

ΔΙΑΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ



ΠΡΑΚΤΙΚΑ 20¹⁶ Επετειακής Γενικής Συνέλευσης της Διακοινοβουλευτικής Συνέλευσης Ορθοδοξίας

Αθήνα, 27 – 30 Ιουνίου 2013

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ

ΑΙΓΥΠΤΟΣ

κα MALAK, Marian
Βουλευτής

ΑΛΒΑΝΙΑ

κ. DULE, Vangjel, Βουλευτής
Μέλος της Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της Δ.Σ.Ο.
Μέλος της Επιτροπής Διεθνούς Πολιτικής της Δ.Σ.Ο.

ΑΡΜΕΝΙΑ

κ. MINASYAN, Mkrtych, Βουλευτής
Επικεφαλής της Κοινοβουλευτικής αντιπροσωπείας στη Δ.Σ.Ο.
κ. AKHOYAN, Aragats, Βουλευτής
Μέλος της Κοινοβουλευτικής αντιπροσωπείας στη Δ.Σ.Ο.
κ. MARTIROSYAN, Arthur
Γραμματέας

ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ

κ. PANDAZOPOULOS, John, Βουλευτής
Μέλος της Επιτροπής Διεθνούς Πολιτικής της Δ.Σ.Ο.
Μέλος της Συντονιστικής Επιτροπής της Δ.Σ.Ο.
με το Παναφρικανικό Κοινοβούλιο

ΒΟΣΝΙΑ & ΕΡΖΕΓΟΒΙΝΗ

κα. PANDUREVIĆ, Aleksandra, Βουλευτής
Μέλος της Επιτροπής ΜΜΕ της Δ.Σ.Ο.
κ. SRDANOVIC, Vlade
Γραμματέας

ΓΕΩΡΓΙΑ

κ. KHUDNADZE, Dimitry, Βουλευτής
Μέλος της Κοινοβουλευτικής αντιπροσωπείας στη Δ.Σ.Ο.
κ. KUTSNASHVILI, Zakaria, Βουλευτής
Μέλος της Επιτροπής Διεθνούς Πολιτικής της Δ.Σ.Ο.
κα PHERADZE, Lika
Γραμματέας

ΕΛΛΑΔΑ

κ. ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ, Αναστάσιος, Βουλευτής
Γενικός Γραμματέας της Δ.Σ.Ο.

κ. ΓΚΟΚΑΣ, Χρήστος, Βουλευτής
*Επικεφαλής της Συντονιστικής Επιτροπής Συνεργασίας
με το Παναφρικανικό Κοινοβούλιο*

κα ΔΟΥΡΟΥ, Ειρήνη, Βουλευτής
Αναπληρωτής Γενική Γραμματέας της Δ.Σ.Ο.

Μέλος της Επιτροπής Διεθνούς Πολιτικής της Δ.Σ.Ο.

κα ΚΟΛΛΙΑ-ΤΣΑΡΟΥΧΑ, Μαρία, ΣΤ΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων
Ταμίας και μέλος της Επιτροπής Οικονομικών της Δ.Σ.Ο.

ΕΣΘΟΝΙΑ

κ. ΚΟΡΒ, Valeri, Βουλευτής
Μέλος της Επιτροπής Πολιτισμού της Δ.Σ.Ο.

κ. VELMAN, Vladimir, Βουλευτής
Μέλος της Επιτροπής Διεθνούς Πολιτικής της Δ.Σ.Ο.

Μέλος της Συντονιστικής Επιτροπής Συνεργασίας της Δ.Σ.Ο.

με την Κοινοβουλευτική Συνέλευση Ένωσης Ρωσίας – Λευκορωσίας

Η.Π.Α.

κ. ΚΑΤΣΙΑΝΤΟΝΙΣ, Thomas, Πολιτειακός Βουλευτής στο New Hampshire

*Μέλος της Συντονιστικής Επιτροπής Συνεργασίας της Δ.Σ.Ο.
με το Παναφρικανικό Κοινοβούλιο*

ΙΟΡΔΑΝΙΑ

κ. HADDAD, Redha, Βουλευτής
Μέλος της Επιτροπής Παιδείας της Δ.Σ.Ο.

κ. KAWAR, Atef, Βουλευτής
Μέλος της Κοινοβουλευτικής αντιπροσωπείας στη Δ.Σ.Ο.

κ. AL-TWAL, Baha'a
Γραμματέας

ΚΑΖΑΚΣΤΑΝ

κ. MILIUTIN, Alexandr, Βουλευτής
*Επικεφαλής της Συντονιστικής Επιτροπής Συνεργασίας της Δ.Σ.Ο. με τη
Διακοινοβουλευτική Συνέλευση της Ευρασιατικής Οικονομικής Κοινότητας*

ΚΥΠΡΟΣ

κ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ, Λευτέρης, Βουλευτής
Μέλος της Διεθνούς Γραμματείας της Δ.Σ.Ο.
Μέλος της Επιτροπής Παιδείας της Δ.Σ.Ο.
Μέλος της Συντονιστικής Επιτροπής Συνεργασίας της Δ.Σ.Ο.
με τη Διακοινοβουλευτική Συνέλευση της Ευρασιατικής Οικονομικής Κοινότητας
κ. ΒΑΡΝΑΒΑ, Γεώργιος, Βουλευτής
Μέλος της Επιτροπής Οικονομικών της Δ.Σ.Ο.
Μέλος της Συντονιστικής Επιτροπής Συνεργασίας της Δ.Σ.Ο.
με τη Κοινοβουλευτική Συνέλευση Ένωσης Ρωσίας - Λευκορωσίας
κ. ΒΟΤΣΗΣ, Άγγελος, Βουλευτής
Πρόεδρος της Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της Δ.Σ.Ο.
κα ΝΕΟΦΥΤΟΥ, Γεωργία
Γραμματέας

ΛΕΤΟΝΙΑ

κ. KLEMENTIEV, Andrei, Βουλευτής
Μέλος της Επιτροπής ΜΜΕ της Δ.Σ.Ο.
κ. MIRSKIS, Sergejs, Βουλευτής
Μέλος της Επιτροπής Διεθνούς Πολιτικής της Δ.Σ.Ο.
Μέλος της Συντονιστικής Επιτροπής Συνεργασίας της Δ.Σ.Ο.
με τη Διακοινοβουλευτική Συνέλευση της Ευρασιατικής Οικονομικής Κοινότητας

ΛΕΥΚΟΡΩΣΙΑ

κ. KONOPLICH, Sergey, Βουλευτής
Μέλος της Διεθνούς Γραμματείας της Δ.Σ.Ο.

ΛΙΒΑΝΟΣ

κ. MAJDALANI, Atef, Βουλευτής
Μέλος της Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της Δ.Σ.Ο.
κ. MOUKHEIBER, Ghassan, Βουλευτής
Μέλος της Κοινοβουλευτικής αντιπροσωπείας στη Δ.Σ.Ο.
κ. RAHAL, Riad, Βουλευτής
Μέλος της Κοινοβουλευτικής αντιπροσωπείας στη Δ.Σ.Ο.

ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟ

κ. BULAIC, Strahinja
Βουλευτής
κ. LABUDOVIĆ, Emilo, Βουλευτής
Μέλος της Επιτροπής Διεθνούς Πολιτικής της Δ.Σ.Ο.

ΜΟΛΔΑΒΙΑ

κ. CEBAN, Ion, Βουλευτής

Μέλος της Συντονιστικής Επιτροπής Συνεργασίας της Δ.Σ.Ο. με τη Διακοινοβουλευτική Συνέλευση της Ευρασιατικής Οικονομικής Κοινότητας
Μέλος της Επιτροπής Παιδείας της Δ.Σ.Ο.

Μέλος της Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων, Οικογένειας και Μητρότητας της Δ.Σ.Ο.

ΟΥΓΚΑΝΤΑ

κ. SSEKIKUBO, Theodore, Βουλευτής

Μέλος της Συντονιστικής Επιτροπής Συνεργασίας της Δ.Σ.Ο. με το Παναφρικανικό Κοινοβούλιο

ΟΥΚΡΑΝΙΑ

κ. GOLUB, Alexandr, Βουλευτής

Επικεφαλής της Κοινοβουλευτικής αντιπροσωπείας στη Δ.Σ.Ο.

κ. SHIPKO, Andrei, Βουλευτής

Μέλος της Κοινοβουλευτικής αντιπροσωπείας στη Δ.Σ.Ο.

κ. KOLISNYCHENKO, Boris

Γραμματέας

ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΙΑΚΗ ΑΡΧΗ

κ. KOKALY, Fuad, Βουλευτής

Μέλος της Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της Δ.Σ.Ο.

κ. SALAMA, Moheeb, Βουλευτής

Μέλος της Κοινοβουλευτικής αντιπροσωπείας στη Δ.Σ.Ο.

ΠΟΛΩΝΙΑ

κ. CZYKWIN, Eugeniusz, Βουλευτής

Πρόεδρος της Επιτροπής Πολιτισμού της Δ.Σ.Ο.

ΡΟΥΜΑΝΙΑ

κ. PETRU, Andea, Βουλευτής

Μέλος της Κοινοβουλευτικής αντιπροσωπείας στη Δ.Σ.Ο.

ΡΩΣΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ

κ. POPOV, Sergei, Βουλευτής

Πρόεδρος της Γενικής Συνέλευσης της Δ.Σ.Ο.

κ. NILOV, Jaroslav, Βουλευτής

Μέλος της Διεθνούς Γραμματείας της Δ.Σ.Ο.

Πρόεδρος της Επιτροπής Οικονομικών της Δ.Σ.Ο.

κ. OBUKHOV, Sergei, Βουλευτής

Μέλος της Κοινοβουλευτικής αντιπροσωπείας στη Δ.Σ.Ο.

κα KUZMINA, Irina

Γραμματέας

κα KAMINSKAYA, Elena

Γραμματέας

ΣΕΡΒΙΑ

κ. POSKURICA, Mileta

Επικεφαλής της Κοινοβουλευτικής αντιπροσωπείας στη Δ.Σ.Ο.

κ. ČOTRIĆ, Aleksander, Βουλευτής

Μέλος της Διεθνούς Γραμματείας της Δ.Σ.Ο.

Μέλος της Επιτροπής Πολιτισμού της Δ.Σ.Ο.

Μέλος της Επιτροπής ΜΜΕ της Δ.Σ.Ο.

κα LJUBINKOVIC, Milena

Γραμματέας

ΣΥΡΙΑ

κ. ABBOUD, Nazih

Βουλευτής

ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΤΗΣ Δ.Σ.Ο.

- καθ. ALEXEEV, Valery
- Δρ. ΜΥΓΔΑΛΗΣ, Κώστας

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

- Πρωτοπρεσβύτερος Αδαμάντιος Αυγουστίδης, Αναπληρωτής Καθηγητής, Θεολογική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών
- Καθηγητής, κ. Μάριος Μπέγζος, Κοσμήτορας της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών

ΕΠΙΣΗΜΟΙ ΠΡΟΣΚΕΚΛΗΜΕΝΟΙ

- κ. USUPASHVILI, David, Πρόεδρος του Κοινοβουλίου της Γεωργίας
- κ. ZHELEZNIAK, Sergey Αντιπρόεδρος της Ρωσικής Κρατικής Δούμα
- Δρ. POPOVIC, Nenad, Αντιπρόεδρος της Εθνοσυνέλευσης της Δημοκρατίας της Σερβίας
- κα KANTENGWA, Julianna, Αντιπρόεδρος του Παναφρικανικού Κοινοβουλίου
- κ. TZONEV, Jordan, Μέλος της Εθνοσυνέλευσης της Βουλγαρίας, Εκπρόσωπος του Προέδρου της Εθνοσυνέλευσης της Βουλγαρίας
- κ. AL-NIMRI, Jamil, Μέλος της Βουλής των Αντιπροσώπων της Ιορδανίας, Εκπρόσωπος του Προέδρου της Βουλής των Αντιπροσώπων της Ιορδανίας
- κ. VULPESCU, Ioan, Μέλος του Κοινοβουλίου της Ρουμανίας, Εκπρόσωπος του Προέδρου του Κοινοβουλίου της Ρουμανίας

ΕΠΙΤΙΜΟΙ ΠΡΟΣΚΕΚΛΗΜΕΝΟΙ

- κ. ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ, Στυλιανός- Άγγελος, πρώην Γενικός Γραμματέας της Δ.Σ.Ο.
- κ. ΠΑΝΤΟΥΛΑΣ, Μιχαήλ, πρώην Γενικός Γραμματέας της Δ.Σ.Ο.
- κ. ΕΜΙΝΙΔΗΣ, Σάββας, πρώην μέλος της Διεθνούς Γραμματείας της Δ.Σ.Ο.
- κ. ΚΑΤΣΑΡΟΣ, Νικόλαος, πρώην μέλος της Διεθνούς Γραμματείας της Δ.Σ.Ο.
- κ. ΡΕΓΚΟΥΖΑΣ, Αδάμ, πρώην μέλος της Διεθνούς Γραμματείας της Δ.Σ.Ο.

ΠΡΟΣΚΕΚΛΗΜΕΝΟΙ - ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΕΣ

- Σεβ. Μητροπολίτης Γαλλίας κ. ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ, εκπρόσωπος της Αυτού Θειότητας Παναγιώτητος του Οικουμενικού Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου
- Σεβ. Επίσκοπος Μοζαμβίκης κ. ΙΩΑΝΝΗΣ, Συντονιστής δραστηριοτήτων της Δ.Σ.Ο. στην Αφρική, σύνδεσμος της Δ.Σ.Ο. με το Παναφρικανικό Κοινοβούλιο
- Επίσκοπος Βοσκρεσένσκι κ. Σάββας, Εκπρόσωπος του Μακαριωτάτου Πατριάρχη Μόσχας και πασών των Ρωσιών κ.κ. Κυρίλου
- Επίσκοπος PETROSYAN, Γιεζνίκ, Εκπρόσωπος του Καθολικού Πατριάρχη των Αρμενίων
- Δρ. ZVIADADZE, Giorgi, Πρόεδρος της Πνευματικής Ακαδημίας της Γεωργίας, Εκπρόσωπος του Πατριάρχη Γεωργίας κ.κ. Ηλία Β΄
- Αιδ. Δρ. KONDOTHRA M. George, Ορθόδοξη Συριακή Εκκλησία της Μαλανκάρα (Ινδία)
- π. SOBKO, Ihor, Ορθόδοξη Εκκλησία της Ουκρανίας
- κ. KAMIŃSKI, Michał Tomasz, Μέλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου
- κα BOORAS, Efstathia, Πολιτειακός Βουλευτής της πολιτείας του Νιου Χάμσαϊαρ
- κ. JOSE, Zacarias, Μέλος του Κοινοβουλίου της Μοζαμβίκης
- κ. KARYGIANNIS, Jim, Μέλος του Κοινοβουλίου του Καναδά
- κ. ROKAS, Ted, Πολιτειακός Βουλευτής της πολιτείας του Νιου Χάμσαϊαρ
- κ. TSIONGO MPUTU DIBINGA, Barthelemy, Μέλος του Κοινοβουλίου του Κονγκό

- κ. KAPISHIN, Evgeny, Αναπληρωτής Γενικός Γραμματέας της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης Οικονομικής Συνεργασίας Ευξείνου Πόντου (PABSEC)
- κ. PUTHUSSERRY, Joseph, Γενικός Γραμματέας του κόμματος Kerala Congress (M)
- κα ΚΟΥΚΛΙΝΑ, Anna, Εκπρόσωπος της Διακοινοβουλευτικής Συνέλευσης της Ευρασιατικής Οικονομικής Κοινότητας
- κ. ZVEREV, Peter, Υπεύθυνος Γραμματέας της Διακοινοβουλευτικής Συνέλευσης της Ευρασιατικής Οικονομικής Κοινότητας
- κ. SHUMIANTSEV, Alexandr, Εκπρόσωπος της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης Ένωσης Ρωσίας – Λευκορωσίας
- Δρ. ABANNO, Ndidi, Υπεύθυνη του Γραφείου του Προέδρου του Παναφρικανικού Κοινοβουλίου
- κ. NORKIN, Konstantin, Διοικητικός υπάλληλος του Πατριαρχείου Μόσχας
- κ. MIKAUTADZE, Beka, Προϊστάμενος του Γραφείου του Προέδρου του Κοινοβουλίου της Γεωργίας
- κ. SARDLISHVILI, Sergo, Επικεφαλής του τμήματος Δημοσίων Σχέσεων του Κοινοβουλίου της Γεωργίας
- κ. RUBASHVILI, Giorgi, Επικεφαλής της ασφάλειας του Προέδρου του Κοινοβουλίου της Γεωργίας
- κ. TSISKARISHVILI, David, Ασφάλεια του Προέδρου του Κοινοβουλίου της Γεωργίας
- κ. MITIC, Aleksandar, Προϊστάμενος του γραφείου του Αντιπροέδρου της Εθνοσυνέλευσης της Δημοκρατίας της Σερβίας
- κ. TONIC, Ivan, Επικεφαλής της ασφάλειας του Αντιπροέδρου της Εθνοσυνέλευσης της Δημοκρατίας της Σερβίας
- κ. WASYLUK, Alexander, Υπεύθυνος Δικτύου Orthphoto
- Οσιώτατος π. SOTIROPOULOS, Ioakeim, Φωτογράφος (συνοδά μέλη για τις 27/06/2013: π. Κωνσταντίνος Σαμάς, Παν. Αρχ. Γεώργιος – Νεκτάριος Μουλατσιώτης, Παν. Αρχ. Χρυσοβαλάντης Καλιόγλου)
- κα TIBBON, Galya, Φωτογράφος

- κα ΜΙΛΕΝΟΒΑ, Elisaveta, Διοικητικός υπάλληλος της Εθνοσυνέλευσης της Βουλγαρίας
- κ. ΣΤΟΛΙΓΚΑΣ, Σπυρίδων, Δρ. Πολιτικών Επιστημών, Φιλοσοφίας και Κοινωνιολογίας Δικαίου του Πανεπιστημίου Αθηνών
- κ. ΑΝΔΡΙΟΠΟΥΛΟΣ, Παναγιώτης, Θεολόγος – Διαχειριστής των ιστοτόπων «Φως Φαναρίου» και «Ιδιωτική Οδός»
- κ. SABA, Roni Bou, Θεολόγος-φιλόλογος-Υποψήφιος διδάκτωρ στο Εθνικό και καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Γραμματεία της Δ.Σ.Ο.

- κα. ΜΠΑΚΑΛΗ, Μαρία
- κα. ΒΑΡΝΤΑΝΙΑΝ, Λίλη

Βουλή των Ελλήνων

- κα. ΜΗΛΙΟΥ, Νάγια, Γενική Διευθύντρια Διεθνών Σχέσεων και Επικοινωνίας
- κ. ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗΣ, Μιλτιάδης, Προϊστάμενος της Δ/σης Διεθνών Υποθέσεων και Ελληνισμού της Διασποράς
- κα ΦΛΟΥΔΑ, Μαργαρίτα, Προϊσταμένη Διεύθυνσης Επικοινωνίας

Διερμηνείς

- κα ΔΡΟΣΟΥ, Παρασκευή
- κα ΠΑΓΩΜΕΝΟΥ, Μαρία
- κ. ΠΑΤΕΛΗΣ, Δημήτριος
- κα ΠΑΤΡΟΥΝΟΒΑ, Όλγα
- κα ΡΑΥΛΟΒΙΤΣ, Ivana

Τεχνικοί

κ. ΓΕΡΑΣΙΜΙΔΗΣ, Γεώργιος

Δημοσιογράφοι

- κα DARMANSKAYA, Maria
- κ. KHUDOBIN, Ilya
- κ. ΜΑΚΗΑΚΕΥΕΒ, Artsiom
- κ. RODOV, Matvei
- κα ΖΕΜΛΙΑΝΣΚΙΚΗ, Tatiana
- κα RADJUKEVIĆ, Anna

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Πέμπτη, 27 Ιουνίου 2013

- 10.00 **Επίσημη τελετή έναρξης**
- 10.00 – 10.10 Χαιρετισμός από τον Πρόεδρο της Γενικής Συνέλευσης της Δ.Σ.Ο., μέλος της Ρωσικής Κρατικής Δούμα κ. Sergei Popov
- 10.10 – 10.25 Κήρυξη έναρξης των εργασιών της Γενικής Συνέλευσης από τον Βουλευτή κ. Αναστάσιο Νεράντζη, Γενικό Γραμματέα της Δ.Σ.Ο. ως εκπρόσωπο του Προέδρου της Βουλής των Ελλήνων
- 10.25 – 10.30 Χαιρετισμός από τον Αντιπρόεδρο της Ρωσικής Κρατικής Δούμα κ. Sergey Zhelezniak
- 10.30 – 10.35 Χαιρετισμός από τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Ιλίου, Αχαρνών και Πετρουπόλεως κ. Αθηναγόρα, εκπρόσωπο του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερώνυμου
- 10.35 – 10.45 Χαιρετισμός από την Αντιπρόεδρο του Παναφρικανικού Κοινοβουλίου κα Juliana Kantengwa
- 10.45 – 10.50 Ανάγνωση χαιρετιστήριου μηνύματος της Αυτού Θειοτάτης Παναγιώτητος του Οικουμενικού Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου από τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Γαλλίας κ. Εμμανουήλ
- 10.50 – 10.55 Ανάγνωση χαιρετιστήριου μηνύματος της Αυτού Θειοτάτης Μακαριώτητος Πάπα και Πατριάρχη Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής κ.κ. Θεοδώρου Β' από τον Σεβασμιώτατο Επίσκοπο Μοζαμβίκης κ. Ιωάννη
- 10.55 – 11.00 Ανάγνωση χαιρετιστήριου μηνύματος της Αυτού Θειοτάτης Μακαριώτητος του Πατριάρχου Μόσχας και πασών των Ρωσιών κ.κ. Κυρίλλου από τον Επίσκοπο Βοσκρεσένσκι κ. Σάββα
- 11.00 – 11.30 Ανάγνωση χαιρετιστήριων μηνυμάτων
- Λοιποί χαιρετισμοί – μηνύματα από εκπροσώπους διεθνών οργανισμών
- Εγκαίνια της έκθεσης φωτογραφίας «Πάσχα στη Χριστιανική Ανατολή», στους χώρους της Βουλής των Ελλήνων και επίδοση βραβείων (*) από τον Αντιπρόεδρο της Ρωσικής Κρατικής Δούμα κ. Sergey Zhelezniak

(*) Στην έκθεση προβάλλονται φωτογραφίες από τον διεθνή διαγωνισμό φωτογραφίας που διοργάνωσε η Διακοινοβουλευτική Συνέλευση Ορθοδοξίας (Δ.Σ.Ο.)

- 12.00 Τιμητική αναφορά στους διατελέσαντες π. Προέδρους της Βουλής των Ελλήνων και επίδοση αναμνηστικών στο Εντευκτήριο της Βουλής των Ελλήνων και παράθεση δεξίωσης από τον Πρόεδρο της Γενικής Συνέλευσης της Δ.Σ.Ο. βουλευτή κ. Sergei Popov και τον Γενικό Γραμματέα της Δ.Σ.Ο. βουλευτή κ. Αναστάσιο Νεράντζη
- 13.00 – 15.30 Συνεδρίαση της Διεθνούς Γραμματείας, των Προέδρων των Επιτροπών και της Επιτροπής Οικονομικών της Δ.Σ.Ο., στην αίθουσα 168 της Βουλής
- 20.30 Τιμητική αναφορά στους διατελέσαντες Γενικούς Γραμματείς της Δ.Σ.Ο. Επίδοση αναμνηστικών

Παρασκευή, 28 Ιουνίου 2013

- 09.30 – 11.00 Εισηγήσεις επί του κεντρικού θέματος: *«Κοινοβουλευτική Δημοκρατία – Χριστιανισμός – Ορθοδοξία: αξίες και έννοιες»*
- Εισήγηση από τον Καθηγητή, κ. Μάριο Μπέγζο, Κοσμήτορα της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών με θέμα: *«Ορθοδοξία και Δημοκρατία»* Εισήγηση από τον Σύμβουλο της Δ.Σ.Ο. Δρα Κώστα Μυγδάλη με θέμα: *«Σκέψεις επί του θέματος»*
- Εισήγηση από τον Πρωτοπρεσβύτερο Αδαμάντιο Αυγουστήδη, Αναπληρωτή Καθηγητή της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών με θέμα: *«Χριστιανισμός και Πολιτική στον κόσμο του αύριο»*
- Εισήγηση από τον Σύμβουλο της Δ.Σ.Ο. καθηγητή κ. Valery Alexeev με θέμα: *«Οι αξίες και έννοιες της σύγχρονης εποχής: Η Χριστιανική διάσταση»*
- Ομιλίες – τοποθετήσεις κ.κ. Βουλευτών
- 13.15 – 13.30 Τιμητική αναφορά στους διατελέσαντες Προέδρους της Γενικής Συνέλευσης και μέλη της Διεθνούς Γραμματείας της Δ.Σ.Ο. και επίδοση αναμνηστικών
- 15.30 – 17.00 Συνέχεια των εργασιών της Γενικής Συνέλευσης
- Εισηγήσεις και τοποθετήσεις συνέδρων
- 17.15 – 17.30 Χαιρετισμοί από εκπροσώπους Προέδρων Κοινοβουλίων
- 17.30 – 18.30 Συζήτηση επί του κεντρικού θέματος

Σάββατο, 29 Ιουνίου 2013

- 10.30 Επίσημη τελετή υπογραφής επετειακής διακήρυξης από τους εκπροσώπους των Κοινοβουλίων-μελών της Δ.Σ.Ο. παρουσία του Προέδρου της Βουλής των Ελλήνων κ. Ευάγγελου Μειμαράκη στην αίθουσα Γερουσίας της Βουλής των Ελλήνων

- 11.00 – 11.10 Χαιρετισμός προς τη Γενική Συνέλευση από τον Πρόεδρο του Κοινοβουλίου της Γεωργίας κ. David Usupashvili και επίδοση αναμνηστικού
- 11.10 – 11.20 Χαιρετισμός προς τη Συνέλευση από τον Αντιπρόεδρο της Εθνοσυνέλευσης της Δημοκρατίας της Σερβίας Δρ. Nenad Popovic
- 11.20 – 12.30 Συνέχεια των εργασιών της Γενικής Συνέλευσης
- Ομιλία από τον Πρόεδρο της Γενικής Συνέλευσης της Δ.Σ.Ο. κ. Sergei Popov
- Απολογισμός δραστηριοτήτων από τον Γενικό Γραμματέα κ. Αναστάσιο Νεράντζη
- Απολογισμός οικονομικής διαχείρισης έτους 2012 – 2013 από την Ταμία και μέλος της Επιτροπής Οικονομικών κα Μαρία Κόλλια-Τσαρουχά
- Αποτελέσματα οικονομικού ελέγχου από τον Πρόεδρο της Επιτροπής Οικονομικών κ. Jaroslav Nilov
- Έγκριση οικονομικού απολογισμού έτους 2012 – 2013 και απαλλαγή ευθύνης των υπευθύνων
- Παρουσίαση των προτάσεων δραστηριοτήτων της Δ.Σ.Ο. έτους 2013 – 2014 από τον Γενικό Γραμματέα της Δ.Σ.Ο. κ. Αναστάσιο Νεράντζη
- Έγκριση του προγράμματος δραστηριοτήτων της Δ.Σ.Ο. έτους 2013 – 2014
- 12.30 Ολοκλήρωση των εργασιών της Γενικής Συνέλευσης
- 12.30 Αναχώρηση για το Νέο Μουσείο της Ακρόπολης
- Ξενάγηση στο Νέο Μουσείο της Ακρόπολης
- 19.00 Συμμετοχή στην υπαίθρια Ακολουθία του Εσπερινού της εορτής του Αποστόλου των εθνών Παύλου στον ιερό βράχο της Ακροπόλεως (Πνύκα), χοροστατούντος του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών & πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερόνυμο
- Απονομή ανώτατης διάκρισης της Εκκλησίας της Ελλάδος προς τον Πρόεδρο της Γενικής Συνέλευσης της Δ.Σ.Ο., Βουλευτή κ. Sergei Popov από τον Μακαριώτατο Αρχιεπίσκοπο Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερόνυμο
- Επίδοση αναμνηστικού δώρου προς τον Μακαριώτατο Αρχιεπίσκοπο Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερόνυμο από την ηγεσία της Δ.Σ.Ο.
- 21.00 Μουσικοχορευτική παράσταση με τη συμμετοχή των Ρωσικών χορωδιών «Ορθόδοξες Φωνές της Ρωσίας» και του Λυκείου των Ελληνίδων στο Ωδείο Ηρώδου του Αττικού

**ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΗΣ 20^{ΗΣ} ΕΠΕΤΕΙΑΚΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΤΗΣ
ΔΙΑΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ**

*«Κοινοβουλευτική Δημοκρατία – Χριστιανισμός – Ορθοδοξία:
αξίες και έννοιες»*

ΤΕΤΑΡΤΗ, 27 ΙΟΥΝΙΟΥ 2013

Αθήνα

ΤΕΛΕΤΗ ΕΝΑΡΞΗΣ

Προεδρεύει ο SERGEI POPOV: Καλημέρα σας αγαπητοί φίλοι. Θα ήθελα να απευθυνθώ σε όλους τους Σεβασμιωτάτους, στον Εξοχότατο, στον αξιότιμο κύριο Γενικό Γραμματέα της Διακοινοβουλευτικής Συνελεύσεως της Ορθοδοξίας κ. Νεράντζη, αξιότιμοι κύριοι και κυρίες βουλευτές του Ελληνικού κοινοβουλίου και των άλλων κοινοβουλίων που εκπροσωπούνται εδώ, αξιότιμοι προσκεκλημένοι, κυρίες και κύριοι,

Εξ ονόματος της ηγεσίας της Διακοινοβουλευτικής Συνελεύσεως της Ορθοδοξίας, εγκαρδίως σας χαιρετίζω και σας συγχαίρω για την έναρξη των εργασιών αυτής της επετειακής 20ής Ολομελείας.

Σήμερα συγκεντρωθήκαμε εδώ, στην ηλιόλουστη Αθήνα, σε αυτήν την εκπληκτική πόλη με τη μακρά ιστορία, την κοιτίδα του ανθρώπινου πολιτισμού, τη γενέτειρα της δημοκρατίας, την περίφημη πόλη με τα εξαιρετικά μνημεία της αρχιτεκτονικής, ούτως ώστε από κοινού να συνοψίσουμε την 20ετία της δραστηριότητός μας, και την προώθηση της ανατολικής χριστιανικής παράδοσης στις χώρες μας. Εξ ονόματος όλων των βουλευτών των συμμετεχόντων στη Διακοινοβουλευτική Συνέλευση της Ορθοδοξίας, επιτρέψτε μου να εκφράσω εγκάρδιες ευχαριστίες στην ηγεσία της Ελληνικής δημοκρατίας και προσωπικά στον Πρόεδρο του Κοινοβουλίου, τον κ. Μείμαράκη, για την καλοσύνη που είχε να μας παράσχει τη δυνατότητα της διεξαγωγής της Ολομελείας μας εδώ, εντός του Ελληνικού Κοινοβουλίου.

Η Διακοινοβουλευτική Συνέλευση της Ορθοδοξίας εκτιμά και αγαπά την Ελλάδα. Ακριβώς εδώ, πριν από 20 χρόνια, ετέθησαν οι βάσεις της διακοινοβουλευτικής συνεργασίας των χωρών της Ορθοδοξίας, εδώ ακριβώς βρίσκεται η έδρα, το επιτελείο της οργανώσεώς μας. Επιπλέον, η ηγεσία του Ελληνικού Κοινοβουλίου ασκεί τεράστια επίδραση στην όλη δραστηριότητα της οργανώσεώς μας, στην πολιτική της κατεύθυνση.

Το 1993 ιδρύθηκε λοιπόν η Διακοινοβουλευτική Συνέλευση της Ορθοδοξίας, η οποία κατέστη ένα ιστορικό γεγονός στην ιστορία της Ορθοδοξίας. Η γένεση

της ΔΣΟ ήταν γέννημα της ανάγκης ανεύρεσης απαντήσεων στις προκλήσεις της εποχής, στα φαινόμενα της παγκοσμιοποίησης, της εμφάνισης νέων τεχνολογιών, σε εκείνες τις προκλήσεις στις οποίες προσκρούσαμε. Οι συνάδελφοί μας ιδρυτές του οργανισμού μας αντιλαμβάνονται καλώς ότι η αναζήτηση αυτών των απαντήσεων και λύσεων οφείλει να εδράζεται πρωτίστως στην κοινή πολιτισμική κληρονομιά των λαών και των χωρών μας που ανήκουν στην Ορθόδοξο Χριστιανική παράδοση.

Η 20ετία της υπάρξεως της Δ.Σ.Ο. επιβεβαίωσε την ορθότητα αυτής της επιλογής και αυτής της λύσης. Η Ολομέλεια ξεπέρασε τα όρια της Ευρώπης, έγινε παγκόσμια οργάνωση, η οποία συνενώνει βουλευτές από όλες τις ηπείρους, Ορθοδόξους Χριστιανούς. Σήμερα στην αίθουσα βρίσκονται εκπρόσωποι 26 χωρών του κόσμου, και αναμένουμε εκπροσώπους και άλλων 3 χωρών, περίπου 30 χώρες λοιπόν θα λάβουν μέρος στην Ολομέλειά μας. Είναι δύσκολο να εκτιμηθεί ο ρόλος αυτής της οργανώσεως στη διαμόρφωση της Ορθοδόξου κοσμοθεωρήσεως. Σε αυτά τα ζητήματα έχουν αφιερωθεί πολλές από αυτές τις διασκέψεις μας, πολλά από τα συνέδριά μας. Ανοίγοντας λοιπόν σήμερα αυτή την επετειακή Ολομέλεια, έχουμε μια μοναδική δυνατότητα να αναπτύξουμε την εμπειρία του Χριστιανικού Ορθοδόξου πολιτισμού και τη συνεισφορά του στην ανάπτυξη του κοινοβουλευτισμού και της δημοκρατίας.

Η Ελλάς ως μετα-Βυζαντινή επικράτεια δημιούργησε ένα θεμέλιο για την ανάπτυξη μιας κρατικής υποστάσεως, όπου οι αρχές της Ορθοδοξίας τίθενται στη βάση του νομοθετικού έργου, στη βάση της ανεκτικότητας, της ανεξιγνωμίας. Έχω την πεποίθηση ότι οι αρχές αυτές θα βρουν αντανάκλαση στις εισηγήσεις και τις παρεμβάσεις της Ολομελείας μας. Σήμερα οι Χριστιανικές εκκλησίες συμμετέχουν ενεργώς στην κοινωνική ζωή, επενεργούν σε κοινωνικές και πολιτικές διεργασίες, σε διεθνικές και διακρατικές σχέσεις, συνεισφέροντας στη διευθέτηση παγκοσμίων προβλημάτων που εγείρονται ενώπιον του πολιτισμού μας.

Εγκαρδίως χαιρετίζουμε όλους τους εκπροσώπους των Αυτοκεφάλων Εκκλησιών που λαμβάνουν μέρος στην Ολομέλειά μας. Ως Πρόεδρος της οργανώσεώς μας, θα ήθελα να εκφράσω εγκάρδια τις ευχαριστίες μας στους φιλοξενούντες, σε όλους τους βουλευτές του Ελληνικού Κοινοβουλίου, στη Διεθνή Γραμματεία, που μας προσκάλεσαν εδώ στην Αθήνα, που συγκέντρωσαν και προετοίμασαν τεράστιο υλικό προς συζήτηση. Έχει διεξαχθεί μια εξαιρετικά λεπτομερής παρασκευαστική εργασία. Είμαι πεπεισμένος ότι η 20ή ολομέλεια της οργανώσεώς μας θα συνεισφέρει τα μάλα στην προώθηση της Ορθοδόξου παραδόσεως και θα γίνει ένας σταθμός στην ιστορία της διεθνούς οργανώσεώς μας. Εύχομαι στους συμμετέχοντες της Ολομελείας γόνιμες εργασίες σε αυτή την αιώνια νεανική πρωτεύουσα του πολιτισμού της Ευρώπης.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ: Σεπτή των Επισκόπων χορεία, Πατέρες, κυρία Μπενάκη και κύριε Σιούφα, πρώην Πρόεδροι της Βουλής των Ελλήνων, εκπρόσωποι εκκλησιαστικών και πολιτικών αρχών, αγαπητά μέλη της Διακοινοβουλευτικής Συνέλευσης της Ορθοδοξίας, εκλεκτοί προσκεκλημένοι, κυρίες και κύριοι,

Ο Πρόεδρος τη Βουλής των Ελλήνων, κ. Βαγγέλης Μειμαράκης, δεν κατάφερε τελικά να είναι παρών, παρά τη θέλησή του, σε αυτήν την πρώτη εκδήλωση της Συνελεύσεώς μας. Βρίσκεται για υπηρεσιακούς λόγους στο Στρασβούργο. Θα είναι όμως ασφαλώς μαζί μας κατά τη διάρκεια όλων των εργασιών της και των υπολοίπων εκδηλώσεων, οπότε θα μας δοθεί η ευκαιρία –και θα σας δοθεί να τον δείτε από κοντά, να σας δει κι εκείνος, κι έτσι να εκπληρώσει την επιθυμία του και να νιώσει την ίδια χαρά που νιώθουμε κι εμείς έχοντάς σας μαζί μας.

Ακούσατε τη σύντομη και εμπνευσμένη προσλαλιά του Προέδρου της Συνελεύσεως, του Ρώσου μέλους της Κρατικής Δούμα της Ρωσίας, του Sergei Popov. Συνηθίζεται η κεντρική ομιλία στις συνελεύσεις μας να είναι εκείνη του Γενικού Γραμματέα και να περιλαμβάνει όχι απολογιστικά στοιχεία, γιατί για αυτά θα υπάρχει αυτοτελής αναφορά, αλλά να περιλαμβάνει γενικότερους προβληματισμούς, συντόμους βέβαια, σχετικά με τη λειτουργία της ίδιας της Συνελεύσεως, σχετικά με τη δημοκρατία, τον κοινοβουλευτισμό, και γενικότερα την πολιτική.

Έχω ένα σοβαρό πρόβλημα. Είναι η πρώτη φορά που μιλάω από χειρόγραφο, και επειδή οι συνθήκες το επιβάλλουν, θα έχω κάποιες τέτοιες δυσκολίες. Η ίδρυση της Συνελεύσεώς μας, η οποία φέτος συμπληρώνει 20 χρόνια, συμπίπτει με την περίοδο μεγάλων ανακατατάξεων που έλαβαν χώρα εκείνη την περίοδο στην Ευρώπη, και είναι επίσης καρπός του προβληματισμού που είχε τότε αναπτυχθεί.

Καλωσορίζουμε και τον κύριο Απόστολο Κακλαμάνη, Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων.

Η κατάρρευση του Τείχους του Βερολίνου, η πτώση του καθεστώτος του υπαρκτού σοσιαλισμού, η διάλυση της Σοβιετικής Ένωσης, η αναβίωση παλαιών ανεξαρτήτων κρατών και η συνακόλουθη ανάδειξη των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής ως της μόνης υπερδύναμης σε ολόκληρον τον κόσμο, σηματοδότησαν το τέλος μιας ιστορικής περιόδου και την είσοδό μας σε μια νέα εποχή, ενώ παράλληλα πυροδότησαν έντονους προβληματισμούς. Σε όλες αυτές τις χώρες, ακόμα και οι πολιτικές δυνάμεις που ήταν αντίθετες με την Ορθοδοξία, μάλιστα δε κάποτε-κάποτε και την καταδίωκαν, επέστρεψαν σε αυτήν, προσπαθώντας με τα πλούσια υλικά της να οικοδομήσουν ένα νέο ιδεολογικό θρησκευτικό σύστημα. Παράλληλα, τροφοδοτήθηκε ένας ζοηρός

και πολύπλευρος διάλογος πάνω στην ουσιαστική σχέση της Ορθοδοξίας, τόσο με την Ελλάδα όσο και με τις λοιπές Βαλκανικές χώρες, ακόμα και με την Τουρκία.

Εν τω μεταξύ, και εδώ στον τόπο μας γρήγορα διαπιστώθηκε ότι η Ορθοδοξία ήταν ένα δραστήριο αλλά και δραστικό στοιχείο με το οποίο η Ελλάδα μπορούσε να προσεγγίσει αποτελεσματικότερα τις ανατολικές Βαλκανικές και μη χώρες και να αναβαθμίσει το ρόλο και το λόγο της, ορθώνοντας το ανάστημά της ακόμη και απέναντι σε επεκτατικές κινήσεις. Εξάλλου πολλοί, το ίδιο διάστημα, εδώ και αλλού, έκαναν λόγο για την ανάγκη αναπτύξεως ενός Ευρωπαϊκού Ορθοδόξου τόξου που θα μπορούσε να αμβλύνει τη δραστηριότητα του Ισλάμ, αλλά και της Σουνίας, και να παίξει ένα γενικότερο ειρηνοποιό ρόλο.

Και ενώ αυτά και άλλα παρόμοια διαδραματίζονταν στο κοινωνικο-θρησκευτικό εργαστήριο, σημειώθηκε μια πρωτοβουλία στο Ελληνικό κοινοβουλευτικό πεδίο. Το 1991 συστήθηκε Επιτροπή Θρησκευμάτων και Ορθοδοξίας με Πρόεδρο τον τότε βουλευτή Βασίλη Κοραχάη, και κινητήριο μοχλό τον τότε βουλευτή τον Στέλιο Παπαθεμελή. Διοργανώθηκε και το πρώτο Συνέδριο, αναπτύχθηκαν θέματα όπως η Ορθοδοξία και Ευρωπαϊκή πραγματικότητα. Λίγο αργότερα συντάσσεται και υπογράφεται η ιδρυτική μας πράξη. Ουσιαστική και σπουδαία συμμετοχή είχε εξ αρχής η Ρωσία. Άλλωστε, επίσημα Ρωσικά χείλη, ο ηγέτης τότε του ΚΚ Ρωσίας, ο Ζουγκάνοφ, διεκήρυσσαν τότε ότι το κόμμα τους δεν είναι αντιθρησκευτικό, όπως στο παρελθόν, ενώ τα πρώτα 8 χρόνια, Πρόεδρος της Συνελεύσεως στη θέση του Sergei Ρορον, ήταν ο Ζόρκαλτσεφ, που πέθανε πρόσφατα, τρίτος στην ιεραρχία του Κόμματος.

Ευθύς λοιπόν εξ αρχής, αφού σας κατατόπισα για αυτά, ανακύπτει οξύ το θέμα της ενεργητικής νομιμοποίησής μας. Ποιοι είμαστε, ποιος ο σκοπός και η αποστολή μας, τι κομίζουμε, προς τι τόσος θόρυβος; Ορθόδοξοι εμείς, ας ξεκινήσουμε λίγο ανορθόδοξα. Ας πούμε πρώτα τι δεν είμαστε. Δεν είμαστε θρησκευτική, πολύ δε περισσότερο παρα-θρησκευτική οργάνωση. Δεν είμαστε αίρεση, δεν προσηλυτίζουμε, δεν είμαστε καν θεολόγοι, ασφαλώς ούτε κληρικοί, αλλά ούτε και ιεραπόστολοι. Είμαστε πολιτικοί από διάφορα κόμματα, από διάφορες παρατάξεις, από διάφορες χώρες, από διάφορα Κοινοβούλια. Και μάλιστα, όχι γενικώς πολιτικοί, με την έννοια των ατόμων που ασχολούνται με τα δημόσια πράγματα, με μια μορφή πολιτικής, αλλά κοινοβουλευτικοί, δηλαδή μέλη των Κοινοβουλίων των χωρών μας. Συνδεδετικό στοιχείο μεταξύ μας, πλην της κοινοβουλευτικής μας ιδιότητας, είναι επίσης ότι όλοι είμαστε Ορθόδοξοι Χριστιανοί.

Είμαστε λοιπόν μια οργάνωση που περιλαμβάνει Ορθοδόξους βουλευτές από 26 χώρες του κόσμου: από την Αμερική, από την Αυστραλία, από την Αφρική,

από την Ασία, από τα Βαλκάνια, κατεξοχήν από την Ευρώπη. Οι χώρες που μετέχουν δεν είναι αναγκαία στην πλειοψηφία τους Ορθόδοξες. Κλασικό παράδειγμα η Πολωνία, μια χώρα με 96% Καθολικούς, η οποία έχει έναν μόνο βουλευτή Ορθόδοξο, και αυτός ο Ορθόδοξος βουλευτής είναι ο συνάδελφός μας ο κ. Czykwin, ο οποίος είναι και μέλος της Γραμματείας μας. Έχουμε λοιπόν Ορθόδοξους βουλευτές από Κοινοβούλια που τα περισσότερα δεν είναι Ορθόδοξα. Οι σκοποί μας είναι ξεκάθαροι: θέλουμε να αναδείξουμε το ρόλο της Ορθόδοξης Χριστιανικής θρησκείας, τις αρχές και το βασικό πυρήνα της διδασκαλίας της. Επιδιώκουμε να ανασύρουμε τις αρχές της για ειρήνη, ενότητα, καταλλαγή, προσέγγιση, κατανόηση, ανοχή, σεβασμό στην προσωπικότητα αλλά και τη διαφορετικότητα του άλλου, αδελφοσύνη, φιλαλληλία, και με όλα αυτά τα εφόδια ως εργαλείο να εργαστούμε για ένα καλύτερο κόσμο, για την ποιοτική βελτίωση της κληρονομιάς που θα αφήσουμε στους επιγενόμενους.

Δεν είμαστε αφελείς – πολιτική και αφέλεια ου συγχρώνται – ούτε ρομαντικοί, ούτε ασφαλώς και αιθεροβάμονες. Είμαστε μαχητές και προσγειωμένοι. Επιδιώκουμε την υπέρβαση των ακραίων εθνικιστικών, ομολογιακών και θρησκευτικών ανταγωνισμών, την προστασία του Ορθόδοξου Χριστιανικού φρονήματος αλλά και των ιδίων των Χριστιανών από κατατρεγμούς, διωγμούς και αποκλεισμούς. Βλέπουμε τι γίνεται με τους Κόπτες στην Αίγυπτο, βλέπουμε τι γίνεται με τους Χριστιανούς στη Συρία, βλέπουμε τι γίνεται στο Λίβανο -10% ήταν περίπου προ μιας εικοσαετίας οι Ορθόδοξοι Χριστιανοί στη Μέση Ανατολή, και τώρα υπολογίζεται, και δεν διεκδικούν ακρίβεια αυτοί οι υπολογισμοί, ότι έχουν πέσει στο 4%. Παλεύουμε για την υπεράσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της θρησκευτικής ελευθερίας των ανθρώπων. Ασκούμε, όπως την έχει αποκαλέσει ένας σύγχρονος Έλληνας διανοητής, μια πολιτιστική διπλωματία. Και παρατηρεί αυτός ο διανοητής ότι πολιτιστική διπλωματία μπορεί να ασκηθεί μόνον από λαούς που ξέρουν να διακρίνουν κάτι το ξεχωριστό, το αποκλειστικά δικό τους, μόνον από εκείνους που έχουν να συνεισφέρουν στο διεθνή στίβο των πολιτιστικών αλληλεπιδράσεων.

Η οργάνωσή μας, ως πολιτική οργάνωση, διέπεται από τις αρχές της δημοκρατίας και τους κανόνες του κοινοβουλευτισμού. Έτσι λοιπόν, μέσα από τις δομές που έχουμε συστήσει, έχουμε έρθει σε επαφή και συνεργασία και με άλλες θρησκείες, και με άλλες ενότητες οι οποίες μας ακολούθησαν. Υπέγραψα στο Γιοχάνεσμπουργκ την πρωτεύουσα της Αφρικανικής Ένωσης, μαζί με συναδέλφους μου, για λογαριασμό της Συνελεύσεώς μας, ένα σύμφωνο συνεργασίας με το Παναφρικανικό Κοινοβούλιο, το οποίον αριθμεί 46 χώρες. Ελάχιστοι είναι οι Χριστιανοί βουλευτές αυτών των Κοινοβουλίων. Όμως, σας πληροφορώ ότι η συνεργασία που έχει αρχίσει να αναπτύσσεται μεταξύ των δύο οργανισμών μας είναι πάρα πολύ εποικοδομητική. Μας απασχολεί

εντόνως επίσης το πνευματικό και το φυσικό περιβάλλον. Σεβασμός προς τον κόσμο, αλλά και σεβασμός προς αλλήλους. Μοχθούμε να κρατήσουμε ζωντανή την εμμανή θεώρηση του Οικουμενικού Πατριάρχη ότι είναι αδύνατον να αποσυνδεθούν οι σχέσεις μεταξύ ανθρώπων και η σχέση της ανθρωπότητας με τη φύση, και ότι η καταστροφή του περιβάλλοντος και η κοινωνική αδικία σε τοπικό και παγκόσμιο επίπεδο και κλίμακα, είναι όψεις της ίδιας αμαρτίας, και συνιστούν το ίδιο έντονα βλασφημία.

Εξάλλου, ψηλαφούμε με προσοχή τη σχέση ανάμεσα στην πολιτική και τη θρησκεία. Θα έλεγα ότι κατεξοχήν μας απασχολεί η σχέση αυτή. Διερωτώμαστε ποια αξία και σημασία έχει το ερώτημα που έθεσε προ 20 ετών ο Σάμιουελ Χάντιγκτον: βαδίζουμε άραγε προς σύγκρουση των πολιτισμών όπου οι πολιτισμοί εξισώνονται με τις θρησκείες; Τι είδους όμως θρησκείες είναι αυτές που ωθούν πειστικά –όσες ωθούν- τους ανθρώπους προς την αντιπαράθεση μεταξύ τους αλλά και την καταστροφή της φύσης; Πώς μπορούν άραγε οι θρησκευτικοί και οι κοσμικοί ηγέτες να επιτρέπουν τον παραμερισμό και την εξώθησή τους από τους κάθε είδους φονταμενταλιστές, να παρεμποδίζουν τη χρήση της θρησκευτικής θεματικής και των συμβόλων τους για πολιτικούς και γεωπολιτικούς σκοπούς;

Θα μπορούσε ίσως κάποιος, θεωρώντας επιδερμικά και επιπόλαια τα όσα εξέθεσα, να παρατηρήσει: «Μα όλη αυτή η δραστηριότητά σας και οι σκοπούμενοι στόχοι σας είναι μεν ίσως αξιοσημείωτοι, αλλά αυτοί φαίνονται να μας απομακρύνουν αρκετά από το κύριο έργο των πολιτικών.» Δεν είναι έτσι. Μια τέτοια εκδοχή δεν είναι μόνο λαθεμένη, είναι και ανυποψίαστη. Προς απόδειξη τούτου, επιτρέψτε μου να σταθώ για λίγο στη σχέση μεταξύ Χριστιανισμού, ηθικής και πολιτικής, και μάλιστα σε χρόνους δίσεκτους και καιρούς χειμαζόμενους. Δεν πρέπει να ξεχνούμε ότι η πολιτική δεν σχετίζεται απλώς με την ηθική, είναι η λογική συνέχειά της. Είναι η φυσική απόληξή της. Δηλαδή, η πολιτική είναι μέρος της ηθικής ενέργειας του ανθρώπου. Αυτό βέβαια γνωρίζω πολύ καλά ότι ηχεί παράξενα στη σημερινή εποχή, όπου η πολιτική γενικότερα ασκείται μέσα σε μία ατμόσφαιρα και με έναν τέτοιο τρόπο πλεονεξίας και ματαιοδοξίας, με συχνή καπηλεία ιδεών και πυκνή πρακτόρευση συμφερόντων, σε πολλούς τομείς. Αν και παραξενεύομαστε λοιπόν στην αρχή ακούγοντας περί της σχέσεως πολιτικής και ηθικής, στην ουσία τούτο είναι φυσικό, αφού η πολιτική είναι κατά βάθος πρόθεση και πράξη παιδευτική. Ο πολιτικός εκπαιδεύει τους ανθρώπους και την κοινότητα, το λαό, γι' αυτό και οι αρχαίοι αποκαλούσαν τους νομοθέτες –Λυκούργο, Σόλωνα- θείους. Αυτός είναι ο λόγος.

Περαιτέρω, αξίζει νομίζω να υπογραμμιστεί ότι η πολιτική δυσφημείται ολοένα και περισσότερο στις μέρες μας – είναι αλήθεια ότι πολλοί από εμάς δυστυχώς φροντίζουμε για αυτό. Δαιμονοποιείται για οτιδήποτε αισχρό,

ενοχοποιείται για ό,τι το άδικο. Αυτή και οι φορείς της απανταχού της γης λαιδορούνται οικτρά –δεν θα έλεγα ότι είναι πάντοτε δίκαιη αυτή η καταφορά. Κατά βάθος όμως, η πολιτική δεν μπορεί να είναι παρά η επιστήμη του καλού. Ποιου όμως καλού; Ασφαλώς του καλού του συνόλου, του κοινού καλού, του καλού τόσο των κρατών όσο και των ατόμων. Ένας από τους βασικούς ρόλους του πολιτικού είναι να είναι βαθύτατα άνθρωπος, και το έργο του ιδιαίτατα, μέχρι τα έγκατα ανθρώπινο, προσπαθώντας να βελτιώσει τη μοίρα των ομοίων του προσεγγίζοντάς τους. Είναι κοινός πια τόπος ότι οι φτωχοί, οι απόκληροι, οι παρίες, πολλαπλασιάζονται ανησυχητικά σε όλες τις γωνιές της γης, η ανισότητα αυτή είναι αφόρητη, θα έλεγα και εκρηκτική. Δεν θα αργήσει εκείνη η ημέρα – φοβούμαι – κατά την οποία όσοι σήμερα δεν έχουν τίποτα θα επιδιώξουν με κάθε τρόπο να πάρουν τη θέση εκείνων που τα έχουν όλα ή έχουν πολλά. Αν δεν καταφέρουν μια δίκαιη κατανομή αγαθών, το κοινωνικό καζάνι θα εκραγεί, και τότε αυτοί που σήμερα ονομάζουμε φτωχούς και ανέστιους θα μας κατακυριεύσουν και θα πάρουν τις θέσεις των υπολοίπων. Ο ρόλος ενός γνήσιου πολιτικού είναι να προλάβει αυτά τα γεγονότα. Διότι μόνον τότε η πολιτική θα αποδειχθεί πράγματι ως η επιστήμη του καλού, και οι πολιτικοί θα αναδειχθούμε στην πρωτοπορία της κοινωνίας.

Με το να μετέχουμε λοιπόν εμείς αυτής εδώ της Συνέλευσης σε μια τέτοια προσπάθεια, και το Χριστιανικό καθήκον μας επιτελούμε, και την πολιτική μας ιδιότητα και δράση διατηρούμε άθικτες, άμωμες, ακέραιες και ακμαίες. Τα δραματικά γεγονότα που βιώνει ο πλανήτης γεωργούν τις συνειδήσεις, τις καλλιεργούν, και η γνώση και η απόγνωση, η ελπίδα για κάτι καλύτερο, και η απελπισία για όσα δεινά μας βρήκαν. Κόποι και άθλοι, αγώνες και αγωνίες ετών, γενεών, αιώνων, οικοδομήματα των οποίων η ανέγερση στοίχισε στο ανθρώπινο γένος ποταμούς αιμάτων και εκατόμβες θυσιών, καταρρέουν ξαφνικά ως Βαβελικοί πύργοι, ενώ ο λόγος του Ιερεμία, βαθύς, μυστικός, άχρονος, παραμονεύει: «Ούτως είπε Κύριος: Ιδού, ους εγώ ωκοδόμησα εγώ καθαίρω, και ους εγώ εφύτευσα, εγώ εκτίλλω.» Με άλλα λόγια, η θρησκεία εξασφαλίζει για τον άνθρωπο ένα μίνιμουμ ηθικής. Η πολιτική όμως δεν είναι ηθική, δεν βρίσκεται ωστόσο και εκτός εμβελείας ηθικής. Δεν μπορούμε ούτε να την αναγάγουμε στην ηθική την πολιτική, ούτε να την αποκόψουμε εντελώς από αυτήν. Πρώτα-πρώτα γιατί οι σκοποί που προσιδιάζουν στην πολιτική δεν εξαιρούνται από την αξιολόγηση, πολύ δε περισσότερο δεν εξαιρούνται από αυτήν τα μέσα που χρησιμοποιούνται για την πραγματοποίησή τους, αλλά στην πολιτική ερχόμαστε διαρκώς αντιμέτωποι όχι μόνον περί της ορθότητας της πολιτικής μας δράσης, αλλά και με εκείνο το ερώτημα της ηθικής νομιμότητας. Η πρόταση 'ο σκοπός αγιάζει τα μέσα' δεν συνιστά απάντηση. Εάν ήταν έτσι, η πολιτική δεν θα ήταν παρά μια θεώρηση που ρυθμίζεται μόνον από την αποτελεσματικότητα. Στην ουσία όμως είναι μια πρακτική, δηλαδή μια

κατάφαση ελευθερίας, η οποία δεν μπορεί να εξαιρεθεί από την ηθική της ουσία. Ο λόγος ύπαρξης της πολιτικής λοιπόν είναι η ελευθερία, η δε αυθεντική ηθική της πολιτικής ίσως να συνίσταται ακόμη και στο να αγαπά κανείς την ελευθερία περισσότερο από τον εαυτό του.

Και για να κλείσω αυτόν τον κύκλο των σκέψεων, τελικώς νομίζω ότι οι αρετές που δικαιούμαστε να αξιώνουμε από τους πολιτικούς δεν είναι απλώς οι κοινά αποδεκτές ηθικές αρχές, ακόμη και αν απαιτούν μίαν υποδειγματική προσωπική συμπεριφορά. Αλλά εδώ έχουμε να κάνουμε με μια ηθική της ευθύνης, η οποία συνδέεται με το φαίνεσθαι της δημόσιας σφαίρας, γι' αυτό και κάποιοι την αποκαλούν μέριμνα για τον κόσμο.

Κυρίες και Κύριοι, σας κατέστησα κοινωνούς μερικών προβληματισμών που μας συνέχουν εμάς στη Συνέλευση. Δεν έχω την ψευδαίσθηση ότι κόμισα κάτι καινούριο ή άνοιξα νέους ορίζοντες – θα ήταν αφελής εκ μέρους μου αυτή η θεώρηση. Εκείνο όμως που θέλω να τονίσω ιδιαίτερα είναι ότι αυτή ακριβώς η προβληματική είναι χρήσιμη και κρίσιμη, μπορεί να λειτουργήσει ως εμβρυουλκός για να επιτευχθεί επιτέλους ένας τοκετός για μια καλύτερη εικόνα του κόσμου αυτού εντός του οποίου διαβιούμε.

Με βάση τις σκέψεις αυτές, και ζητώντας συγγνώμη για την κατάχρηση που έκανα, θέλω εξ ονόματος του προέδρου της Βουλής, ο οποίος σας είπα ότι κωλύεται σε αυτήν την εκδήλωση να είναι εδώ σήμερα, του Βαγγέλη Μειμαράκη, θέλω να ανοίξω τις εργασίες της Συνελεύσεώς μας, θέλω να υποδεχθώ τους ξένους μας, ιερωμένους και μη, θέλω να καλωσορίσω παλαιούς φίλους οι οποίοι πραγματικά μόχθησαν για τις ιδέες μας και για την προσπάθεια αυτή – θα γίνει ειδική αναφορά σε αυτούς - και θέλω επίσης να σας πω ότι αυτό το τριήμερο θα οικοδομήσουμε και θα σφυρηλατήσουμε, ελπίζουμε, και είμαστε βέβαιοι γι' αυτό, ακόμα πιο δυνατούς δεσμούς με την προοπτική να πετύχουμε κάτι καλύτερο. Σας ευχαριστώ πολύ.

SERGEY ZHELEZNIAK: Καλημέρα σας αξιότιμοι συνάδελφοι, αδελφοί και αδελφές της Ορθοδόξου πίστεώς μας, αξιότιμοι κληρικοί ομόδοξοι, επιτρέψτε μου να αναγνώσω έναν χαιρετισμό από τον κύριο Naryshkin, τον Πρόεδρο της Βουλής της Ρωσίας.

«Χαιρετισμός προς τους διοργανωτές και τους συμμετέχοντες στην επετειακή αυτή Ολομέλεια της Ορθοδοξίας.

Κατά τις δύο δεκαετίες των εργασιών της, η Ολομέλεια έχει γίνει ένα συνεργατικό διεθνές φόρουμ το οποίο συνενώνει Κοινοβουλευτικούς από διάφορες χώρες. Στις σύγχρονες συνθήκες, ιδιαίτερη σημασία αποκτούν οι προσπάθειες των βουλευτών για τη διατήρηση των παραδοσιακών πανανθρώπινων αξιών και ηθικών θεμελίων. Ο εποικοδομητικός διάλογος που

ξεκίνησε στην Αθήνα θα γνωρίσει περαιτέρω ανάπτυξη κατά την 21^η Ολομέλεια το 2014 στη Μόσχα.

Εύχομαι στους συμμετέχοντες στην Ολομέλεια επιτυχίες στην υπόθεση της ενίσχυσης της παρουσίας της Ορθοδοξίας ενώπιον των νέων προκλήσεων.

Με σεβασμό, Sergey Naryshkin»

Θα ήθελα κι εγώ να συνεχίσω τα χαιρετιστήρια λόγια του Προέδρου της Βουλής μας, της Δούμα της Ρωσίας, και θα ήθελα να προσκαλέσω τα μέλη της Ολομελείας μας κατά τα επόμενο έτος στην επόμενη Ολομέλεια, που θα διεξαχθεί στη Μόσχα. Και σας διαβεβαιώ ότι θα κάνουμε ό,τι είναι δυνατόν ούτως ώστε οι εργασίες μας στη Μόσχα να επιτρέψουν όχι μόνον ανταλλαγή απόψεων και εκπόνηση θέσεων για το κίνημά μας ενώπιον των προκλήσεων που έχουμε ενώπιόν μας, αλλά να απολαύσουμε και τις ομορφιές της Μόσχας, και τις πολιτιστικές εκδηλώσεις της πρωτεύουσής μας.

Θεωρώ ότι οι εργασίες μας έχουν εξαιρετική σημασία αρχής, όχι μόνον για εμάς, όχι μόνον μεταξύ μας, όχι μόνον για τους λαούς τους οποίους εκπροσωπούμε. Φρονώ ότι η δραστηριότητα της οργανώσεώς μας είναι εξαιρετικά σημαντική για την ανάπτυξη του συνόλου της ανθρωπότητας, διότι εκείνες οι οικουμενικές αρχές οι οποίες βρίσκονται στη βάση της Ορθοδοξίας είναι θέσεις-κλειδιά για την πολιτισμική ανάπτυξη της ανθρωπότητας.

Σήμερα, όλες οι χώρες χωρίς εξαιρέσεις προσκρούουν σε νέες προκλήσεις, όσον αφορά τα οικονομικά, τα χρηματοπιστωτικά, τα σοβαρά προβλήματα της οικολογίας και της προστασίας του περιβάλλοντος, τα σοβαρά προβλήματα που συνδέονται με την ανάπτυξη της παγκόσμιας τρομοκρατίας, της εγκληματικότητας, ζητήματα που συνδέονται με την αναποτελεσματικότητα της αξιολόγησης της ανθρώπινης εργασίας. Φρονώ ότι οι προκλήσεις οι οποίες υφίστανται δεν υφίστανται μόνον στην εξωτερική σφαίρα, αλλά και στις ψυχές και στις καρδιές των ανθρώπων. Είναι ζητήματα τα οποία συνδέονται με την απαξίωση θεμελιωδών ανθρωπίνων αξιών, είναι η απώλεια οικογενειακών αξιών, είναι η απαξίωση εννοιών όπως η φιλία, η αγάπη, ο σεβασμός, η εμπιστοσύνη, το χρέος ενώπιον της κοινωνίας. Είναι καθήκον μας λοιπόν να πράξουμε έτσι ώστε η υγιής πλευρά της κοινωνίας μας να είναι εις θέση όχι μόνον να προασπίζεται τις Ορθόδοξες αξίες της Ορθόδοξου πίστεως, αλλά και να τις προωθεί ενεργώς.

Είμαστε μια πολιτική οργάνωση, σε μεγάλο βαθμό όμως είμαστε και αγωγοί των Χριστιανικών ιδεών. Ως εκ τούτου, η λειτουργία μας δεν μπορεί να περιορίζεται στην πολιτική και την κοινωνική δραστηριότητα, είναι και διαφωτιστική η δραστηριότητά μας, είναι και πολιτισμική η δραστηριότητά μας. Είμαι πεπεισμένος επίσης ότι αυτή η επέτειος την οποία τιμούμε σήμερα είναι συμβολική για την οργάνωσή μας. Φυσικά, αν την συγκρίνουμε με την ιστορία εν συνόλω της Ορθοδοξίας, την ιστορία της Ελλάδος ή της Ρωσίας,

είναι πολύ μικρή η ηλικία. Ωστόσο, για την ανθρώπινη ζωή, είναι μια ηλικία του γίνεσθαι της προσωπικότητας, της ακμής των δυνάμεων. Και φυσικά η οργάνωσή μας μπορεί να κάνει χρήση αυτών των θετικών, των καλών δυνάμεων που έχουμε συσσωρεύσει, ούτως ώστε να προαγάγουμε περαιτέρω την επιρροή που ασκούμε στις διεθνείς οργανώσεις στις οποίες συμμετέχουμε, καθώς επίσης και στις χώρες μας.

Θα ήθελα να ευχηθώ στην Ολομέλειά μας επιτυχίες, ενεργό και δημιουργική συζήτηση των προβλημάτων τα οποία αντιμετωπίζουμε. Φρονώ ότι οι διέξοδοι τις οποίες μπορούμε να προτείνουμε θα μπορέσουν να διασώσουν πολλά στις ανθρώπινες ζωές, να διορθώσουν πολλά στις τύχες των ανθρώπων. Και αυτό είναι εξαιρετικά σημαντικός προορισμός για οποιονδήποτε κοινωνικό λειτουργό. Και εμείς θεωρούμε ότι θα πρέπει να συνενώνουμε σε αυτούς τους στόχους όλο και περισσότερους ανθρώπους. Ευχαριστώ λοιπόν τους συναδέλφους από την Ελλάδα για τη θερμή τους φιλοξενία. Εχθές ξεκινήσαμε την επικοινωνία και βλέπουμε πόσο ενδιαφέροντα θα μπορέσουν να συζητηθούν. Με μεγάλη χαρά θα συμμετέχουμε στις συζητήσεις. Επιτυχίες λοιπόν στις εργασίες μας.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΙΛΙΟΥ, ΑΧΑΡΝΩΝ ΚΑΙ ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΕΩΣ κ. ΑΘΗΝΑΓΟΡΑΣ: Βρίσκομαι ανάμεσά σας εκπροσωπώντας το Μακαριότατο Αρχιεπίσκοπο Αθηνών και Πάσης Ελλάδος κύριο Ιερώνυμο και θα σας διαβάσω το χαιρετισμό που σας απευθύνει.

«Αγαπητοί, με ιδιαίτερη χαρά σας υποδεχόμαστε στη γη που ευαγγελίστηκε ο Απόστολος των Εθνών με τη δική του ρήση: ‘Χαίρετε εν Κυρίω πάντοτε, πάλιν ερώ Χαίρετε.’ Είναι δε η χαρά της συνάξεως αυτής ιδιαίτερη, καθ’ όσον στους καιρούς της αποκηρυγμένης αγάπης και της ενστερνισμένης φιλοκοσμίας, της ακρόασης των αγορών αλλά της κώφωσης ως προς τη θεία εντολή του μόνου και αληθινού Θεού, του Κυρίου Ημών Ιησού Χριστού, της εντολής δηλαδή της αγάπης, έρχεστε να συμβουλευθείτε επί το αυτό, με κοινό τόπο και στόχο όχι την πολιτική ιδεολογία, όχι την εθνική ιδιοπροσωπία, το κρατικό, διακρατικό ή παγκόσμιο συμφέρον, αλλά την αλήθεια και τη γνώση που εκπηγάζουν από τις αρχές το Ευαγγελίου και της Ορθόδοξης Χριστιανικής παράδοσης. Επειδή οφείλουμε να αληθεύουμε προς τους εαυτούς μας, προς τους αδελφούς μας, και κατά συνέπεια προς τον Θεό, εύχομαι η 20ή επετειακή Συνέλευση να είναι συνέλευση αγάπης, και τα πορίσματά σας μελίσματα -κελαηδήματα δηλαδή- ανθρώπων που επιζητούν την αγιότητα και τη σωτηρία των εαυτών τους και όσων αξίως εκπροσωπούν τα εθνικά τους Κοινοβούλια.

Είη ο Θεός βοηθός υμών σήμερον και εν παντί τω βίω και τοις έργοις υμών.

Ο Αρχιεπίσκοπος ο Αθηνών, Ιερώνυμος ο Β΄.»

JULIANA KATENGWA: Εξοχότατε Πρόεδρε της Γενικής Συνέλευσης της Δ.Σ.Ο. κύριε Sergei Popov, Γενικό Γραμματέα της Δ.Σ.Ο. Βουλευτή κύριε Αναστάσιε Νεράντζη, Αντιπρόεδρε της Κρατικής Δούμας της Ρωσικής Ομοσπονδίας, κύριε Sergey Zheleznyak, εκπρόσωπε του Μακαριωτάτου κ. Ιερώνυμου Β΄, Αρχιεπίσκοπο Αθηνών και πάσης Ελλάδος, Σεβασμιότατε Μητροπολίτη Γαλλίας κύριε Εμμανουήλ, εκπρόσωπε του Παναγιότατου Οικουμενικού Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίου, Σεβασμιότατε Επίσκοπε Μοζαμβίκης κ. Ιωάννη, εκπρόσωπε του Μακαριωτάτου Πάπα και Πατριάρχη Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής κ.κ. Θεοδώρου Β΄, Επίσκοπε Σάββα Voskresensky, εκπρόσωπε του Αγιοτάτου Πατριάρχη Μόσχας και πασών των Ρωσιών κ.κ. Κυρίλλου, άπαντες παριστάμενοι Πατέρες.

Αξιότιμοι Βουλευτές

Αγαπητοί προσκεκλημένοι

Κυρίες και Κύριοι,

Σας μεταφέρω θερμούς χαιρετισμούς από το Παναφρικανικό Κοινοβούλιο και τον Πρόεδρό του, Bethel Nnaemeka Amadi, ο οποίος θα ήθελε πολύ να βρίσκεται εδώ, αλλά λόγω άλλων ανειλημμένων υποχρεώσεων, χρειάστηκε να στείλει εμένα ως εκπρόσωπο και είμαι πολύ ευτυχής που βρίσκομαι εδώ.

Εκ μέρος του Παναφρικανικού Κοινοβουλίου, θέλω να εκφράσω τη βαθύτατη εκτίμησή μας για την ευγενή σας πρόσκληση συμμετοχής στην 20ή αυτή Επετειακή Συνέλευση. Η παρουσία μου σήμερα εδώ τιμά την πρόσκλησή σας, κύριε Πρόεδρε, και αποτελεί σαφή μαρτυρία των εγγκαρδίων σχέσεων μεταξύ της Διακοινοβουλευτικής Συνέλευσης της Ορθοδοξίας και του Παναφρικανικού Κοινοβουλίου. Και θέλω με την ευκαιρία να εκφράσω εξ αρχής τις ευχαριστίες μου για τη φιλοξενία που επιφυλάξατε σε μένα και την αποστολή μου από τη στιγμή που φτάσαμε στην όμορφη αυτή πόλη, την πατρίδα των θεμελίων της δημοκρατίας και του σπουδαίου πολιτισμού.

Το Παναφρικανικό Κοινοβούλιο είναι υπερήφανο που συνδέεται με τη Διακοινοβουλευτική Συνέλευση της Ορθοδοξίας και σας συγχαίρουμε για την ενηλικίωσή σας επί τη ευκαιρία της 20ής σας Επετείου.

Εκτιμούμε ειλικρινά το ρόλο σας στη διασφάλιση της ειρηνικής συνύπαρξης και ασφάλειας των λαών σας ειδικότερα αλλά και του κόσμου γενικότερα, όπως ξεκάθαρα αποδείχθηκε από την πρόσφατη παρέμβασή σας στην πολυτάραχη Συρία.

Η Δ.Σ.Ο. βρίσκεται πάντοτε στο προσκήνιο ως προς την υπεράσπιση και τη διατήρηση των αρχών και αξιών του Χριστιανισμού και της δημοκρατίας, τη διασφάλιση αμοιβαίας ανοχής μεταξύ θρησκευτικών δογμάτων και τη γεφύρωση του χάσματος μεταξύ πολιτισμών.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η Δ.Σ.Ο. στον εορτασμό της 20^{ης} Επετείου της εξετάζει το θέμα “Κοινοβουλευτική Δημοκρατία – Χριστιανισμός – Ορθοδοξία: αξίες και έννοιες”, σε μία πολύ ιδιαίτερη χρονική στιγμή, όταν η Αφρικανική Ένωση, η μητρική μας οντότητα, εορτάζει το Χρυσό Ιωβηλαίο της με το θέμα “Παναφρικανισμός και Αφρικανική Αναγέννηση” και τον ερχόμενο Μάρτιο του 2014 το Παναφρικανικό Κοινοβούλιο θα εορτάσει τη 10^η Επέτειό του.

Αυτού του είδους οι εορτασμοί έχουν ιδιαίτερη σημασία και οι οργανισμοί μας είναι όντως αξιέπαινοι, διότι έχουν διανύσει μακρά πορεία εν μέσω προκλήσεων, και έχουν σημειώσει σπουδαία επιτεύγματα, καθώς έχουν επάξια εκπροσωπήσει τους πολίτες μας, έχουν καταφέρει να ακουστεί η φωνή τους και έχουν επηρεάσει θετικά τις ζωές τους.

Η διαδρομή όμως που έχει μπροστά του το Παναφρικανικό Κοινοβούλιο είναι ακόμη μακρά και δύσκολη, πολλά ακόμη πρέπει να γίνουν, και ο λαός της Αφρικής τον οποίο εκπροσωπούμε απαιτεί ακόμη περισσότερα.

Ως προς το status, το Παναφρικανικό Κοινοβούλιο από της ιδρύσεώς του ήταν ανέκαθεν ένα συμβουλευτικό και γνωμοδοτικό όργανο, αλλά αγωνιζόμαστε για τη μετατροπή του σε νομοθετικό σώμα με πλήρη δικαιώματα.

Η μετατροπή του Παναφρικανικού Κοινοβουλίου σε νομοθετικό σώμα θα του εκχωρήσει νομοθετικές λειτουργίες για την κατάρτιση υποδειγμάτων νόμων σε ορισμένους τομείς, όπως π.χ. στη θέσπιση διασυνοριακής κίνησης αγαθών, υπηρεσιών και ανθρώπων, η οποία θα υποστηρίξει τη διαδικασία της πολυπόθητης ολοκλήρωσης της ηπείρου και θα διασφαλίσει τη συμμετοχή του Αφρικανικού λαού στην κοινωνική, πολιτιστική, πολιτική και οικονομική ανάπτυξη της Αφρικανικής ηπείρου.

Η Συνεργασία μεταξύ των αδελφών οργανισμών μας εδράζεται στην ακράδαντη πεποίθηση ότι η διαρκής και στενή συνεργασία μεταξύ των κοινοβουλευτικών σωμάτων μας αποφέρει αμοιβαίο όφελος και αναμφίβολα θα μας βοηθήσει να ανταλλάξουμε γνώσεις και εμπειρίες με σκοπό να μάθουμε ο ένας από τις αξίες και τις έννοιες του άλλου, τις δυνάμεις και τις προκλήσεις, ενώ η διασταύρωση ιδεών και γνώσεων θα ωφελήσει αμοιβαία τους δύο λαούς που εκπροσωπούμε.

Ανυπομονώ να ακούσω τη δική σας άποψη επί των θεμάτων που θα συζητηθούν.

Για μια ακόμα φορά, σας συγχαίρω για τη διεξαγωγή αυτής της γενικής συνέλευσης και για τη συνέπεια με την οποίαν αντιμετωπίζετε τα θέματα που διασφαλίζουν τη διαρκή συμμετοχή των πολιτών σας στη δημοκρατική διαδικασία αυτής της ηπείρου.

Σας ευχαριστώ και πάλι που μου δώσατε την ευκαιρία να απευθύνω χαιρετισμό στη συνέλευση αυτή του Αυγούστου, και εύχομαι σε όλους σας καρποφόρες και επιτυχείς εργασίες. Ο Θεός να σας ευλογεί.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ κ. ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ: Εξοχότατοι, πρώην Πρόεδροι του Ελληνικού Κοινοβουλίου, Σεβασμιότατοι, αγαπητοί αδελφοί, Ορθόδοξα μέλη των διαφόρων Κοινοβουλίων του κόσμου, κυρίες και κύριοι, Δεν θα προσπαθήσω ουδόλως να απαντήσω αποφαικώς όπως έκανε προηγουμένως ο κύριος Νεράντζης, τι είναι η Διακοινοβουλευτική Συνέλευση Ορθοδοξίας. Μπορώ όμως να πω με διαφορετικό τρόπο, συμπληρωματικό ίσως, ποιες είναι οι εμπειρίες, οι γόνιμες εμπειρίες αυτών των 20 ετών της μεταξύ σας συνεργασίας. Και μπορώ να δηλώσω, έχοντας συμμετάσχει πολλά χρόνια στις συναντήσεις αυτές, μπορώ να πω ότι έχετε κάνει πολλά, και αναμένουμε να συνεχίσετε να κάνετε, προς όφελος και προς εδραίωση των Ορθοδόξων σχέσεων ανά τον κόσμο. Αλλά χρειαζόμαστε όλο και περισσότερο σήμερα μία μαρτυρία στο σημερινό κόσμο.

Τούτου λεχθέντος, ξέρετε, εσείς αλλάζετε προφανώς θέσεις ως πολιτικοί, ενώ οι άνθρωποι της Εκκλησίας παραμένουν, και αυτή είναι μια διαφορά. Θα ήθελα να σας μεταφέρω το μήνυμα της Αυτού Θειοτάτης Παναγιότητος του Οικουμενικού Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου, το οποίο θα διαβάσω στα Ελληνικά, τη γλώσσα στην οποία γράφτηκε.

«Τω εξοχωτάτω κυρίω Σεργίω Ποπόφ, Προέδρω της Γενικής Συνελεύσεως τής Διακοινοβουλευτικής Συνελεύσεως Ορθοδοξίας, και τοις συν αυτώ μετέχουσι τής εικοστής συνάξεως αυτής, τέκνοις εν Κυρίω αγαπητοίς της ημών Μετριότητος, Χάριν και Έλεος και Ειρήνην παρά Θεού.

Η συμπληρουμένη κατά το τρέχον έτος εικοσαετής λειτουργία της υπό την υμετέραν ερίτιμον Εξοχότητα Διακοινοβουλευτικής Συνελεύσεως Ορθοδοξίας, μαρτυρεί, προς τοις άλλοις, το ζωηρόν ενδιαφέρον και την μέριμναν των εκπροσώπων των Κοινοβουλίων των Ορθοδόξων Χωρών προς αναζήτησιν και έμπρακτον εφαρμογήν της πατροπαράδοτου παραδόσεως της Αγίας ημών Ορθοδόξου Εκκλησίας, γεγονός το οποίον πληροί ικανοποιήσεως το καθ' ημάς Οικουμενικόν Πατριαρχείον, ευφρόσυνου δε χαράς την ημετέραν Μετριότητα. Κατά την δυσχερή ταύτην περίοδον της γενικής κρίσεως, οικονομικής μεν κατ' επίφασιν, εν τη πραγματικότητι δε κρίσεως αξιών και θεσμών, η Αγία ημών Ορθόδοξος Εκκλησία αποτελεί την αληθινήν και μόνην ελπίδα του λαού, ως ο μόνος χώρος εντός τού οποίου το ανθρώπινον πρόσωπον δύναται να εύρη την καταξίωσίν του και το νόημα της υπάρξεως του, διότι στοχεύει εις την Θέωσιν τού ανθρώπου διά της ενώσεως μετά του Θεανθρώπου Κυρίου ημών Ιησού Χριστού.

Το μήνυμα της Ορθοδόξου Εκκλησίας είναι απολύτως δημοκρατικόν και ανθρώπινον: "ο Λόγος σαρξ εγένετο και εσκήνωσεν εν ημίν, και εθεασάμεθα

την δόξαν αυτού, δόξαν ως μονογενοῦς παρά πατρός, πλήρης χάριτος και αληθείας" (Ιωάν. α,14). Ο Θεός συγκαταβαίνει εις τον άνθρωπον και τον καλεί εις σωτηρίαν, τον καλεί να γίνη Θεός διά της τηρήσεως των αγίων εντολών Του και διά της παραμονής εν Αυτώ μέσω του συνεχούς και αδιάλειπτου αγώνος καθάρσεως από των παθών, της καλλιέργειας της αρετής, της νήψεως, της εγκράτειας, της προσευχής, της φιλανθρωπίας, της ειρήνης και μάλιστα της αγάπης προς εαυτούς και αλλήλους.

Κατά τους τρεις τελευταίους ιδία αιώνας, ο ταλαίπωρος κόσμος ημών έχει γνωρίσει πολλούς ανθρωπισμούς, οι όποιοι προσεπάθησαν να αλλάξουν ριζικώς τας κοινωνίας- να τερματίσουν ή έστω να περιορίσουν την αδικίαν και την καταπίεσιν των αδυνάτων και των μη δυναμένων να υπερασπισθούν και να προστατεύσουν τον "φθόνω συκοφαντίας τηκόμενον" συνάνθρωπον, να δημιουργήσουν μίαν νέαν κοινωνίαν, όπου θα επικρατή η ελευθερία, η ισότης, η δικαιοσύνη, η δημοκρατία.

Εν τη πορεία όμως, ατυχώς, διεπιστώθη, και οσημέραι διαπιστούται εμπράκτως, ότι τα ρεύματα ταύτα, τα οποία συνήθως ήρχισαν το έργον αυτών ως επαναστατικά, όχι μόνον απέτυχον, διότι ήσαν "επινοήματα και διαβολαί ανθρώπων", άνευ πνοής Θεού, αλλά και εν ονόματι των υψηλών εννοιών της ισότητος, της δικαιοσύνης, της ελευθερίας, της δημοκρατίας, του κατ' επίφασιν και λόγοις μόνον δικαίου -εν τη πραγματικότητι ασυστόλου και ανεξέλεγκτου αδικίας- κατέληξαν εις εγκλήματα ανυπολογίστου μεγέθους, με εκατόμβας αθών θυμάτων και θυσίαν ψυχών, υπέρ εκάστης των οποίων Χριστός απέθανε και ανέστη εκ νεκρών.

Το γεγονός και η πραγματικότης εν προκειμένω είναι ότι ό άνθρωπος δεν δύναται να είναι αληθώς ανθρώπινος εάν δεν ευρίσκηται εν κοινωνία προς τον Θεόν και δεν ενεργή κατά το θέλημά Του, το οποίον αγάπη εστί. Και τότε η εξαγγελλλόμενη δημοκρατία μεταβάλλεται εις δικτατορίαν, εφ' όσον ο άνθρωπος αρνείται να υποταχθή εις την θείαν βούλησιν και να μορφώση την ζωήν του συμφώνως προς τον νόμον του Θεού. Η προσπάθεια του ανθρώπου, και μάλιστα των νομιζόντων ότι εξουσίαν έχουν επί των αδυνάτων, να αναφέρεται μόνον εις τον εαυτόν του διά να αποφασίση τι είναι ορθόν, τι λάθος, τι καλόν και τι κακόν, δεν δύναται να σημαίνει παρά μόνον την επιστροφήν εις το σκότος των πρωτοχριστιανικών κοινωνιών και ουδέποτε δύναται να θεωρηθή πρόοδος διά την ανθρωπότητα.

Συνεπώς, η δημοκρατία είναι ωφέλιμος και καλή διά την ανθρωπίνην κοινωνίαν, εφ' όσον βιούται ως πραγματική δημοκρατία, δηλαδή μόνον όταν βασίζεται εις την συμμετοχήν του λαού εις τον διορισμόν των αρχόντων και των κυβερνήσεων με κριτήριον τον σεβασμόν και τα δίκαια τού Θεού και τους νόμους Αυτού.

Η αξίωσις του ανθρώπου, ενός Έθνους, μιας ομάδος ανθρώπων, μιας πλειοψηφίας, ενός ηγέτου πνευματικού, θρησκευτικού, πολιτικού, να αυτοπροσδιορισθή εγωϊστικώς -λογισμοί γάρ θνητών μάταιοι, κατά τον Παροιμιαστήν- ως το υπέρτατον θεμέλιον των κανόνων, το οποίον εμπνέει τους νόμους, επαναλαμβάνει τας δύο μεγάλας πτώσεις εις την ιστορίαν της ανθρωπότητας, την πώσιν του Αδάμ και την πώσιν του Εωσφόρου, και διά τούτο η αξίωσις αυτή οδηγεί εις την αυτοκαταστροφήν, την πώσιν, η οποία ατυχώς συν-καταστρέφει και πτωχεύει και εν τέλει και εξαφανίζει και θεσμούς και έργα και πράξεις και "επιτεύγματα".

Το μόνον θεμέλιον, το οποίον δέον να αποτελή την πηγὴν πάσης ανθρωπίνης νομοθεσίας και ενεργείας και σκέψεως και πράξεως είναι το Ιερόν Ευαγγέλιον, το οποίον εκφράζει το Θέλημα και τον Νόμον του Θεού, η δε εφαρμογή αυτού επιφέρει την βαθείαν αλλοίωσιν εις την ψυχήν του ανθρώπου, εις κοινωνικάς ομάδας, εις ολόκληρους κοινωνίας. Ο Χριστιανισμός, το Ευαγγέλιον, ο ίδιος ο Χριστός, δεν προσπαθούν να αλλάξουν τον κόσμον. Καλούν έκαστον άνθρωπον να αλλάξη εσωτερικώς, να μεταβάλῃ ζωὴν, να γίνῃ καινός άνθρωπος. Τοιοῦτοτρόπως τον σώζουν, τον θεώνουν, τον λυτρώνουν. Ὅσοι ἐλάβομεν τον Χριστόν και πιστεύομεν εις το Ὄνομα Αυτοῦ, "ἔδωκεν ἡμῖν ἐξουσίαν τέκνα Θεοῦ γενέσθαι οἱ οὐκ ἐξ αἱμάτων, οὐδέ ἐκ θελήματος σαρκός, οὐδέ ἐκ θελήματος ἀνδρός, ἀλλ' ἐκ Θεοῦ ἐγεννήθημεν" (πρβλ. Ιωάν. α,12-13), διότι ἐνωτιζόμεθα την Βιβλικὴν σοφίαν του Σολομώντος "οἱ κρατοῦντες πλήθους, και γεγαυρωμένοι ἐπὶ ὄχλοις ἐθνῶν" βιούμεν ὅτι ἐδόθη ἡμῖν, τοῖς ἐν "ἐξουσίᾳ" οὔσι, "παρὰ Κυρίου ἡ κράτησις και ἡ δυναστεία παρὰ Ὑψίστου" (πρβλ. Σοφ. Σολ. ζ', 2-3).

Τας ἀνωτέρω ἀληθείας προσφθεγγόμενοι ὑμῖν, τοῖς Ὀρθοδόξοις την πίστιν και το φρόνημα, πεποίθαμεν, βουλευταῖς, ἐπὶ τη εορταζομένη εικοστή ἐπετείῳ της Γενικῆς ὑμῶν Συνελεύσεως, και ἐδραιούμεν τὰς ἐπὶ το Ψαλμικόν "μη πεπιύθατε ἐπ' ἄρχοντας, ἐπὶ υἱούς ἀνθρώπων, οἱς οὐκ ἔστι σωτηρία", συγχαίρομεν ἐγκαρδίως πάντα τα μέλη της Διακοινοβουλευτικῆς Συνελεύσεως Ὀρθοδοξίας ἐπὶ τη ἐπετείῳ, καταστέφομεν ὑμᾶς διὰ της Πατριαρχικῆς ἡμῶν εὐλογίας και εὐαρέσκειας και εὐχόμεθα ἐτι και ἐτι ἀγλαόκαρπον και καλλίκαρπον την συνέχισιν της διακονίας αὐτῆς, εις ἐμπέδωσιν των ἀξιών της Ὀρθοδόξου παραδόσεως και την καλλιέργειαν του Ὀρθοδόξου ἠθους εις τον εὐαίσθητον χώρον της πολιτικῆς, προς κοινήν ὠφέλειαν και οἰκοδομήν των Ὀρθοδόξων λαῶν.

Η δε Χάρις και το πλούσιον Ἐλεος και ἡ Εὐλογία του Κυρίου και Θεοῦ και Σωτήρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἶψαν μετὰ πάντων ὑμῶν. Ο Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαῖος, διάπυρος προς Θεόν εὐχέτης.».

ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΜΟΖΑΜΒΙΚΗΣ κ. ΙΩΑΝΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριε Γενικό Γραμματέα, Σεβασμιότατοι Αδελφοί και Πατέρες, Εξοχότατοι, Ελλογιμώτατοι συμμετέχοντες εις την εικοστήν επετειακήν Γενικήν Συνέλευσιν της Διακοινοβουλευτικής Συνελεύσεως Ορθοδοξίας, χάρις, έλεος εφ' υμάς και ειρήνη παρά του Παναγάρχου Θεού.

Διά του παρόντος Πατριαρχικού Ημών Γράμματος χαιρετίζομεν τας εργασίας της εικοστής επετειακής Γενικής Συνελεύσεως της Διακοινοβουλευτικής Συνελεύσεως Ορθοδοξίας, της συγκληθείσης εις την πόλιν των Αθηνών, την γενέθλιον πόλιν της Δημοκρατίας, και πλέον κατάλληλον τόπον, ως εκ της πλησμονής των ιστορικών μνημών, προς γόνιμην και δημιουργικήν προσέγγισιν και αξιολόγησιν του εξεχόντως ενδιαφέροντος ζητήματος της πολυεπιπέδου και πολυσημάντου σχέσεως Δημοκρατίας και Ορθοδοξίας εις τας σύγχρονas κοινωνίας.

Και είναι τω όντι ενδιαφέρων ο διάλογος Δημοκρατίας και Ορθοδοξίας, καθ' όσον, εάν μεν η Δημοκρατία κατοχυροί την πολιτικήν και δικαιοκίνη πλευράν της ανθρωπίνης ελευθερίας, η Ορθοδοξία, ως φορέυς και πολλαπλασιαστής του σωτηριώδους ευαγγελικού μηνύματος, καταθέτει τον πλούτον της παραδόσεώς της προς οριοθέτησιν και σεβασμόν της εν γένει ελευθερίας του ανθρώπου. Είναι δε έτι περαιτέρω απαραίτητος ο διάλογος αυτός διά τον πολίτην άνθρωπον, όστις ίσταται σήμερα εντός παγκοσμίου περιβάλλοντος κυνικού, κατά το μάλλον ή ήττον καθοριζομένου βάσει κανόνων υπερεθνικών οικονομικών κέντρων· όστις ίσταται σήμερα εντός εθνικού περιβάλλοντος ρευστού, των εθνικών κυβερνήσεων πολλάκις απωλεσάντων τον έλεγchon των εθνικών αυτών οικονομιών και αδυνατούντων ενεργήσαι προς όφελος των ευρισκομένων εν ανάγκη.

Όθεν προσευχόμενοι διαπύρως όπως δικαιωθώσιν τα οράματα και οι ελπίδες περί ενός μέλλοντος δημοκρατικού, δικαίου και φιλοθέου όλων αδιακρίτως, ίδια δε των κατοικούντων εν τη πνευματική ημών δικαιοδοσία της Αφρικής, επευλογούμεν τας εργασίας της Συνελεύσεως ημών, ευχόμενοι πλήρην επιτυχίαν εις αυτάς και διατελούμεν μετά πολλών πατρικών ευχών και Πατριαρχικών ευλογιών, Διάπυρος προς Θεόν ευχέτης, Ο Αλεξανδρείας Θεόδωρος ο Β΄.

ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΒΟΣΚΡΕΣΣΕΝΣΚΥ κ. ΣΑΒΒΑΣ: «Αξιότιμοι συμμετέχοντες στην ολομέλεια, αγαπητοί αδελφοί και αδελφές, εγκαρδίως χαιρετίζω όλους εσάς, τους εκπροσώπους των Κοινοβουλίων και της Εκκλησίας και τους δημοσιογράφους που έχουν συγκεντρωθεί στην Αθήνα για την 20ή Ολομέλεια της Διακοινοβουλευτικής Συνελεύσεως Ορθοδοξίας. Είναι ιδιαίτερα ευχάριστο που η γόνιμη δραστηριότητα της ΔΣΟ συνεχίζεται επί δύο δεκαετίες και προσελκύει τη δραστηριότητα πολλών εκπροσώπων από πλειάδα χωρών,

γεγονός που επιτρέπει την ανοιχτή συζήτηση πληθώρας ζητημάτων που ανησυχούν τους Χριστιανούς όλων των χωρών.

Η Κοινοβουλευτική Δημοκρατία και ο Χριστιανισμός, οι Ορθόδοξες αξίες και το νόημά τους ανοίγουν δρόμους για την προώθηση των θεσμών του Κοινοβουλευτισμού και των κοινοτήτων του Χριστιανισμού ενώπιον μεγάλων προκλήσεων. Δυστυχώς σήμερα βλέπουμε παντού προπαγάνδα της ανηθικότητας, της ηδονιστικής συμπεριφοράς, αναθεωρούνται θεμελιώδεις θεσμοί όπως η οικογένεια και ο γάμος. Στις διαμορφωθείσες συνθήκες, ιδιαίτερη σημασία έχει η δραστηριότητα όλων όσοι δεν αδιαφορούν για την ανάπτυξη του πολιτισμού μας, έχει ιδιαίτερη σημασία η αντίσταση με κοινές προσπάθειες. Είμαι πεπεισμένος ότι από την προσπάθειά σας στην προάσπιση των παραδοσιακών αξιών, εν πολλοίς εξαρτάται η διατήρηση του χριστιανικού θεμελίου του Ευρωπαϊκού πολιτισμού, των ηθικών θεμελίων της κοινωνίας. Εύχομαι σε όλους γόνιμες εργασίες και εύχομαι να έχετε τις ευλογίες του Κυρίου. Κύριλλος, Πατριάρχης Μόσχας και Πασών των Ρωσιών».

Εκ μέρους μου προσωπικώς, θα ήθελα επίσης να συγχαρώ τους συμμετέχοντες σε αυτήν τη Διακοινοβουλευτική Συνέλευση. Όπως έχει ήδη ειπωθεί, η εικοσαετία δεν είναι μεγάλη διάρκεια μπροστά στην δύο χιλιετιών ιστορία του Χριστιανισμού. Παρ' όλα αυτά, νομίζω ότι είναι ευλογία η ύπαρξη αυτής της Οργανώσεως, και όλοι οι συμμετέχοντες εδώ αξίζουν τον σεβασμό μας, διότι συσπειρώνονται πέριξ των βασικών αξιών της Ορθοδοξίας. Εύχομαι λοιπόν μακροήμερευση στη Διακοινοβουλευτική Συνέλευσή σας. Η σταθερότητα είναι ένα στοιχείο της αγιότητας. Εύχομαι λοιπόν περαιτέρω άνθιση αυτής της Οργανώσεως. Ευχαριστώ.

ΑΤΕΦ ΜΑΙJDΑΛΑΝΙ (ΜΗΝΥΜΑ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑΣ κ. ΙΩΑΝΝΟΥ Ι'): «Κύριε Πρόεδρε της Συνέλευσης, αξιότιμοι συμμετέχοντες, Τέκνα αγαπητά εν Χριστώ,

Χαιρετίζω όλα τα μέλη των κοινοβουλίων που συγκεντρώθηκαν στην Αθήνα για τη Γενική Συνέλευση επί τη εικοστή επετείω της Διακοινοβουλευτικής Συνελεύσεως Ορθοδοξίας (Δ.Σ.Ο.).

Με χαρά σας απευθύνομαι μέσω του μηνύματος αυτού, γνωρίζοντας πως είστε άνδρες και γυναίκες με πίστη, που δεσμεύεστε, μέσα από τις κοινοβουλευτικές σας αρμοδιότητες, να εφαρμόσετε αυτό που μας είπε ο Κύριος: «έσεσθέ μοι μάρτυρες» (Πράξεις Αποστόλων, α' 8). Μαρτυρούμε την αλήθεια, η οποία είναι ο ίδιος ο Ιησούς Χριστός, τηρώντας τις εντολές Του, όπως Εκείνος είπε: «εάν τις αγαπά με, τον λόγον μου τηρήσει» (κατά Ιωάννην, ιδ' 23).

Στους πολυτάραχους σημερινούς καιρούς της Τρίτης Χιλιετίας, θα πρέπει να σκεφτούμε σοβαρά πώς μπορεί η Εκκλησία να ακουστεί και να είναι αποτελεσματική, ιδιαιτέρως στις χώρες της Αραβικής Ανατολής, οι οποίες

σήμερα υφίστανται πολλές προκλήσεις προκύπτουσες από τις διάφορες επαναστάσεις και τους πολέμους, την άνοδο της θρησκευτικής μισαλλοδοξίας, τις παραβιάσεις των θρησκευτικών αξιών και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ιδίως της ελευθερίας της συνείδησης και της θρησκευτικής ελευθερίας.

Η Ορθόδοξη Εκκλησία μας της Αντιοχείας καλείται να συνεχίσει τη μαρτυρία της για την αγάπη του Θεού και του Χριστού στις Αραβικές και Ισλαμικές κοινωνίες, όπως έκανε από της ιδρύσεώς της κατά τις πρώτες ημέρες του Χριστιανισμού: εδώ κήρυξαν οι Απόστολοι, εδώ χύθηκε το αίμα των μαρτύρων μας, και εδώ δίδαξαν οι πατέρες μας. Εδώ, μαζί με άλλους, έχουμε γράψει και θα συνεχίσουμε να δημιουργούμε μία ένδοξη ανθρώπινη ιστορία. Από εδώ θα συμβάλουμε στην οικοδόμηση ενός παγκοσμίου πολιτισμού που δεν θα αρνείται το παρελθόν, αλλά θα μαθαίνει από τους πλούσιους πολιτιστικούς θησαυρούς του προκειμένου να προετοιμαστεί για το μέλλον.

Σήμερα οι χώρες της περιοχής αυτής ζουν σε ατμόσφαιρα πολέμου, όπου οι άνθρωποι στερούνται τα στοιχειώδη Ανθρώπινα Δικαιώματα και υφίστανται βία, απαγωγές και μαζικούς εκτοπισμούς. Η Ορθόδοξη Εκκλησία μας της Αντιοχείας στη Συρία υπέστη περίπου δύο μήνες πριν την απαγωγή των δύο Μητροπολιτών του Χαλεπίου: του Παύλου (της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Αντιοχείας) και του Ιωάννη (της Συριακής Ορθοδόξου Εκκλησίας), εκτός της απαγωγής των δύο ιερέων και πολλών άλλων πολιτών από όλα τα δόγματα. Παρά τις πολλές προσπάθειες και τις επαφές σε όλα τα επίπεδα παγκοσμίως, δεν υπάρχουν ακόμη σίγουρες πληροφορίες σχετικά με την τύχη των αδελφών μας.

Κάνουμε έκκληση να αναλάβετε ενεργό δράση για την απελευθέρωση των δύο Επισκόπων, των δύο ιερέων και όλων των άλλων απαχθέντων στη Συρία, και να βοηθήσετε να εδραιωθεί και πάλι η ειρήνη και ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Αραβική Ανατολή, ιδίως στη Συρία, το Λίβανο, την Παλαιστίνη, την Αίγυπτο και το Ιράκ.

Αγαπητοί μου,

Ζητώ από το Θεό να μας αξιώσει, μαζί με όλους εσάς και τη ΔΣΟ, να εργαστούμε αποτελεσματικά για τη διατήρηση και ενίσχυση της Χριστιανικής μας παρουσίας στην Αραβική Ανατολή, και να βοηθήσουμε αλλήλους ώστε να μπορέσει η Ορθόδοξος Αποστολική μας Έδρα της Αντιοχείας να εκπληρώσει την αποστολή της ως μάρτυρας Χριστού στην Αραβική Ανατολή, και να συνεχίσει να επιτελεί τον ιστορικό ρόλο της συνδιαλλαγής ως γέφυρα αγάπης και επικοινωνίας, ιδιαιτέρως μεταξύ Χριστιανισμού και Ισλάμ.

Ιωάννης Ι΄, Πατριάρχης Αντιοχείας και πάσης Ανατολής»

ANDREI SHIPKO (ΜΗΝΥΜΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΗΣ ΟΥΚΡΑΝΙΑΣ):

«Εξ ονόματος της Βερχόβνα Ράντα της Ουκρανίας, χαιρετίζω την 20ή Ετήσια Ολομέλεια της Διακοινοβουλευτικής Συνελεύσεως Ορθοδοξίας με θέμα ‘Κοινοβουλευτική Δημοκρατία – Χριστιανισμός – Ορθοδοξία: αξίες και έννοιες’.

Σήμερα, ξεκινώντας τις εργασίες της στη γη της Ελλάδος, όπου στα μέσα του 1^{ου} αιώνας παρουσιάστηκε ο Απόστολος Παύλος και η Ορθόδοξη Εκκλησία διαδραμάτισε τεράστιο ρόλο, όχι μόνο στη διατήρηση της Χριστιανικής πίστεως, αλλά και της γλώσσας και της εθνικής αυτοσυνειδήσεως των Ελλήνων. Έκτοτε, παρήλθε μακρό χρονικό διάστημα και κάθε σύγχρονο κράτος έχει περάσει από μεγάλες δοκιμασίες του χρόνου, όπου μόνο βάσει ενός συστήματος συντεταγμένων που έχει διαμορφώσει η Χριστιανική θρησκεία μπορούμε να επιβιώσουμε.

Κατά τη βαθύτατη πεποίθησή μου, σήμερα είναι απαραίτητο αυτές οι αξίες να μην εγκαταλείπονται από τη ζωή των συγχρόνων ανθρώπων, αλλά τουναντίον να συνεισφέρουν στην ανάπτυξη και στην ύπαρξη της πολιτισμικής και εθνικής οντότητας των κρατών.

Η Διακοινοβουλευτική Συνέλευση Ορθοδοξίας εξ υπαρχής επιβεβαίωσε ότι είναι μια οργάνωση που προωθεί υψηλές πνευματικές αξίες, στηρίζει τη δημοκρατία και τη θρησκευτική ανεκτικότητα και ανεξιγνώμια, συνεισφέροντας στην αλληλοκατανόηση και την προσέγγιση μεταξύ των λαών. Βασική συνεισφορά της Ολομέλειας δεν είναι μόνο η συνεισφορά στο διάλογο στο επίπεδο της θρησκείας και της πολιτικής, αλλά και στο γεγονός ότι ταυτοχρόνως προτείνει τη δική της θέαση των πραγμάτων, διευθέτηση των προβλημάτων του σύγχρονου πολιτισμού. Είμαι πεπεισμένος ότι και αυτή η Συνέλευση που θα διεξαχθεί στην Ελλάδα, καθώς και η περαιτέρω δραστηριότητα της Διακοινοβουλευτικής Συνελεύσεως Ορθοδοξίας, θα συνεισφέρουν στη σύναψη δεσμών μεταξύ των Βουλευτών και των πολιτικών όλου του κόσμου, δημιουργώντας μία δομή διαρκή για την προώθηση των αρχών και των αξιών του Χριστιανισμού και της Δημοκρατίας.

Εύχομαι λοιπόν γόνιμες εργασίες σε όλους σας.

Με βαθύ σεβασμό, Ο Πρόεδρος του Κοινοβουλίου της Ουκρανίας Βλαντιμίρ Ρίμπακ.».

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ (ΜΗΝΥΜΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ):

Αγαπητέ φίλε Πρόεδρε της Διακοινοβουλευτικής Συνελεύσεως Ορθοδοξίας, αγαπητέ φίλε διατελέσαντα Πρόεδρε της Βουλής των Ελλήνων κε Βύρωνα Πολύδωρα, αγαπητοί φίλοι και συναγωνιστές στα της Ορθοδοξίας επί μακρόν, φίλτατοι διατελέσαντες Γενικοί Γραμματείς, κε Παπαθεμελή, κε Παυλίδη, κε

Παντούλα, αγαπητά μέλη της Διακοινοβουλευτικής Συνελεύσεως Ορθοδοξίας, κυρίες και κύριοι,

Είναι με ιδιαίτερη χαρά και τιμή που χαιρετίζω τη Σύνοδο της ολομελείας της Διακοινοβουλευτικής Συνελεύσεως Ορθοδοξίας, η οποία έχει φέτος εορταστικό χαρακτήρα, αφού συμπληρώνονται 20 χρόνια από το ιδρυτικό Συνέδριο της Συνέλευσης που πραγματοποιήθηκε τον Ιούνιο του 1993 στη Χαλκιδική, με πρωτοβουλία της Βουλής των Ελλήνων.

Με την εικοσαετή δράση της, η Διακοινοβουλευτική Συνέλευση της Ορθοδοξίας δημιούργησε μία νέα δυναμική στα πολιτικά δρώμενα και προσέφερε ένα ισχυρό βήμα έκφρασης των απανταχού Ορθοδόξων κοινοβουλευτικών.

Η Συνέλευση, ανταποκρινόμενη στις προκλήσεις της νέας Ευρωπαϊκής πραγματικότητας, εγκύπτει σε ζητήματα πολιτικά και κοινωνικά, που απασχολούν και επηρεάζουν τις σύγχρονες κοινωνίες και, μέσα από επιστημονικές αναλύσεις, σε συνάρτηση πάντα με τις αρχές της Ορθόδοξης πίστης, παρουσιάζει τις δικές της εισηγήσεις και απαντήσεις, τις οποίες προωθεί μέσω της κοινοβουλευτικής της δραστηριότητας.

Το έργο της Συνέλευσης δεν περιορίζεται φυσικά σε αναλύσεις, που είναι βεβαίως αναγκαίες και επωφελείς όσον αφορά στη χάραξη της πολιτικής της. Πολύτιμη και πρωτεύουσα στη σημασία της είναι η συμβολή της Συνέλευσης στην ενίσχυση της επικοινωνίας και συμπόρευσης των απανταχού Ορθοδόξων. Η Συνέλευση έχει παρουσιάσει έμπρακτα αποτελέσματα, εγκρίνοντας πολυάριθμα Ψηφίσματα και Διακηρύξεις αναφορικά με τα ιδιαίτερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν Χριστιανικές Ορθόδοξες κοινότητες σε ταραχώδεις περιοχές της υφηλίου ή περιοχές με συγκεκριμένες ιδιαιτερότητες, και επιπλέον έχει αξιοποιήσει την κοινοβουλευτική διπλωματία για να συμβάλει στην προώθηση της επίλυσης των προβλημάτων.

Με την ευκαιρία αυτή, θα ήθελα να εκφράσω τη βαθιά ευγνωμοσύνη της Βουλής των Αντιπροσώπων, του κυπριακού λαού, αλλά και της Πολιτείας, για τη διαχρονική στήριξη της Κύπρου εκ μέρους της Διακοινοβουλευτικής Συνέλευσης της Ορθοδοξίας σε σχέση με τις προσπάθειες επίλυσης του κυπριακού προβλήματος, στη βάση των σχετικών ψηφισμάτων του ΟΗΕ, των αρχών του διεθνούς δικαίου και των αρχών και αξιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επίσης, για τη συμβολή της στην προβολή των διαφόρων πτυχών του μείζονος εθνικού μας προβλήματος, όπως είναι η καταστροφή της πολιτιστικής και θρησκευτικής μας κληρονομιάς στην κατεχόμενη από τα τουρκικά στρατεύματα γη μας και η παραβίαση, από το κατοχικό καθεστώς, των θρησκευτικών ελευθεριών των Ελληνοκυπρίων εγκλωβισμένων στα κατεχόμενα.

Δραπτόμενος αυτής της ευκαιρίας της εικοσαετούς πολυσχιδούς, πολύπλευρης, παραγωγικής και δημιουργικής παρουσίας της Διακοινοβουλευτικής Συνελεύσεως της Ορθοδοξίας, θέλω να επισημάνω ότι ο Κυπριακός λαός, αν και υπέστη πριν από τέσσερις σχεδόν δεκαετίες μία βάρβαρη, βάνανση Τουρκική εισβολή και κατοχή, από μία χώρα η οποία λέγεται Μουσουλμανική και η οποία δεν άφησε τίποτα όρθιο στο πέρασμά της σε ό,τι αφορούσε τον Χριστιανισμό και την Ορθοδοξία –και δυστυχώς αυτό, κατά παράβαση όλων των αρχών του διεθνούς δικαίου, συνεχίζεται σε όλα τα μήκη και τα πλάτη του κόσμου– εμείς ως Χριστιανοί Ορθόδοξοι θέλω να σας διαβεβαιώσω ότι σεβόμαστε τις άλλες θρησκείες.

Και πρέπει ακόμη να πω ότι ο λαός μας που υπέστη τα πάνδεινα για τέσσερις δεκαετίες και στάθηκε όρθιος, υφίσταται και σήμερα μία πρωτόγνωρη οικονομική κρίση – που μεταξύ άλλων προς στην κατεύθυνση αυτής συνέβαλαν δυστυχώς και αυτοί από τους οποίους αναμέναμε την αλληλεγγύη και την στήριξη – συνεχίζει να παραμένει όρθιος, διατηρώντας, ενδυναμώνοντας και θωρακίζοντας την Ορθόδοξη του πίστη, θέλοντας να κρατήσει και να διατηρήσει, αν και βρίσκεται πανταχόθεν πιεζόμενος από διάφορους εχθρούς, θέλει να κρατήσει και να διαφυλάξει την Ορθόδοξη του πίστη επισημαίνοντας ότι είμαστε η μοναδική Χριστιανική εναπομείνασα χώρα στην περιοχή η οποία αυτή τη στιγμή υφίσταται επιθέσεις πανταχόθεν από διάφορους που θέλουν να επιβουλεύονται, να υποσκάπτουν και να θέλουν να εξαφανίσουν κάθε Χριστιανικό στοιχείο.

Εμείς απλώς σήμερα σας διαβεβαιώνουμε ότι, όσο και αν οικονομικά βρισκόμαστε σε δύσκολη θέση, όσο και αν υφιστάμεθα Τουρκική εισβολή, αυτό που έμεινε αλώβητο για δεκαετίες, για αιώνες, για χιλιετίες, είναι η πίστη μας στα Ελληνοχριστιανικά ιδεώδη και στον Ελληνορθόδοξο πολιτισμό. Και αυτόν θα τον κρατήσουμε και θα τον διατηρήσουμε μέχρι τέλους αντιμετωπίζοντας τον κάθε κίνδυνο και τον κάθε επιβουλέα, από οπουδήποτε και αν προέρχεται. Είναι για αυτό που ζητούμε να έχουμε την αλληλεγγύη και τη στήριξη, γιατί όπως και προηγουμένως από τους προλαλήσαντες λέχθηκε πολύ ορθά, υπάρχει συρρίκνωση δυστυχώς του Χριστιανισμού, και μία άνευ όρων και προηγουμένου επίθεση, ιδιαίτερα στην περιοχή μας. Και είναι γι' αυτό που ενωμένοι πρέπει να δώσουμε τη μάχη για να κρατήσουμε ολόρθα και ψηλά αυτήν την ορθόδοξη πίστη μας, αλλά και τα υψηλά ιδεώδη τα οποία πρεσβεύει.

Η Βουλή των Αντιπροσώπων μας, λοιπόν, θα συνεχίσει, από δικής της πλευράς, τη συμμετοχή και πλήρη στήριξη στις δραστηριότητες της Συνέλευσης, ενισχύοντάς την όσο καλύτερα μπορεί, τιμώντας τις αρχές και αξίες που εκπροσωπεί, καθώς και την παρουσία και σφραγίδα της στη διεθνή κοινοβουλευτική σκηνή.

Κλείνοντας, εύχομαι κάθε επιτυχία στις εργασίες της εορταστικής αυτής Συνόδου της Ολομελείας, προσβλέποντας σε ένα ακόμα πιο δυναμικό και παραγωγικό έργο της Συνέλευσης, στους δύσκολους καιρούς που διανύουμε.

MKRTYCH MINASYAN (ΜΗΝΥΜΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΕΘΝΟΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΤΗΣ ΑΡΜΕΝΙΑΣ):

Αξιότιμε κε Πρόεδρε, αξιότιμε κε Γενικέ, αξιότιμοι φίλοι και προσκεκλημένοι της 20ής Ολομελείας της Διακοινοβουλευτικής Συνελεύσεως Ορθοδοξίας, χαιρετίζω όλους εσάς τους εκπροσώπους των εθνικών κοινοβουλίων που έχετε συγκεντρωθεί για τη συζήτηση των πλέον επίκαιρων προβλημάτων και για την αναζήτηση απαντήσεων στις μεγαλύτερες προκλήσεις που εγείρονται ενώπιον των Ορθοδόξων λαών. Κατά τη νέα 100ετία, με μεγαλύτερη οξύτητα εγείρονται ζητήματα που συνδέονται με την αναγκαιότητα δομήσεως μίας κοινωνίας χωρίς συρράξεις για την ενίσχυση των συνεργασιών μεταξύ των λαών. Σε αυτή τη βάση οφείλουμε να επιδιώκουμε μία θρησκευτική συμφωνία και αλληλοκατανόηση. Η θρησκεία οφείλει να είναι ενωτική αρχή, συνενώνουσα δύναμη, και όχι αίτιο βαθείας αντιπαραθέσεως μεταξύ των λαών. Έχει ιδιαίτερη σημασία σήμερα να ακούσουμε τις θέσεις και την εκτίμηση των τεκταινομένων από τη σκοπιά της Ορθόδοξης Εκκλησίας, να αναστοχαστούμε προσεγγίσεις για την επίλυση κοινωνικών προβλημάτων, να εξετάσουμε την πλούσια πολιτιστική μας κληρονομιά και τις εθνικές μας ιδιαιτερότητες, να αντιπαρατεθούμε στις συρράξεις και τις πολεμικές αντιπαραθέσεις. Είναι απαραίτητη σήμερα η ενίσχυση ενός πολιτισμού διαλόγου και ειρηνικής συνυπάρξεως ως βασικών αρχών της διεθνούς πολιτικής.

Είμαι πεπεισμένος ότι στη βάση αυτών των δεδομένων αρχών οφείλουμε να θέτουμε πάντοτε ακριβώς τις πνευματικές, ηθικές αξίες. Είμαι πεπεισμένος ότι η Διακοινοβουλευτική Συνέλευση θα συνεισφέρει στην ανάπτυξη του διαθρησκευτικού και διαπολιτισμικού διαλόγου, αναβαθμίζοντας το ρόλο του πολιτισμού των Ορθοδόξων λαών προς όφελος του συνόλου της ανθρωπότητας. Εύχομαι σε όλους σας επιτυχή και γόνιμη εργασία.

Hovic Abrahamyan, Πρόεδρος της Εθνικής Συνέλευσης της Αρμενίας

PETER ZVEREV (Διακοινοβουλευτική Συνέλευση της Ευρασιατικής Οικονομικής Κοινότητας): Αξιότιμε κε Γενικέ Γραμματεύ, Αξιότιμε κε Πρόεδρε, αξιότιμα μέλη της Ολομελείας, επιτρέψτε μου να σας ευχαριστήσω για την πρόσκληση να λάβω μέρος σε αυτήν την ολομέλεια της Διακοινοβουλευτικής Συνελεύσεως και να σας συγχαρώ για την 20ετή δράση σας. Στο σύγχρονο κόσμο, οι τεχνολογικές κατακτήσεις και η παγκοσμιοποίηση οδηγούν τους λαούς στην αίσθηση του δικαιώματος ενός καλύτερου μέλλοντος που να προσδιορίζεται στις παραδόσεις και τις

πεποιθήσεις τους, να έχουν μέσα διαλόγου, αλληλοκατανοήσεως, να διευθετήσουν τα προβλήματα εκείνα τα οποία θέτουν απειλές για αξίες μη παροδικού χαρακτήρα.

Οι Ολομέλειές μας έχουν πολλά κοινά στοιχεία: μας συνενώνουν πολιτικές, πολιτισμικές αξίες, πολιτισμικές αρχές και πολλά ακόμα. Αμφότεροι οι οργανισμοί μας καταπολεμούν τις επιπτώσεις της οικονομικής κρίσεως. Η οργάνωσή μας, η Ευρασιατική Οικονομική Κοινότητα εμπεριέχει ένα ισχυρό πολιτισμικό πνευματικό στοιχείο. Ακριβώς από την αποτελεσματικότητα του παγκόσμιου διαλόγου θα εξαρτάται το μέλλον του κόσμου. Θα ήθελα ιδιαίτερα να υπογραμμίσω ότι εδώ δεν γίνεται λόγος μόνον για διαδικασίες οικονομικής ολοκλήρωσεως, αλλά και για ένωση πολιτισμική.

Προσφάτως έληξαν οι εργασίες του οικονομικού φόρουμ στην Πετρούπολη, όπου ετέθη το ερώτημα από τον εκπρόσωπο του Ευρωκοινοβουλίου: «Στη νέα ένωση η οποία θα δρα από 1^{ης} Ιανουαρίου, θα έχετε διατήρηση των πολιτισμικών σας αξιών;» Το ερώτημα ετέθη προφανώς δεδομένου του τι συμβαίνει, τι διαδραματίζεται στην Ευρώπη. Ποιες αξίες μπορούν οι άνθρωποι να έχουν σήμερα, οι άνθρωποι οι οποίοι νομιμοποίησαν –φοβάμαι να βρω αντίστοιχη έκφραση, διατύπωση κοινοβουλευτικού επιπέδου- αυτό το οποίο ενέκριναν στη Γαλλία;

Έχουμε λοιπόν σημαντική πρόοδο στη δική μας κοινότητα. Είναι η ένωση τριών κρατών: Καζακστάν, Ρωσία, Λευκορωσία, με προοπτική συνενώσεως και άλλων χωρών: της Κιργισίας στο εγγύς μέλλον, του Τατσικιστάν, και προς μεγάλη μας χαρά βλέπουμε ενεργοποίηση αυτών των διαδικασιών και στην Ουκρανία. Φρονούμε ότι θα διευρύνεται η κοινότητά μας, εδραζόμενη στο διακοινοβουλευτικό διάλογο, στις κοινές μας αξίες και αρχές. Θα είμαστε λοιπόν εις θέση να έχουμε επαφές για τις αρχές του ανθρωπισμού, του αμοιβαίου σεβασμού και της προστασίας των δικαιωμάτων σε έναν κόσμο που θα εδράζεται στη δικαιοσύνη και στο διεθνές δίκαιο.

Επιτρέψτε μου για μια ακόμη φορά να σας συγχαρώ για την επέτειό σας, να σας ευχαριστήσω για τη φιλοξενία και να εκφράσω τις ευχές για περαιτέρω συνεργασία μεταξύ των οργανώσεών μας, και να σας προσκαλέσω να λάβετε μέρος στη συνεδρίαση στην Πετρούπολη στην Ολομέλειά μας το Νοέμβριο.

Ένα μικρό αναμνηστικό να εγχειρίσω σε εσάς κε Γενικέ, ένα βιβλίο για την Αγ. Πετρούπολη.

Και δεδομένου ότι βρισκόμαστε στην Ελλάδα, σας ευχαριστούμε για το ότι η Ελληνική Εκκλησία, διατηρεί, διδάσκει και προάγει τις αξίες μας. Από την Ολομέλειά μας λοιπόν, παρακαλώ να το διαβιβάσετε.

Παρασκευή, 28 Ιουνίου 2013

ΜΑΡΙΟΣ ΜΠΕΓΖΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, σεβαστοί πατέρες, κυρίες και κύριοι σύνεδροι, σας καλημερίζω. σας ευχαριστώ για την ευκαιρία που μου δίνετε για Τρίτη ή τέταρτη φορά να συμμετάσχω στις εργασίες της Διακοινοβουλευτικής Συνέλευσης Ορθοδοξίας, και έρχομαι στο θέμα μου, το οποίο έχει τίτλο «Δημοκρατία και Ορθοδοξία».

Δύο είναι οι βάσεις της δημοκρατίας: η μία είναι η κορυφή της, οι κορυφαίοι εκπρόσωποι, και η άλλη είναι το θεμέλιό της, ο λαός. Περνώντας στην εκκλησία, έχουμε τη σύνοδο, που είναι ένα συλλογικό όργανο κορυφαίο και αποφασίζει σε διάφορα επίπεδα, και τη βάση, το λαό του Θεού.

Επομένως, η εισήγησή μου θα έχει δύο κύριες ενότητες. Η πρώτη λέγεται 'Συνοδικότητα και δημοκρατικότητα στην Ορθοδοξία' και η δεύτερη 'Λαϊκότητα και δημοκρατικότητα στην Ορθοδοξία'. Λαϊκότητα εννοώ το λαό του Θεού και όχι το κοσμικό κράτος.

Ξεκινώ με την πρώτη ενότητα 'Συνοδικότητα και δημοκρατικότητα στην Ορθοδοξία'

Η σύνοδος είναι η δημοκρατία μέσα στην εκκλησία πριν από τη δημοκρατία. Θα ισχυριζόμασταν καταφεύγοντας σε μια κάποια ξενόγλωσση διατύπωση ότι η συνοδικότητα μέσα στην εκκλησία είναι η δημοκρατία «avant la lettre» («πριν από τη λέξη», έχουμε το πράγμα προτού γεννηθεί το όνομά του.

Αν η δημοκρατία ως *republique* (*res publica*) είναι νεωτερικό αριστούργημα, τότε η εκκλησία ως σύνοδος είναι προνεωτερικό επίτευγμα μεταγράφοντας την προχριστιανική αρχαιοελληνική «εκκλησία του δήμου» με κύριο γνώρισμα την αυτοπρόσωπη συμμετοχή του ανθρώπου ως πολίτη και όχι ως ιδιώτη (ιδιώτης = *idiot* = άσχετος, αχρείος, αδαής, ανόητος κτλ) σε προνεωτερική χριστιανική εκκλησία του δήμου του Θεού, όπου πρωταγωνιστεί το δίδυμο ο «λαός» και ο «Θεός».

Συμπαραδηλώσεις αυτού του γεγονότος μπορούμε να ανιχνεύσουμε στη βιβλική, παλαιοδιαθηκική παράδοση του «λαού του Θεού», που είναι μια πολύ βασική έννοια, ή μια άλλη έννοια, τη «συλλογική προσωπικότητα», όπως αποδίδουμε στα Ελληνικά τον καθιερωμένο Αγγλικό όρο «*corporate personality*» που χαρακτηρίζει τον Εβραϊκό μονοθεϊσμό και όλη βεβαίως την Παλαιά Διαθήκη. Δεν θα μπω σε περισσότερες λεπτομέρειες πώς ο «λαός του Θεού» της Παλαιάς Διαθήκης σχετίζεται με την «εκκλησία του λαού του Θεού» ή με την «εκκλησία του δήμου» στην Αρχαία Ελλάδα.

Σε κάθε περίπτωση, συνοδικότητα σημαίνει συλλογικότητα εντός της εκκλησίας. Προσοχή: όταν λέμε 'συνοδικότητα', την διαχωρίζουμε και από τη μαζικότητα και από οποιαδήποτε άλλη μορφή πολυπληθούς σύναξης, και εννοούμε 'κοινωνικότητα' με τη θεολογική έννοια της «κοινωνίας των αγίων» (*communio sanctorum*), που είναι η κοινωνία των προσώπων όπου το «είναι» υπάρχει ως «κοινωνία» (στον περίφημο τίτλο του βιβλίου του μητροπολίτη Περγάμου Ιωάννου Ζηζιούλα «*Being as Communion*») και η κοινότητα (*Communion*) σημαίνεται με την ετερότητα (*Otherness*). Η καισαρική τομή

μεταξύ δημοκρατίας και οχλοκρατίας ή λαού και λαϊκισμού είναι ακριβώς η διαφορά που υπάρχει ανάμεσα στην κοινωνικότητα και τη μαζικότητα. Μαζικότητα είναι και λέγεται η απρόσωπη συλλογικότητα. Κοινωνικότητα είναι και φαίνεται η προσωπική συλλογικότητα. Αυτή είναι η πιο σύντομη διαφοροποίηση που θα κάνω. Και στη μία περίπτωση και στην άλλη περίπτωση έχουμε πολλούς, αλλά στην κοινωνικότητα ο καθένας μετράει όσο και οι πολλοί, ενώ στη μαζικότητα ο καθένας μετράει ως μία μονάδα, υποδιαίρεση του συνόλου.

Σε αυτό ακριβώς το σημείο διαφοροποιείται η ατομικότητα από την προσωπικότητα. Ας θυμηθούμε το πρόσωπο και το άτομο. Κοινός παρονομαστής τους είναι το ποσοτικό μέτρο της μονάδας στην ανεπανάληπτη έκφασή της. Άτομο είναι μία μονάδα μοναδική στο χώρο και ανεπανάληπτη στο χρόνο, ο καθένας από εμάς. Διαφορετικός όμως αριθμητής μεταξύ ατόμου και προσώπου είναι το ποιοτικό κριτήριο της σχέσης. Άτομο είναι η άσχετη, αυτόνομη και αυθύπαρκτη μονάδα, ενώ πρόσωπο είναι η σχετιζόμενη, συνύπαρκτη μονάδα. Καθένας από εμάς είναι αυτό που είναι επειδή είναι διαφορετικός από τους άλλους, εξ ου και σε οποιαδήποτε ταυτοποίησή μας υπάρχει φωτογραφία, υπάρχει το ίχνος το ηλεκτρονικό, υπάρχουν τόσα στοιχεία όσα η τεχνολογία μπορεί να βρει, που να παραπέμπουν στην ετερότητά μας ώστε να προκύψει η ταυτότητα. Και αυτό πρέπει να το προσέξουμε.

Ετερότητα τι σημαίνει; Είναι μία λέξη την οποία εύκολα βάζουμε στο στόμα μας, αλλά όταν τη δούμε κάνουμε πίσω. Ετερότητα σημαίνει διαφορετικότητα, δηλαδή προσωπικότητα, οντότητα αυθύπαρκτη, αλλά σχετιζόμενη, μοναδική και ανεπανάληπτη, ωστόσο υπάρχουσα πάντοτε σε σχέση. Και βεβαίως, τη διαφορετικότητα όλοι την υμνούμε, αλλά όταν τη δούμε κοντά μας, είτε στο χρώμα της φυλής, είτε στη θρησκεία, είτε στις προσωπικές προτιμήσεις, εκεί κάνουμε πίσω, διότι εκεί αρχίζουν τα δύσκολα. Όλοι αγαπάμε τους άλλους, αρκεί να είναι μακριά μας κι από κάτω μας. Όταν είναι κοντά μας και δίπλα μας, και δικαίως ζητούν κι αυτοί να έχουν φωνή, εκεί αρχίζουν τα προβλήματα. Δεν θέλω να επεκταθώ. Αν σας ενδιαφέρει, θα έρθει στη συζήτηση αυτό.

Τι σημαίνει ότι ο άνθρωπος είναι πρόσωπο και γιατί επιμένει η θεολογία σε αυτό; Ο άνθρωπος ως πρόσωπο είναι μοναδικός χωρίς αν καταντά μοναχικός, είναι μοναδικός ως αξία χωρίς να είναι μοναχικός ως ύπαρξη. Ο άνθρωπος ως πρόσωπο διαθέτει δεσμούς χωρίς να υφίσταται δεσμά, και βιώνει τον κύκλο μέσα στον οποίο βρίσκεται χωρίς να υποτάσσεται σε έναν κλοιό.

Η συνοδικότητα ως οντολογική δημοκρατικότητα, αν επιτρέπεται αυτή η ασυνήθης και φαινομενικά καταχρηστική διατύπωση, συρράπτει ζωτικά την ατομικότητα ως προσωπικότητα με την κοινωνικότητα εκτοπίζοντας τη μαζικότητα, κι έτσι προστατεύει τη δημοκρατία από την οχλοκρατία, όπως επίσης το λαό από το λαϊκισμό. Κάθε φορά που η δημοκρατία εκκλησιαστικοποιείται, τότε ζωοποιείται ως συνοδικότητα.

Όπου συνοδικότητα, εκεί δημοκρατικότητα! Κάπως έτσι θα συνθηματολογήσαμε τη σκέψη μας χάριν συντομίας, αν και κάτι τέτοιο μοιάζει, και είναι όντως, ανεπίτρεπτο. Αλλά για τεχνικούς, μεθοδολογικούς και παιδαγωγικούς λόγους, προσφεύγουμε σε τέτοιες «συνταγογραφήσεις» των

εκκλησιαστικών μας πραγμάτων, επειδή κινούμεθα στις συμπληγάδες των πολώσεων και των διλημμάτων, όπως «ένας» και «πολλοί», «κεφαλή» και «σώμα», «ατομικότητα» και «μαζικότητα», «παπισμός» (στους Ρωμαιοκαθολικούς) και «πρεσβυτεριανισμός» (στους Προτεστάντες), «συνοδικότητα» και «λαϊκότητα», «κληρικαλισμός» και «λαϊκισμός» κ.ο.κ.

Έρχομαι στη δεύτερη ενότητα: 'Λαϊκότητα και δημοκρατικότητα'.

Όταν λέμε 'λαϊκότητα' εννοούμε το λαό του Θεού, την πιο απτή, ορατή, συγκεκριμένη μονάδα που είναι η ενορία, το σύνολο των οποίων ενοριών μας δίνει μία Επισκοπή, και αυτή μία τοπική Εκκλησία και ούτω καθεξής.

Θα ήθελα εδώ να επικαλεστώ ορισμένα σημεία και να συνοψίσω.

1. Η θεία ευχαριστία ως η ιδρυτική, καταστατική και συστατική πράξη της εκκλησίας τελείται μόνο με την αυτοπρόσωπη συμμετοχή και την ενεργό παρουσία των λαϊκών μελών της εκκλησίας, την προνομιακή θέση του λαϊκού στοιχείου εντός της εκκλησίας. Την εκκλησία την τελεί ο κληρικός, αλλά δεν την κάνει ο κληρικός, την κάνει μαζί με το λαό. Οι χριστιανοί δεν «παρακολουθούν» τη λειτουργία, ούτε την «ακούν» στο ραδιόφωνο ούτε την «βλέπουν» στην τηλεοπτική τους οθόνη -εκτός βεβαίως των ατόμων με ειδικές ανάγκες- αλλά με το ίδιο τους το σώμα και με τις πέντε αισθήσεις τους ανταποκρίνονται αυτοπροσώπως στην «έκκληση» ζωής του Υιού και Λόγου του Θεού, συγκροτώντας έτσι και μόνον έτσι την «εκκλησία» του Χριστού κατά το αρχαιοελληνικό πρότυπο της «εκκλησίας του δήμου». (Η λέξη «εκκλησία» στα Ελληνικά είναι το ουσιαστικό του ρήματος «εκ-καλώ», κάνω έκκληση. Αυτός λοιπόν που ανταποκρίνεται στην έκκληση, μετέχει μαζί με άλλους και το σύνολο είναι η εκκλησία. Όπως αυτός που ακροάται είναι ο ακροατής και το σύνολο το ακροατήριο, έτσι και αυτός που ανταποκρίνεται στην έκκληση συγκροτεί την εκκλησία).

Παραφράζοντας θα λέγαμε με μια κάποια δόση θεολογικής «ποιητικής αδείας» ότι η εκκλησία του Χριστού είναι η εκκλησία του δήμου του Θεού με την έννοια ότι ο λαός του Θεού («δήμος») συνέρχεται «ομοθυμαδόν επί το αυτό». Είναι πολύ σημαντικό ότι στην Ελληνική παράδοση, την προχριστιανική αλλά και τη χριστιανική, οι πόλεις είναι οι πολίτες, δεν είναι ο τόπος, εξ ου και δεν λέμε «Δήμος Αθηνών», λέμε «Δήμος Αθηναίων». Ο «Δήμος Αθηναίων» σήμερα είναι εδώ, αλλά αν έρθουν οι βάρβαροι και πάει στα βουνά, είναι εκεί ο «Δήμος Αθηναίων». Και αυτό το έχουμε ζήσει στις εκκλησίες μας σε περιόδους διώξεων. Η Εκκλησία της Περγάμου δεν είναι στην Πέργαμο, αλλά όπου οι Περγαμηνοί συνέρχονται επί το αυτό, κ.ο.κ.

Μιλάμε επίσης για λειτουργία, και «λειτουργία» στα Ελληνικά σημαίνει «έργο λαού». Έχετε ακούσει για την «ιδιωτική λειτουργία» του ιερωμένου χωρίς τη συμμετοχή των λαϊκών, που είναι απαράδεκτο –γινόταν στη Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία μέχρι τη Β΄ Βατικανή, ελπίζω να μην ξαναγίνει πάλι με τα πισωγυρίσματα του προηγούμενου και του προ-προηγούμενου Πάπα. Έχετε ακούσει –ακόμα χειρότερο- για την «κλαδική λειτουργία», λειτουργία για τους φυλακισμένους, τους γέροντες, τους μελλοθανάτους, ό,τι θέλετε), που επίσης είναι απαράδεκτο. Όπως επίσης είναι απαράδεκτο η λειτουργία ομάδων προσδιορισμένων εθνοτικά (Ελληνες, Ρώσοι, Άραβες κλπ).

2. Ο λαός αναδεικνύει τον κλήρο, συντηρεί το ιερατείο, συνεργεί στην αποστολή του κλήρου, συμμετέχει σε κληρικο-λαϊκές συνάξεις, και συνδιαχειρίζεται με τον κλήρο την εκκλησιαστική καθημερινότητα. Η λαϊκή αναφώνηση «άξιος» κατά τη χειροτονία κάθε κληρικού, καθώς επίσης η ανάδειξη του επισκόπου «ψήφω κλήρου και λαού» προσεπιμαρτυρούν την προνομιακή θέση του λαϊκού στοιχείου εντός της εκκλησίας.

3. Ο λαός αναγνωρίζει το κύρος των συνόδων, έτσι ώστε να απορρίπτονται οι ψευδοσύνοδοι της οχλοκρατικής πλειονοψηφίας, είτε είναι «ληστρικές» σύνοδοι –κι έχουμε τέτοιες- είτε είναι δήθεν «ενωτικές» –έχουμε και από αυτές. Ο λαός εφαρμόζει τις συνοδικές αποφάσεις, προασπίζεται τις επιλογές της εκκλησίας, και επιπλέον –ίσως το σημαντικότερο, αλλά οπωσδήποτε το εμφανέστερο- ο λαός αναγνωρίζει τους αγίους του που η σύνοδος εκ των υστέρων αναγορεύει στην αγιότητα.

Αυτή είναι η μία όψη των πραγμάτων. Υπάρχει και η άλλη όμως, την οποίαν πρέπει να πούμε, και είναι η σκοτεινή όψη. Την συνοψίζω σε δύο σημεία.

1. Τα σχισματικά κινήματα της εκκλησίας ήταν στην πλειονότητά τους λαϊκά κινήματα. Ο ζηλωτισμός φανατισμένων συντηρητικών χριστιανών, ο ευσεβισμός παραεκκλησιαστικών σωματείων, ο παλαιοημερολογητισμός του νεώτερου «ορθοδοξισμού», ο φονταμενταλισμός ακραίων μοναστικών κοινοτήτων εσφιγμεντικού τύπου, το νεορθόδοξο πολιτικοθρησκευτικό ιδεολόγημα της ελλαδικής εκκλησίας, όλα αυτά είναι λαϊκά κινήματα με μοναστική ή ιεραποστολική επικάλυψη, τα οποία είναι επαξίως εφάμιλλα και πιστά αντίγραφα του ρωμαιοκαθολικού αντιμοντερνισμού (βλ. *Opus Dei*, Κίνηση Lefevre και άλλα παρόμοια), και ταυτόχρονα αντιγράφουν και τον προτεσταντικό νεοευσεβισμό της Αμερικανικής «θρησκευτικής δεξιάς» των δήθεν «αναγεννημένων χριστιανών» (Reborn Christians) με τη διαβόητη «πολιτική ορθότητα» (political correctness), η οποία είδαμε κάποτε στο Λευκό Οίκο ότι ξεκινούσε με προσευχή και ανάγνωση της Βίβλου, και στη συνέχεια κυλούσε η ημέρα με εκατόμβες θυμάτων σε όλον τον κόσμο, «πολεμώντας το καλό εναντίον του κακού» κλπ.

2. Ας προσέξουμε ότι στο Ευαγγέλιο ήδη ο λαός που κράζει «ωσαννά» των Βαϊών είναι ο ίδιος λαός –ή καλύτερα ο όχλος- που λίγες μέρες αργότερα θα αναφωνήσει «άρων, άρον, σταύρωσον αυτόν»! Η λαϊκότητα χρειάζεται στην εκκλησία, αλλά ουδέποτε αρκεί από μόνη της ως δήθεν έγκυρο πιστοποιητικό ορθοδοξίας κατά το αξιόμιμμο παράδειγμα προς αποφυγήν των Ρώσων «λαϊκιστών» ή «εδαφιστών» (οι περίφημοι ναρόντικοι) του σλαυοφιλικού κινήματος που τόσο επιδέξια έπληξαν θεολογικά ο μακαριστός «πρύτανης των ορθοδόξων θεολόγων του 20ού αιώνα», ο π. Γεώργιος Φλωρόφσκυ, αλλά και κοσμοθεωρητικά ο πύς φιλόσοφος Νικόλαος Μπερντιάεφ ασκώντας δριμεία αλλά εποικοδομητική κριτική σε εθνικιστικούς λήρους και φυλετικά παραληρήματα ηγετικών φυσιογνωμιών συμπατριωτών και ομοδόξων τους.

Αν έρθουμε τώρα στο επίπεδο της θεολογίας, θα δούμε ότι έχουμε ένα κενό, και η θεολογία μας αιωρείται ανάμεσα σε δύο πόλους. Ο ένας είναι ο λαϊκισμός που αναφέραμε, και ο άλλος είναι η συνοδικότητα στην κακέκτυπη εκδοχή του δεσποτισμού. Και εξηγούμαι:

1. Η εκκλησία είναι επισκοποκεντρική και όχι επισκοποκρατική. Έχει τον επίσκοπο στο κέντρο της, αλλά δεν είναι το κράτος, η εξουσία, η αυθαιρεσία του επισκόπου. Και οι λέξεις δεν είναι δικές μου. Ο ακριβής δογματολόγος μας, ο αείμνηστος Ιωάννης Καρμίρης, έγραφε στην εκκλησιολογία του ότι η εκκλησία είναι ιεραρχική αλλά με κανέναν τρόπο δεν είναι ιεροκρατική. Έχει μία ιεραρχία η οποία διαφυλάσσει την ενότητά της, ο καθένας έχει τη θέση του, έχει τον ανώτερό του, τον κατώτερό του, είναι ιεραρχική αλλά όχι ιεροκρατική, δεν είναι η δικτατορία των ιερέων, ιερωμένων και ρασοφόρων. Η διάκριση ανάμεσα στον επισκοποκεντρισμό και την επισκοποκρατία έχει θεμελιώδη εκκλησιολογική σημασία, διότι αναφέρεται σε συμπεριφορές που στα Ελληνικά εκκλησιαστικά πράγματα την στιγματίζουν με τον όρο «δεσποτισμός». Ο επισκοποκεντρισμός είναι ορθόδοξος, επειδή εκφράζει τον προσωποκεντρισμό της θεολογίας μας. Αλλά ο «δεσποτισμός» ως επισκοποκρατία είναι ανορθόδοξος, διότι φαντάζει και δρα σαν «ανατολικός παπισμός», δηλαδή τραγελαφικά και κωμικοτραγικά. Και μία ειρωνική και υποκριτική, φαρισαϊκή μομφή των Ρωμαιοκαθολικών θεολόγων έναντι των Ορθοδόξων είναι ότι εκείνοι έχουν έναν Πάπα, ενώ εμείς έχουμε πολλούς. Αλλά βεβαίως τα πράγματα δεν είναι έτσι, όπως θα δούμε.

Ο επίσκοπος λοιπόν είναι το κέντρο της εκκλησίας, αλλά δεν αποτελεί το κράτος της εκκλησίας.

2. Ο ορθόδοξος επισκοποκεντρισμός έχει δύο αποκλίσεις. Από τη μια πλευρά είναι ο ρωμαιοκαθολικισμός με τον «παπισμό», του οποίου η ιστορία είναι γνωστή και καταγεγραμμένη από τους Ρωμαιοκαθολικούς, δεν χρειάζεται εμείς οι Ορθόδοξοι να πούμε τίποτε, και από την άλλη πλευρά είναι ο προτεσταντισμός με τον «πρεσβυτεριανισμό», την υπερέξαρση των πρεσβυτέρων. Στη Λατινογενή δυτική εκκλησία, για λόγους ιστορικούς και άλλους, ο καθολικισμός της Ορθοδοξίας αλλοιώνεται από το Ρωμαϊσμό, δηλαδή από το πνεύμα του Ρωμαϊκού νόμου, του Ρωμαϊκού δικαίου, της Ρωμαϊκής πειθαρχίας, και στη δήθεν εκχριστιανισμένη εκδοχή του *pontifex maximus*, του Επισκόπου Ρώμης ο οποίος ονομάζεται Πάπας, ο «ένανς» τοποθετείται έναντι των «πολλών» σαν να είναι αυτός η Κεφαλή και ο αντίποδας του Σώματος του Χριστού, κατά την ιεραρχική γραμμή «Θεός-Χριστός-Πέτρος-Επίσκοπος Ρώμης».

Από την άλλη πλευρά, 500 χρόνια μετά το σχίσμα Ανατολικής και Δυτικής εκκλησίας, το 1500, εμφανίζεται η μεταρρύθμιση η οποία διαμαρτύρεται, μονομερώς και υπερβολικώς αντιπολιτεύεται τη Ρωμαιοκαθολική υπερέξαρση του «ενός» εις βάρος των «πολλών», και αυτή με τη σειρά της υποπίπτει στο κατ' αρχάς αναπόφευκτο αλλά όμως απαράδεκτο ατόπημα του λεγομένου «πρεσβυτεριανισμού», όπου οι «πολλοί» αντιστρατεύονται τον «έναν» ή το Σώμα αντιπολιτεύεται την Κεφαλή. Αν θέλαμε να εκσυγχρονίσουμε τα πράγματα, θα λέγαμε ότι στον Ρωμαιοκαθολικισμό έχουμε μία Ασώματη Κεφαλή, έχετε μία Κεφαλή και δεν σας ενδιαφέρει το Σώμα, στον Προτεσταντισμό από την άλλη πλευρά έχετε ένα Ακέφαλο Σώμα, έχετε ένα Σώμα, χωρίς όμως Κεφαλή. Ο προσωποκεντρισμός της θεολογίας ενσαρκώνεται στην εκκλησιολογία ως επισκοποκεντρισμός και όχι ως επισκοποκρατία, έτσι ώστε να διασώζεται η διαλεκτική ενότητα του «ενός» και

των «πολλών» ή της Κεφαλής και του Σώματος. Και αυτό είναι ένα μείζον και αιώνιο πολιτικό πρόβλημα. Οπουδήποτε υπάρχει εξουσία υπάρχει ομάδα, και οπουδήποτε υπάρχει ομάδα, έστω και δύο ατόμων, αρχίζει η ιεράρχηση, ποιος είναι πάνω, ποιος είναι κάτω, άρχων και αρχόμενος. Και συνήθως η ομάδα είναι πολυάριθμη, οπότε έχετε τον «έναν» και τους «πολλούς». Αυτό λοιπόν το πολιτικό, υπαρξιακό, μεταφυσικό πρόβλημα στην εκκλησία επίσης τίθεται, και αντιμετωπίζεται με τους τρόπους που σας ανέφερα.

3. Η συνοδικότητα είναι η έμπρακτη ευκαιρία για την εμπίωση του επισκοποκεντρισμού και την αποτροπή τόσο του επισκοποκρατικού παπισμού όσο και του λαϊκίζοντος πρεσβυτεριανισμού. Προσέξτε την ιστορία κάθε Ορθόδοξης εκκλησίας: όποτε σημειώνεται εκτροπή, το καταλαβαίνετε από τη σύνοδο, αλλοιώνεται η σύνοδος. Κάθε εκτροπή του εκκλησιαστικού βίου σημαδεύεται από τη συρρίκνωση του συνοδικού θεσμού με πολλούς τρόπους. Θα σας θυμίσω μερικούς από την Ελλάδα.

Η βαναρική πολιτειακρατία κατασκεύασε μία ολιγομελή σύνοδο, εννοείται απολύτως ελεγχόμενη από την πολιτεία, και έβαλε τον λεγόμενο «Επίτροπο» - άλλοτε τον έλεγαν βασιλικό επίτροπο, όταν υπήρχε ο βασιλεύς, και άλλοτε τον έλεγαν κυβερνητικό επίτροπο- ο οποίος ήταν ένας λαϊκός συγκεκριμένης ιδεολογικής, πολιτικής, κομματικής, παραταξιακής τοποθέτησης, αρεστός στην εκάστοτε κυβέρνηση, που δρούσε εντός της συνόδου ως πολιτειακός επιτηρητής στα εκκλησιαστικά πράγματα, που είχε και το δικαίωμα της αρνησικυρίας, του βέτο. Αντιλαμβάνεστε για ποια σύνοδο μιλάμε.

Στη δικτατορία στην Ελλάδα από το 1967 μέχρι το 1974, το πρώτο πράγμα το οποίο έγινε μετά την επιβολή της στρατιωτικής δικτατορίας και τη διάλυση της Βουλής ήταν η κατάργηση της Συνόδου. Κατασκευάστηκε μία λεγομένη «αριστίνδην σύνοδος», η σύνοδος από τους «αριστείς», τους οποίους φυσικά τους όριζε το πραξικοπηματικά επιβληθέν καθεστώς, το οποίο ανέδειξε επισκόπους, και φυσικά με αυτόν τον παράνομο και αντικανονικό τρόπο χειραγώγησε την εκκλησιαστική πραγματικότητα στον τόπο μας.

Εάν λοιπόν θέλετε να ελέγξετε αν γνήσια λειτουργεί μία Ορθόδοξη εκκλησία ή όχι, κοιτάξτε πώς λειτουργεί η Σύνοδος της, αυτό είναι το θερμόμετρο.

Τελειώνοντας, θα ήθελα να κλείσω με ένα αισιόδοξο μήνυμα που έχει ως εξής: Κάθε αναζωογόνηση του εκκλησιαστικού βίου εγκαινιάζεται, θεμελιώνεται και δρομολογείται με τη διεύρυνση, την ενδυνάμωση, την επαναλειτουργία του συνοδικού θεσμού. Και θα σας θυμίσω την πρωτοβουλία του Οικουμενικού Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίου να καθιερώσει έναν άτυπο μεν, δεσμευτικό δε, θεσμό που λέγεται Σύναξη των Προκαθημένων των Ορθοδόξων Εκκλησιών, των 14 επικεφαλής Πατριαρχείων και Αυτοκεφάλων Εκκλησιών, που συνέρχονται σε τακτά χρονικά διαστήματα και συσκέπτονται για θέματα που τους αφορούν. Επίσης, είναι προς τιμήν του Οικουμενικού Πατριάρχη ότι δραστηριοποίησε ένα άλλον θεσμό που λέγεται Μείζον και Υπερτελής Σύνοδος, δηλαδή όταν μία τοπική Εκκλησία, π.χ. η Κύπρος, έχει ένα πρόβλημα εσωτερικό που δεν μπορεί να το λύσει με τους επισκόπους της, τότε συνέρχονται οι Κεφαλές των Όμορων Εκκλησιών και συγκροτούν μία λεγομένη Μείζονα και Υπερτελή Σύνοδο που δίνει λύση σε αυτό το πρόβλημα, για να μην διαλυθεί η τοπική εκκλησία.

Η συνοδικότητα ως έκφραση του ορθόδοξου επισκοποκεντρισμού και ως εκκλησιολογική προέκταση του προσωποκεντρισμού πραγματώνει τη διαλεκτική ενότητα του «ενός» και των «πολλών» ή της Κεφαλής και του Σώματος και προτείνει μία δύσκολη αλλά βιώσιμη λύση στο κλασικό πολιτικό υπαρξιακό πρόβλημα του «ενός» και των «πολλών», του άρχοντα και των αρχομένων, της συνάντησης, της συνεύρεσης, της σύζευξης των αντιθέτων.

ΚΩΣΤΑΣ ΜΥΓΔΑΛΗΣ: Σεβαστοί πατέρες, έχοντας αφιερώσει μεγάλο μέρος της ζωής μου και της δραστηριότητάς μου στη Διακοινοβουλευτική Συνέλευση Ορθοδοξίας από την πρώτη στιγμή της ύπαρξής της, θα ήθελα σε αυτή την επετειακή Γενική Συνέλευση να θέσω και να απαντήσω σε ορισμένα κατά τη γνώμη μου πολύ βασικά ερωτήματα.

Είκοσι χρόνια μετά, σε μια προσπάθεια αποτίμησης, να μπορέσουμε δηλαδή να δούμε τι κάναμε μέχρι σήμερα, πώς αξιοποιήσαμε τις εντολές των κοινοβουλίων που στήριζαν το όλο εγχείρημα, πώς αναδείξαμε τη δυσχλιόχρονη αυτή προσπάθεια των ανθρώπων για θέωση, πώς την πλουτίσαμε με στοιχεία δημοκρατίας, ανεκτικότητας και ετερότητας, και πώς συνδέσαμε τους δύο προαιώνιους λαϊκούς ανθρώπινους θεσμούς και τα δύο πιο παλιά λαϊκά όνειρα για δημοκρατία και για αγάπη, και τελικά να δούμε πόσο σοβαρά μας πήρε ο κόσμος και η κοινωνία.

Πάνω σε αυτά τα ερωτήματα λίγο πολύ μπορούμε να πούμε διάφορα και κατά περίπτωση να αναδείξουμε τα όσα κατορθώσαμε και να δικαιολογηθούμε για τα άλλα. Άλλωστε μια τέτοια προσπάθεια που ξεκίνησε από το πουθενά, που δεν ζήτησε τη βοήθεια καμιάς δομής εξουσίας, που δεν διαθέτει κανέναν διπλωμάτη καριέρας παρά μόνο εθελοντές με σεβασμό και γνώση του χώρου, μια τέτοια προσπάθεια που δεν ταυτίστηκε ποτέ με τις όποιες κομματικές ή κρατικές ή εθνικές θέσεις, που συμπεριέλαβε στους κόλπους της κοινοβουλευτικούς από όλα τα σημεία του ορίζοντα, μια τέτοια προσπάθεια λοιπόν δικαιούται να κάνει λάθη και να έχει παραλείψεις.

Θα μου επιτρέψετε όμως να μην σταθώ σε κανένα από αυτά που προανέφερα, αλλά να σας απασχολήσω με κάποιες σκέψεις μου που αναφέρονται στη γέννηση και τη δημιουργία της Δ.Σ.Ο. και να τις συναρτήσω με κάποια άλλα ανάλογα φαινόμενα των καιρών μας και με το προσφιλέ μου, αν θέλετε, θέμα των νέων τεχνολογιών και πώς αυτές συμβάλλουν στο βάθεμα της Δημοκρατίας, δηλαδή στην αμεσότερη δημοκρατία.

Γνωρίζουμε καλά όλοι μας, μέσα στο δαιδαλώδες σύστημα δημοκρατική νομιμότητας και διαφάνειας στο οποίο πορεύεται ο κοινοβουλευτισμός και εκφράζεται ο λαός, γνωρίζουμε όλοι λέω πόσο δύσκολη είναι η ανάληψη νέων πολιτικών πρωτοβουλιών κάθε είδους.

Γνωρίζουμε επίσης ότι η ανάληψη κάθε νέου τύπου πολιτικής πρωτοβουλίας πρέπει να συναντά τη συναίνεση των κομμάτων, των κοινωνικών εταίρων, του Τύπου, και ενίοτε και τη συναίνεση των θρησκευτικών εκφράσεων της χώρας, εν προκειμένω των Εκκλησιών. Πρέπει να υπάρχει σχέδιο σαφές με βάση το οποίο θα προκύπτει η προοπτική της πρότασης, το δημόσιο και το κοινό όφελος, θα υπάρχει η αναγκαία νομική επεξεργασία όπου απαιτείται, ώστε η πρόταση αυτή να καλύπτει κατά τον έναν ή τον άλλον τρόπο το έμμεσο ή

άμεσο αποτέλεσμα, το σχέδιο αυτό να εξασφαλίζει τη συναίνεση των κομμάτων και να συναντά αν όχι την αποδοχή τους τουλάχιστον την ανοχή τους, καθιστώντας ορατό με τον έναν ή τον άλλον τρόπο και το κομματικό όφελος.

Αν η πρωτοβουλία προέρχεται από το χώρο του κοινοβουλίου, εκτιμώ πως τότε το μέλλον της πρότασης αυτής είναι ακόμη πιο αβέβαιο μια και τα κοινοβούλια, ως εκ του ρόλου τους στη δημοκρατία, επεξεργάζονται και εγκρίνουν ή απορρίπτουν προτάσεις της κυβέρνησης και των κομμάτων και σπάνια αναλαμβάνουν τα ίδια τα κοινοβούλια πολιτικές πρωτοβουλίες έξω από τα κόμματά τους. Τέλος, αν αυτή η υποτιθέμενη πολιτική πρωτοβουλία την οποία ανέφερα υπερβαίνει τα όρια του κράτους και γίνεται διακρατική ή διακοινοβουλευτική, τότε καταλαβαίνετε πόσο πιο ακανθώδες είναι το μέλλον της και πόσο πιο αβέβαιη η προοπτική της. Υπουργεία Εξωτερικών, Μυστικές Υπηρεσίες, διεθνείς δεσμεύσεις των χωρών και πόσα άλλα.

Ναι, είναι τόσο πολύπλοκη πια η δημοκρατία μας, και είναι τόσο κουραστική και εν τέλει τόσο ανώφελη κάθε προσπάθεια που ξεπερνά το χώρο της πολιτικής καθημερινότητας και που οραματίζεται νέα πράγματα. Η πολιτική πραγματικότητα ασχολείται με την προσπάθεια επίλυσης υφισταμένων προβλημάτων, την αντιμετώπιση εμφανιζόμενων κινδύνων, και όχι δυστυχώς την προοπτική νέων πραγμάτων. Οτιδήποτε βγαίνει έξω από αυτά τα κουτάκια είναι καταδικασμένο σε αργό ή σύντομο κατά περίπτωση θάνατο.

Η δημιουργία της Δ.Σ.Ο. όμως πριν από 20 χρόνια δεν εντάχθηκε στις παραπάνω λογικές και δεν εντάχθηκε στα ανάλογα κουτάκια που ανέφερα, ίσως και γιαυτό υπήρξε και επέζησε. Είναι επιπλέον περίεργο και πρωτότυπο γιατί σε αυτήν την προσπάθεια συνέκλιναν κοινοβούλια αλλά και προσωπικότητες από διαφορετικούς γεωγραφικούς, γεωπολιτικούς και γεωστρατηγικούς χώρους, με μια παροιμιώδη, θα έλεγα, άνεση και με μία πρωτοφανή ευκολία.

Ας θυμηθούμε όμως το διεθνές πολιτικό σκηνικό της εποχής και τον τρόπο που προέκυψε αυτή η πρωτοβουλία.

Δεν προέκυψε λοιπόν μέσα από καμία θεσμικού χαρακτήρα ζύμωση, δεν έλαβαν μέρος και δεν εκφράστηκαν για τη δημιουργία της κόμματα και κοινωνικοί εταίροι, δεν ζητήθηκε η γνώμη των εκκλησιών, αλλά έτσι απλά και καθαρά, πρωτόγονα δημοκρατικά και άμεσα προέκυψε σαν μία απαίτηση των καιρών. Δεν εκφράστηκαν τα Υπουργεία Εξωτερικών, ο συμμαχικός παράγοντας, οι μυστικές υπηρεσίες, ουδείς συναίνεσε και όλοι το αποδέχθηκαν ως κάτι φυσιολογικό και αναγκαίο. Το στοιχείο ακριβώς αυτό που τώρα ανέφερα και που κυριάρχησε στην ίδρυση της ΔΣΟ και καθόρισε την περαιτέρω πορεία της είναι άξιο λόγου, αλλά νομίζω πως αντέχει και σε άλλες παράλληλες επόμενες σκέψεις.

Αν θελήσουμε να δούμε τα κύρια χαρακτηριστικά αυτής της απόφασης για την ίδρυση της Δ.Σ.Ο., τότε το πρώτο είναι η ώριμη απαίτηση όλων των εμπλεκόμενων φορέων και ατόμων για την ανάληψη της αναγκαίας πρωτοβουλίας. Το δεύτερο είναι η βεβαιότητα όλων των εμπλεκόμενων ότι από μια τέτοια πρωτοβουλία μόνο καλό μπορεί να προέλθει για την κοινωνία, ενώ το τρίτο, θα έλεγα, ήταν το διαφανόμονο αδιέξοδο προς το οποίο

οδηγούνταν οι τότε πολιτικές πρωτοβουλίες και ο υπαρκτός και διαφαινόμενος κίνδυνος ανάφλεξης.

Το ερώτημα το οποίο προβάλλει είναι πώς μπορεί μια δραστηριότητα, μία πρωτοβουλία ή ακόμα και μία δράση, πολιτική, οικονομική ή και κοινωνική με σειρά καλών και ωφέλιμων επί μέρους πρακτικών, να αποκτήσει μια δικιά της δυναμική που θα της παρέχει τη δυνατότητα να αποφύγει, να ξεπεράσει, μακρόσυρτες, αργές και εν τέλει ασπόνδυλες διαδικασίες και αφυδατωμένες δημοκρατικές πρακτικές που έχουμε θεσπίσει προκειμένου να διασφαλίσουμε το κοινό συμφέρον, το καλό όλων μας.

Πόσο ωφέλιμες είναι για την άμεση δημοκρατία τέτοιες πρακτικές που υπερβαίνουν κανόνες και κατορθώνουν να διαφύγουν από δημοκρατικές δυσλειτουργίες και αγκυλώσεις. Πρακτικές οι οποίες απονευρώνουν τα πολιτικά γεγονότα, τους αφαιρούν τη δυναμική τους και τα πετούν μέσα στη μηχανή της δημοκρατικής διαδικασίας όπου εκεί χάνονται. Δεν υπαινίσσομαι ασφαλώς πρακτικές λιγότερης δημοκρατίας και άρα περισσότερο τελεσφόρες. Το αντίθετο. Αναζητώ τρόπους και διαδικασίες άμεσης δημοκρατίας την οποία έχουμε εδώ και πολλά χρόνια ξεχάσει, αναφέρομαι σε κάτι που όλοι γνωρίζουμε, ότι πλέον η δημοκρατία και οι πολιτικές πρακτικές της έχουν γίνει τόσο δαιδαλώδεις και επίπονες ώστε στο όνομα της δημοκρατίας χάνουμε την ουσία των γεγονότων αλλά και τα ίδια τα γεγονότα.

Οι νέες τεχνολογίες παρέχουν τη δυνατότητα και να αμφισβητηθούν τέτοιες διαδικασίες και να ανατραπούν, προκειμένου στη θέση τους να προκύψουν διαδικασίες νέες και άμεσες που θα επιτρέπουν στους λαούς να εκφράζονται καθημερινά και άμεσα και να αναπτύσσουν τις δικές τους νέες πρωτοβουλίες. Ας αφήσουμε προς στιγμήν το θέμα μας και ας πάμε σε ένα άλλο θέμα στο διπλανό χώρο της οικονομίας. Φαντάζομαι γνωρίζετε όλοι σας το περίφημο Bitcoin.

Είναι το νέο διαδικτυακό νόμισμα που δεν έχει καμία συμβατική αξία. Δεν το δημιούργησε καμία τράπεζα, κανένα κράτος, αλλά ένας κομπιουτεράς Ιάπωνας. Το bitcoin είναι ένα αποκεντρωμένο νομισματικό σύστημα που βασίζεται στις αρχές της ομότιμης δικτύωσης και των ψηφιακών υπογραφών. Σε αντίθεση με τα νομοθετημένα νομίσματα που αντλούν την αξία τους και από το νόμο. Ένα αλγοριθμικό νόμισμα όπως το bitcoin αντλεί την αξία του από την επίλυση δύσκολων υπολογιστικών προβλημάτων. Συνεπώς, το bitcoin δεν τυπώνεται από νομισματοκοπείο, δημιουργείται σε υπολογιστές μέσω της διαδικασίας που ονομάζεται mining (εξόρυξη). Ένα bitcoin μπορεί να μετατραπεί σε άλλα νομίσματα bitcoin μπορεί να χρησιμοποιηθεί για μεταφορά αξίας μέσω του διαδικτύου, πολύ πιο οικονομικά από τις τρέχουσες διαδικασίες των υπαρκτών νομισμάτων.

Το εναλλακτικό νόμισμα χρησιμοποιείται ευρέως στον κόσμο του Διαδικτύου και πολλοί θεωρούν ότι θα φέρει την επανάσταση στις διεθνείς αγορές, αποτελεί νόμισμα που δεν προέρχεται από κάποια τράπεζα, αλλά από ειδικό software, το οποίο δεν συνδέεται με τραπεζικούς λογαριασμούς. Τι θέλω λοιπόν να πω. Μια πρωτοβουλία κάποιου Ιάπωνα βρήκε τα κατάλληλα μονοπάτια και διεξόδους μέσα από τους νόμους περί υπόστασης των νομισμάτων και τις διατάξεις περί ισοτιμίας και διεθνών κανόνων κεφαλαιακής

κίνησης, βρήκε τον τρόπο να στήσει με τις νέες τεχνολογίες μια νέα βάση οικονομικών συναλλαγών, ένα νέο νόμισμα. Και να δείξει ίσως ότι οι νέες τεχνολογίες μπορούν να απελευθερώσουν σκλαβωμένο ανθρώπινο δυναμικό και ιδέες, αλλά και να μας φέρουν κοντά σε μια αμεσότερη δημοκρατία.

Ας φανταστούμε κάτι: ότι αυτή η Συνέλευση αναλαμβάνει μία πρωτοβουλία να στήσει ένα δικό της διαδικτυακό νόμισμα και να καλέσει τους διάφορους πλούσιους πολίτες του κόσμου να το υποστηρίξουν και να το συνδέσουν με καλές πρακτικές. Το νόμισμα δηλαδή αυτό να βρίσκεται σε μία σταθερότητα και να ανεβαίνει η αξία του όσο αυτοί που ενδιαφέρονται και το έχουν εφαρμόζουν καλές πρακτικές, θετικές πρακτικές για το περιβάλλον, υπέρ των φτωχών, υπέρ των αδυνάτων, ή και καλές πρακτικές για τη δημοκρατία, για την ετερότητα, για την εξάλειψη θρησκευτικών ή άλλων αντιθέσεων μέσα στον κόσμο.

Τα λέω αυτά για να τονίσω ότι ζούμε απλά τον τελευταίο αποχαιρετισμό ενός κόσμου που φεύγει και ενός νέου που έρχεται. Το πόσο θα κρατήσει αυτός ο αποχαιρετισμός έχει να κάνει με το πόσο εμείς όλοι με καθαρή συνείδηση θα προσδιορίσουμε τις μεταβατικές διαδικασίες με χαμηλό κοινωνικό κόστος, βασισμένοι πάνω σε μια κοινωνική αντίληψη των πραγμάτων, αφού κατανοήσουμε πως η διάρκειά του δεν είναι προς το συμφέρον του κοινωνικού συνόλου, και πως πρέπει να συμβάλουμε όλοι στη μετάβαση προς μια νέα εποχή που σίγουρα δύναται να έχει μεγαλύτερη διαφάνεια, αποτελεσματικότητα στις αποφάσεις των κοινωνικών οργάνων και αξιοκρατία. Το ερώτημα όμως που τίθεται είναι πόσο όλοι εμείς είμαστε έτοιμοι να δεχτούμε και να εισαγάγουμε στο σύστημα της δημοκρατίας αυτές τις νέες τεχνολογίες.

Αυτά είναι τα δώρα προς την κοινωνία που κουβαλούν μαζί τους οι νέες τεχνολογίες. Δώρα τα οποία ή θα τα εντάξουμε και θα τα ενσωματώσουμε μέσα στο κοινωνικό μας status ώστε να αποτελέσουν τον κεντρικό άξονα πάνω στον οποίον θα βασισθεί μια αμεσότερη δημοκρατία ή αυτά τα ίδια τα εργαλεία θα γίνουν μέσον ανατροπής και μάλιστα βίαιης.

Θυμηθείτε το κύριοι και κυρίες βουλευτές. Η επόμενη πλατεία Ταξίμ θα είναι διαδικτυακή, και θα έχει τέτοια μεγάλη ένταση, την οποία δεν θα μπορούν οι υφιστάμενες πολιτικές δομές να την ελέγξουν.

Όσοι πιστεύουν ότι η δυναμική των νέων τεχνολογιών νομοτελειακά θα ενταχθεί και αυτή σε ένα ή σε διαφορετικά πλαίσια πολιτικών στρατηγικών και σκοπιμοτήτων, θα πρέπει να αξιολογήσουν το γεγονός ότι μέχρι σήμερα οι νέες τεχνολογίες ανέπτυξαν μια αυτόνομη δυναμική που ταυτίσθηκε βέβαια με συμφέροντα, αλλά δημιούργησε παράλληλα και μια δικιά της λογική, ένα δικό της χώρο. Η τεχνολογία είναι μέσον του οποίου η χρήση υπό συνθήκες εξυπηρετεί διαφορετικές σκοπιμότητες, αλλά παράλληλα με τις δυνατότητες που παρέχει, από μέσο, από εργαλείο αυτό καθεαυτό μεταβάλλεται, αναδεικνύεται σε πρόξενο πολιτικών γεγονότων κλίμακας, σε πολιτική δύναμη κατά μία έννοια, αυτόνομη και με δικούς της κανόνες λειτουργίας. Συμβαίνει ενίοτε. Γεγονότα, ανακαλύψεις, κατακτήσεις του ανθρωπίνου πνεύματος που κινούνται σε μία κλίμακα εκτός των καθιερωμένων, δημιουργούν μια δική τους αυτόνομη δυναμική και εν τέλει επιβάλλουν αποφάσεις και πρακτικές στις

οργανωμένες κοινωνικές ομάδες. Οι ίδιες οι νέες τεχνολογίες και η δυναμική που αναπτύσσουν δημιουργούν ένα λειτουργικό περιβάλλον στο οποίο κυριαρχούν τεχνικές και έννοιες οι οποίες προκύπτουν από τη φύση αυτή καθ' αυτή, από τα χαρακτηριστικά αυτά καθαυτά των νέων τεχνολογιών. Από χώρο, από θερμοκοιτίδα επώασης ιδεών, εξελίσσονται, μεταλλάσσονται ενίοτε σε χώρο γένεσης νέων κυττάρων σκέψης, ενός νέου DNA, που το παράγουν αυτές οι ίδιες οι τεχνολογίες. Το περιβάλλον αυτό δημιουργεί μια σχέση αλληλοτροφοδοτούμενη με την κοινωνία και εν τέλει αλληλοεξαρτώμενη, ως ένα κλειστό κύκλωμα αναφοράς.

Στη νέα αυτή κοινωνία των νέων τεχνολογιών θα επανακαθορισθούν, εκ των πραγμάτων, τα πλαίσια δράσης των θεσμών της κοινωνίας και του πολιτεύματος, αλλά και οι ίδιοι οι θεσμοί. Θα επανακαθορισθούν ακόμη τα πλαίσια λειτουργίας και δραστηριότητας των κοινωνικών ομάδων και οι κανόνες που τα ρυθμίζουν. Θα επανεξεταστούν όλες οι λαθεμένες πολιτικές αφηγήσεις με βάση τις οποίες πορεύεται με τους αργούς οδυνηρούς ρυθμούς ο κόσμος. Σε μας έλαχε ο κλήρος και στη γενιά που ακολουθεί.

Εύχομαι από την καρδιά μου η πορεία της Διακοινοβουλευτικής Συνέλευσης της Ορθοδοξίας τα επόμενα χρόνια να είναι περισσότερο αποτελεσματική, περισσότερο μαζική και περισσότερο άμεση επ' ωφελεία όλου του κόσμου.

VALERY ALEXEEV: Μακαριώτατε, Εξοχότατοι, Αξιότιμα μέλη και καλεσμένοι του συνεδρίου,

Νομίζω ότι σχεδόν κανείς από τους συναδέλφους μου που παρίστανται εδώ σήμερα δεν έχει αμφιβολία ότι ο κόσμος έχει φτάσει στο μεταίχμιο κάποιων αγνώστων στο παρελθόν κολοσσιαίων συγκλονισμών καθώς και ουσιαστικών, μη αναστρέψιμων αλλαγών. Η ανθρωπότητα διακόπτει από την μακρά εποχή της Παράδοσης με το κεφαλαίο με την κλασική της έννοια και στην υψηλή αξιακή και εννοιακή της διάσταση και μεταβαίνει σε μια καινούρια, αόριστη και, ως εκ τούτου, ανησυχητική εποχή.

Είναι προφανές πως και η φιλελεύθερη εποχή πλησιάζει στην παρακμή της. Σήμερα έχει εξαντλήσει σχεδόν όλο της το δυναμικό και μάλλον ο φιλελευθερισμός δεν έχει να προτείνει κάτι ακόμη αρκετά σημαντικό για την παγκόσμια ανάπτυξη. Ατενίζοντας όλη την περίοδο της κυριαρχίας των φιλελευθέρων στην κοινή συνείδηση περίπου από τα μέσα του 18^{ου} αιώνα αρχικά στους ανώτατους κύκλους της δυτικής, αλλά και της ρωσικής άρχουσας τάξης και έπειτα και στην υπαρκτή πολιτική, βλέπουμε πόσο δραστικά έχει αλλάξει ο κόσμος υπό την επίδρασή τους μέσα σε 150-200 χρόνια. Όλη η ιστορία αυτής της περιόδου ήταν σημαδεμένη από την υποχώρηση της συντηρητικής πλειοψηφίας, την απώλεια των κυρίαρχων θέσεων της στην πολιτική, την κοινωνική σκέψη και τον πολιτισμό. Στο μεταξύ στο στρατόπεδο των συντηρητικών δεν επικρατούν πάντοτε οι οπισθοδρομικοί, έχει και αρκετές υγιείς δυνάμεις που σκέφτονται ορθολογικά.

Μήπως η αιτία αυτού ήταν η επαναστατική ορμή της φιλελεύθερης σκέψης και πρακτικής που σαρώνει τα πάντα ή κάποιες άλλες, βαθύτερες δυνάμεις οδήγησαν στην δυναμική παραίτηση από την Παράδοση με την μεγάλη και υψηλή της έννοια; Το ζήτημα αυτό, μάλλον, σήμερα είναι ένα από τα

βασικότερα στην κοινή συνείδηση, καθώς από την κατανόηση αυτής της τάσης στην παγκόσμια ιστορία εξαρτάται η μελλοντική ανάπτυξη της ανθρωπότητας. Πράγματι, τι περιμένει έναν άνθρωπο που εγκαταλείπει τον χώρο του πρώην πολιτισμού; Με ποιες έννοιες και αξίες θα γεμίσει την ύπαρξή του και την συνείδησή του, τι στόχους και τι προτεραιότητες θα θέσει; Θα είναι άραγε σε θέση να του εξασφαλίζουν τους απαραίτητους πόρους και τις ωθήσεις για την συνέχιση του ανθρώπινου γένους μέσα σε μη αυτοκαταστροφικό παράδειγμα; Έχει άραγε εξαντλήσει τις δυνατότητές του το ισχυρό δυναμικό του χριστιανικού πολιτισμού που έχει σώσει (παρ' όλη την τραγικότητα της εποχής μας) την ανθρωπότητα από την αυτοκτονία μέσα στην ιστορική της πορεία; Είναι άραγε εφικτός ο ούτως καλούμενος μεταχριστιανικός κόσμος που διακηρύσσεται από ορισμένους «μάντεις» ή μήπως πρόκειται για ακόμη μία χίμαιρα ενός επαναστατημένου και τυφλωμένου με το «μεγαλείο» του αυτάρεσκου μυαλού;

Όλες αυτές οι ερωτήσεις δεν είναι τυχαίες, έχουν τεθεί από την υπαρκτή πρακτική του σύγχρονου κόσμου και απαιτούν να δοθεί απάντηση σ' αυτές. Η σύνθετη ενδιάμεση κατάσταση της μετάβασης από το παρόν στο μέλλον προκαλεί όχι μόνο σκέψεις, αλλά και φοβίες. Υπάρχει μια εντελώς κατανοητή αυθόρμητη επιδίωξη να κρατήσεις την παλιά εννοιακή και κοινωνική τάξη, επικαλούμενος το παρελθόν ως ιδεώδη κατάσταση και βλέποντας στο επικείμενο μέλλον μια απειλή για τις καθιερωμένες και συνηθισμένες αξίες. Εννοείται ότι δεν είναι τυχαίο το γεγονός πως η ανθρωπότητα σήμερα αντιμετωπίζει την κρίση της κοσμοαντίληψής της – αποτελεί μια λαμπρή ένδειξη των οικουμενικών και τοπικών ανωμαλιών που έχουν συσσωρευτεί σε όλη την πλανητική ύπαρξη. Δεν είναι η πρώτη φορά που τέτοιου είδους γνωστικές καταστάσεις σύγχυσης επισκέπτονται την ανθρωπότητα στο σταυροδρόμι του ιστορικού χρόνου και είναι αναμφισβήτητο ότι σήμερα περνάμε ακριβώς μια τέτοια φάση.

Ο Δημιουργός αποκαλύπτεται στην πλάση και στον κόσμο που έχει δημιουργήσει Εκείνος ακριβώς τις στιγμές αιχμής, καθώς ο άνθρωπος που ασχολείται 100 τοις 100 με τον εαυτό του σε άλλες στιγμές δεν αισθάνεται φανερά την παρουσία του Θεού. Εγκαταλείπουμε την συνηθισμένη εποχή και μεταβαίνουμε στον κόσμο της καταιγίδας όπου αστράφτουν αστραπές και στοιχεία, που μας καταπιέζει με την εκκωφαντική σιωπή της Θείας εγκατάλειψης, παρά ταύτα με τον φόβο και την δειλή ελπίδα να δούμε τον Θεό σε όλη την τρομερή του παρουσία ενώπιον της αμαρτωλής πλάσης. Ο κόσμος πάγωσε αναμένοντας με αγωνία τις αλλαγές και γι' αυτό η στιγμή αυτή χαρακτηρίζεται από χαοτικές αμφιβολίες, αν και η πράξη της κτίσης συνεχίζεται καθώς ο Δημιουργός δεν μπορεί να μην δημιουργεί. «Καινὰ ποιῶ πάντα», λέει ο Κύριος και αυτή η πράξη της δημιουργίας είναι ατελείωτη και υπερβατική, πράγμα που μας επιτρέπει να ελπίζουμε ότι αυτή η θεμελιώδης τάξη των πραγμάτων και το απεριόριστο δημιουργικό δυναμικό του Δημιουργού, όπως και πριν, τακτοποιούν την ύπαρξη, την γεμίζουν με ζωτική δύναμη και, άρα, με το ύψιστο νόημα και, σε τελική ανάλυση, δεν μας απομακρύνουν από την Παράδοση με την ιερή της έννοια.

Ευρισκόμενος σε έναν κόσμο που η υποκειμενική αοριστία του αυξάνεται ραγδαία, σήμερα ο άνθρωπος αισθάνεται ολοένα και πιο έντονα την ανάγκη να έχει σαφείς και όχι θολούς προσανατολισμούς στην αιτιολογημένη του συμπεριφορά που να είναι κατανοητή στον ίδιο και στους άλλους, και στις πράξεις που τελεί. Με άλλα λόγια, ο άνθρωπος έχει ζωτική ανάγκη να κατανοήσει πώς να δρα «σωστά» ή «λάθος» και μάλιστα όχι από την θέση του ακαριαίου συμφέροντος ή της καθημερινής ψυχολογίας, αλλά ως ένα ηθικό ον ο άνθρωπος έχει έντονη ανάγκη από την ηθική αιτιολόγηση των πράξεών του. Ο Θεός έχει βάλει τον ηθικό νόμο μέσα στην καρδιά του ανθρώπου. Αυτή η μεταφυσική ανάγκη για την ηθική αξιολόγηση του δρόμου σου και των τυχών όλου του κόσμου εκδηλώνεται αρκετά συχνά παρά τη θέληση του ίδιου του υποκειμένου, ωστόσο όλο το σύστημα της αιτιολόγησης των πράξεών του ούτως ή άλλως διορθώνεται από τον ηθικό νόμο που ενυπάρχει οντολογικά μέσα στην ανθρώπινη φύση.

Παρά την υποτίμηση της Παράδοσης με τον αρκετά σαφή ηθικό της κώδικα που προβάλλεται ως αξίωμα από τους σύγχρονους φιλελεύθερους, ο άνθρωπος αντιστέκεται σ' αυτήν την τάση που του επιβάλλεται σκληρά, εκπίπτει από την μεταεκκοσμίκευση και αναζητεί την Καινούρια γη και τον Καινούριο ουρανό. Το σημείο της αποφασιστικής στροφής βρίσκεται μπροστά μας – όπως φαίνεται, σε πολύ κοντινή προοπτική. Και το όλο ζήτημα είναι πού θα στραφεί ο άνθρωπος, προς τον Θεό ή έξω απ' Αυτόν. Σ' αυτό βρίσκεται το βασικό νεύρο και το νόημα της σύγχρονης ιστορίας. Γνωρίζουμε ότι ο άνθρωπος μπορεί να επιλέγει επιβλαβείς γι' αυτόν δρόμους όντας στις πλέον ευνοϊκές συνθήκες και, αντιστρόφως, είναι ικανός να λαμβάνει σωστές αποφάσεις βάσει ατελών, αντιφατικών και καθόλου ολοκληρωμένων στοιχείων όταν είναι στριμωγμένος. Και στην πρώτη, και στην δεύτερη περίπτωση με έναν θαυμάσιο, ασύλληπτο τρόπο εκδηλώνεται ο παράλογος, υπερκόσμιος χαρακτήρας της αινιγματικής φύσης της ανθρώπινης αυθαιρεσίας, η οποία, εντωμεταξύ, είναι επίσης ένα δώρο του Θεού.

Η αυθαιρεσία του ανθρώπου εκδηλωνόταν από αμνημονεύτων χρόνων. Ακόμη στην αρχαιότητα και πιο πριν, π.χ., στις σελίδες της Βίβλου βρίσκουμε πληθώρα σχετικών παραδειγμάτων. Ως γνωστό, η κοινωνία δεν ενθάρρυνε αυτό το χαρακτηριστικό της ανθρώπινης φύσης και το αναγνώριζε ως αμαρτωλή κατάσταση της ψυχής προσβεβλημένης με περηφάνια. Μαζί μ' αυτό, με την πάροδο του χρόνου η αυθαιρεσία του ανθρώπου επεδίωκε ολοένα και πιο επίμονα να αμφισβητήσει στο καθημερινό και εννοιολογικό επίπεδο την διαμορφωθείσα τάξη του κόσμου που είχε θεσπιστεί εκ των άνω και είχε καθαγιαστεί από την Παράδοση.

Εννοείται πως οι δυνατότητες για την άρνηση του παρελθόντος με σκοπό να αλλάξει η διαδρομή του παρόντος και η προβολή του μέλλοντος ενυπάρχουν μέσα στην ίδια την φύση του ανθρώπου. Στο μεταξύ η αποφασιστική διακοπή με την πείρα του παρελθόντος καταδικάζει τον άνθρωπο σε άκαρπες προσπάθειες κάθε φορά να αρχίζει το καινούριο εγχείρημα από το μηδέν. Η διακοπή της σχέσης μεταξύ των καιρών και των γενεών στερεί την ανθρωπότητα από την ζωοποιό δύναμη της δημιουργικής ανάπτυξης. Κατ' αυτόν τον τρόπο, οι δύο δυνάμεις, θα τις πούμε συντηρητικές για λόγους

απλότητας και κατανόησης, που προσπαθούν να διατηρήσουν την Παράδοση, τις έννοιες και τις αξίες της υπάρχουσας εποχής και οι φιλελεύθεροι που διατίθενται να αλλάξουν ριζικά την υφιστάμενη τάξη πραγμάτων συγκρούονται επίμονα μεταξύ τους μην βγάζοντας πάντοτε την θεία σπίθα. Ο άνθρωπος για την φιλελεύθερη σκέψη γίνεται το μέτρο όλων των πραγμάτων, οι απόλυτες αξίες μετατοπίζονται από τον χώρο των ιερών, πνευματικών αναζητήσεων στην περιοχή των παθών, των επιθυμιών και της λαγνείας που προσιδιάζουν στην σαρκική φύση του ανθρώπου. Στην κοινωνία ήδη από την εποχή της ύστερης αρχαιότητας λόγω της ανθρώπινης αυθαιρεσίας θεσπίζεται η λατρεία της ανθρώπινης φύσης, πράγμα που αποτελεί λαμπρή ένδειξη του ειδωλολατρικού πολιτισμού, ερμητικού και εγκλωβισμένου μέσα στον στενό του χώρο, στερημένου από τις κοσμικές ενέργειες της Θείας Αποκάλυψης.

Ο χριστιανισμός ήρθε στον κόσμο ακριβώς εκείνη την στιγμή που η ανάπτυξη της ανθρωπότητας έφτασε σε ένα μοιραίο ορόσημο, η ειδωλολατρία απειλούσε να καταστρέψει τον εαυτό της και όλη την υφιστάμενη τάξη του κόσμου, καθώς οι έννοιες και οι αξίες του υπάρχοντος παραδείγματος της ύπαρξης ήρθαν σε άλυτη αντίθεση με την ιδέα του Δημιουργού γεμάτου αγάπη για την κτίση του.

Ο χριστιανισμός δεν υποδούλωσε τον άνθρωπο με την αποπνικτική του άσκηση, αλλά, αντίθετα, απαλλάσσοντάς τον από την αμαρτία της αυτοεξόντωσης στο παράδειγμα εξυπηρέτησης της σάρκας του, αποκάλυψε τις ανειδίωτες πριν προοπτικές της κίνησης προς την Αλήθεια, το Φως και την αιωνιότητα που ανυψώνει το πνεύμα.

Η διαμόρφωση του ευρωπαϊκού πολιτισμού που άρχισε υπό την σημαία του εκχριστιανισμού των λαών της ηπείρου, οδήγησε σε ένα παράδοξο – αντί για σωτηρία και την αναγέννηση της έκπτωτης ανθρώπινης φύσης στον δρόμο της ατελείωτης προσέγγισης προς τον Θεό στο βάθρο άρχισε να ανυψώνεται ο άνθρωπος ως μέτρο όλων των πραγμάτων, ως απόλυτη αξία. Ακριβώς υπ’ αυτήν την σημαία του ανθρώπινου εγωισμού, της λατρείας του ορθολογισμού και του κέρδους ως βάσης της ανάπτυξης διαμορφώθηκε ο ευρωπαϊκός πολιτισμός. Το φιλελεύθερο ιδεώδες της σταθερής και ολόψυχης εξυπηρέτησης του ανθρώπινου συμφέροντος, της ατελείωτης επιδίωξης για την διεύρυνση των ολοένα και καινούριων δικαιωμάτων και ελευθεριών του ανθρώπου αποτελεί ειδωλολατρία στην νεοειδωλολατρική συσκευασία, την ικανοποίηση της σάρκας και την εξυπηρέτηση του συγχυσμένου πνεύματος της περηφάνιας που τώρα οδήγησε την ανθρωπότητα στην απειλή διακοπής των καιρών, αν θέλετε, στο τέλος της Παράδοσης και, άρα, και στο τέλος της Ιστορίας, χρησιμοποιώντας τα λόγια του Φράνσις Φουκουγιάμα.

Ο συντηρητισμός, ως γνωστό, έχει δυσφημιστεί πολύ στα μάτια της ιστορίας από τις προσπάθειες της εξιδανίκευσης του παρελθόντος, την κλίση προς τον αρχαϊσμό, ορισμένη στενότητα της σκέψης, την ακατάλληλη και πολλές φορές και θηριώδη πρακτική της διεκδίκησης των εννοιών και των αξιών των εποχών που φεύγουν. Ωστόσο και ο φιλελευθερισμός με το σημερινό του παράδειγμα ως πρόδρομος όλων των σύγχρονων αριστερών ιδεών έχει απαξιωθεί, παρ’ όλο που το σοσιαλιστικό σχέδιο ως δόγμα της δίκαιης οργάνωσης του κόσμου εξακολουθεί να έχει σταθερή μαζική κοινωνική ζήτηση.

Εδώ και περίπου εκατό χρόνια δεν σταματούν οι προσπάθειες να συνενωθεί η χριστιανική διδασκαλία με το πολιτικό δόγμα, δημιουργώντας σ' αυτή τη βάση ένα σταθερό θεμέλιο για πετυχημένη κομματική δράση. Περισσότερο απ' όλα σ' αυτή την κατεύθυνση έχουν προχωρήσει τα κόμματα που συνδέουν στη δράση τους τις χριστιανικές και τις δημοκρατικές αξίες και έννοιες. Λιγότερο πετυχημένα είναι εκείνα που πειραματίζονται με τις κοινωνικές και τις εθνικές προτεραιότητες μολιάζοντάς τις στο δέντρο του καθολικού χριστιανικού δόγματος.

Πέρα απ' αυτό, υπάρχουν λόγοι να πιστεύουμε ότι η διαφορά ανάμεσα στους σύγχρονους σοσιαλιστές και τους δημοκράτες θα αυξάνεται ολοένα και περισσότερο. Αρκεί να ρίξουμε μια ματιά στις σχέσεις μεταξύ των Γερμανών χριστιανοδημοκρατών με επικεφαλής την Άνγκελα Μέρκελ και των Γάλλων σοσιαλιστών με τον ηγέτη τους Φρανσουά Ολλάντ για να καταλάβουμε τι είδους τεράστιες θεμελιώδεις διαφορές νοητικής, κοσμοθεωρητικής φύσης προκύπτουν μεταξύ τους, αν και, φαινομενικά, είναι υποχρεωμένοι να στηρίζουν ο ένας τον άλλον, διαφορετικά η όλη κατασκευή και η ιδεολογία της ευρωπαϊκής ενότητας απλώς θα καταρρεύσει.

Οι σύγχρονοι σοσιαλιστές στο πρόσωπο της πρωτοπορίας τους – των Γάλλων συναδέλφων – μετακινούνται συνέχεια στην υπερφιλελεύθερη πλατφόρμα, η οποία έχει λίγα κοινά σημεία με την σοσιαλιστική διδασκαλία. Η απεριόριστη ελευθερία της ατομικής ανθρώπινης θέλησης και η πλήρης απαγόρευση οποιουδήποτε περιορισμού της ιδιωτικής πρωτοβουλίας εν πολλοίς βρίσκεται σε άμεση αντίθεση με τις σοσιαλιστικές αρχές οργάνωσης των κοινωνικών θεσμών και των κρατικών μηχανισμών.

Ακριβώς γι' αυτόν τον λόγο ανάμεσα στις ευρύτερες λαϊκές μάζες πέφτει το κύρος των σύγχρονων σοσιαλιστών ευρωπαϊκού τύπου, καθώς τους σκοτώνει αργά, μα σταθερά η τήρηση των φιλελεύθερων αξιών. Βλέπουμε πως φθίνει η Σοσιαλιστική Διεθνής που μέχρι πρότινος ακόμη ήταν ένας ισχυρός οργανισμός. Ο σοσιαλισμός χωρίς την ευρεία στήριξη των εργαζομένων δεν είναι τίποτε, χωρίς αυτήν ξεθυμαίνει. Και ο φιλελευθερισμός δεν έχει ανάγκη το μαζικό κίνημα, καθώς είναι πάντοτε υπεροπτικά ελιτίστικος. Δεν είναι τυχαίο το ότι καταβάλλονται προσπάθειες από τους σοσιαλιστές της δεξιάς πτέρυγας – τους σοσιαλδημοκράτες – να επανακτήσουν την στήριξη των μαζών που είχαν προηγουμένως βάσει μιας καινούριας διεθνούς οργάνωσης – της «Προοδευτικής Συμμαχίας», ενώ απομακρύνονται συνέχεια από τους σύγχρονους φιλελεύθερους που εκτίθενται ολοένα και περισσότερο.

Στο μεταξύ οι φιλελεύθεροι στην πραγματικότητα απομακρύνονται επίσης ολοένα και περισσότερο από την δημοκρατία. Το φιλελεύθερο σχέδιο της σύγχρονης Ευρώπης αισθάνεται ένα φανερό έλλειμμα της δημοκρατίας, ισχυρίζεται ο Βάτσλαβ Κλάους, ο οποίος στο πρόσφατο παρελθόν ήταν επί σειρά ετών Πρόεδρος και Πρωθυπουργός της Τσεχίας. Είναι πεπεισμένος ότι η απώλεια της δημοκρατίας στην Ευρώπη σήμερα αποτελεί αναπόφευκτη συνέπεια της ολοκληρωτικής συγκεντροποίησης και ενοποίησης στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, η οποία είναι το πιο αγαπημένο παιδί των φιλελευθέρων.

Ωστόσο τα πράγματα δεν είναι και τόσο απλά σ' ό,τι αφορά στο φιλελεύθερο αυτό σχέδιο – οι καρποί της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης με το σύγχρονο μοντέλο της δεν ενθουσιάζουν τους πάντες. Η οργή και η μαζική δυσαρέσκεια κλιμακώνονται, ως γνωστό, εδώ, στην Ελλάδα, η διαμαρτυρία και οι εκκλήσεις για την αποχώρηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση ωριμάζουν στην Ιταλία, την Πορτογαλία, την Βουλγαρία, ακόμη και στην Γερμανία και στην Γαλλία έχουν εμφανιστεί ευρωσκεπτικιστές. Στην Αγγλία γίνεται ολοένα και πιο δημοφιλές το Κόμμα της ανεξαρτησίας που καλεί στην αποχώρηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το πιο σημαντικό στην όλη ιστορία συνίσταται στο γεγονός ότι στη βάση του ευρωσκεπτικισμού βρίσκονται όχι τόσο τα κοινωνικο-οικονομικά παράπονα σε σχέση με την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, όσο οι βασικές, αξιακές και εννοιακές θεμελιώδεις αντιθέσεις που υπάρχουν ανάμεσα στην νοοτροπία της βασικής μάζας του πληθυσμού των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των πεποιθήσεων της φιλελεύθερης ελιτίστικης κλάσας, η οποία λύνει και δένει στην Ευρωπαϊκή Ένωση και γενικώς μόνη της, χωρίς να υπολογίζει την κοινωνία, διαμορφώνει και εφαρμόζει την κοινωνική και την πολιτιστική ατζέντα των ευρωπαϊκών λαών.

Οι αντιθέσεις συγκεντρώνονται πρώτα και κύρια γύρω από τα χριστιανικά σύμβολα, τις έννοιες και τις αξίες, τις οποίες, όπως και την χριστιανική κληρονομιά στο σύνολό της, προσπαθούν να απορρίψουν οι φιλελεύθεροι, διαγράφοντας κατ' αυτόν τον τρόπο την ίδια την μήτρα της ευρωπαϊκής ταυτότητας, η οποία έχει διαμορφωθεί στο πλαίσιο του ευρωχριστιανικού πολιτισμού.

Οι φιλελεύθεροι κατάφεραν να καταστρέψουν πολλές από τις χριστιανικές αξίες, τώρα προσέκρουσαν στις θεμελιώδεις βάσεις του ευρωχριστιανικού πολιτισμού, στο τελευταίο και το πλέον σημαντικό του ορόσημο – την παραδοσιακή, κλασική οικογένεια που αποτελείται από τον άντρα, την γυναίκα και τους απογόνους τους. Ως γνωστό, η παραδοσιακή οικογένεια αποτελεί τον πλέον σημαντικό θεσμό της αναπαραγωγής του ανθρώπινου γένους και τον μηχανισμό της διάσωσης, της ανάπτυξης και της μετάδοσης της Παράδοσης, των εννοιών και των αξιών του υπάρχοντος πολιτισμού. Ο τύπος της σύγχρονης κλασικής παραδοσιακής οικογένειας ως γαμήλιας ένωσης του άντρα και της γυναίκας, ως γνωστό, καθαγιάζεται από τα μυστήρια της εκκλησίας και έχει ιερή ισχύ. «Ο άνθρωπος... προσκολληθήσεται προς την γυναίκα αυτού, και έσονται οι δύο εις σάρκα μίαν. Το μυστήριο τούτο μέγα εστίν», λέει η Καινή Διαθήκη για την οικογένεια με την παραδοσιακή της έννοια ως ένα από τα μεγαλύτερα και τα πλέον ευεργετικά μυστικά της ανθρωπότητας.

Ωστόσο τώρα στον κόσμο σηκώνουν ψηλά το κεφάλι εκείνοι που αντιτάσσονται σ' αυτή την τάξη που έχει θεσπιστεί από τον θεό, κολοσσιαίες δυνάμεις αγωνίζονται για να καταστρέψουν ως θεσμό την παραδοσιακή, κλασική οικογένεια.

Το «ομοφυλόφιλο λόμπυ» τώρα ξαφνικά εμφανίστηκε στην ουσία ταυτόχρονα παντού, ακόμη και σε κείνες τις χώρες και ανάμεσα σε κείνους τους λαούς, όπου, θα μπορούσε να σκεφτεί κανείς, ποτέ δεν υπήρχε αυτό το φαινόμενο με

ένα τέτοιο περίβλημα, με το οποίο εκδηλώνεται σήμερα – αν και ολιγάριθμο, αλλά θορυβώδες, επιθετικό, καλά οργανωμένο, επιχορηγούμενο με γενναιοδωρία και προπαγανδιζόμενο με επιδεξιότητα. Το λόμπυ αυτό εμφανίστηκε ξαφνικά ακαριαία, ταυτόχρονα και στην ουσία παντού, ως δια μαγείας ενός μαέστρου κάποιων σκοτεινών δυνάμεων.

Όχι όλοι και όχι αμέσως στον κόσμο και στην Ευρώπη κατάλαβαν την σοβαρότητα αυτής της απειλής και τις διαστάσεις της πρόκλησης που αντιμετωπίζει η ανθρωπότητα. Η χριστιανική εκκλησία ήταν συνέλαβε πρώτη αυτόν τον κίνδυνο. Όλες οι παραδοσιακές χριστιανικές εκκλησίες πρόβαλαν το σύνθημα προς την κοινωνία να εκτιμήσει και να καταλάβει την σοβαρότητα αυτής της απειλής. Οι εκκλησίες της Ρωσίας, της Γεωργίας, της Κύπρου, της Ελλάδας, της Σερβίας, της Βουλγαρίας, αλλά και όλες οι υπόλοιπες ορθόδοξες εκκλησίες απευθύνθηκαν στους λαούς τους απ’ αυτές τις θέσεις.

Την γραμμή που βασίζεται στις ίδιες αρχές ακολουθούν και οι αδελφοί μας καθολικοί. Ο πρόεδρος της ένωσης «Καθολική κίνηση των οικογενειών» Φρανσουά Λεγκρέ δήλωσε ότι «οι ευρωπαϊκές χώρες αντιμετώπισαν την ιδεολογία της ανοχής, η οποία μας διαβρώνει σαν το καρκίνωμα και απειλεί να μας οδηγήσει σε μια πραγματική κοινωνική και δημογραφική αυτοκαταστροφή».

Ο κακόφημος καινούριος γαλλικός νόμος για τα ομοφυλόφιλα ζευγάρια και το δικαίωμά τους να υιοθετούν παιδιά ανατίναξε όχι μόνο την γαλλική κοινωνία, αλλά επίσης προκάλεσε την έντονη δυσαρέσκεια σε πολλές άλλες χώρες. Ο πρόεδρος της γαλλικής ένωσης «Καθολικοί στην πορεία» Γιούγκ Ρεβέλ λέει ότι το “project του ούτως καλούμενου νόμου «Για τον γάμο για όλους» αποτελεί μόνο τον πρώτο κρίκο στην αλυσίδα του πολιτισμού του θανάτου, ο οποίος συνενώνει τον σεξουαλικό φιλελευθερισμό, τις εκτρώσεις, την θεωρία των φύλων, την διαταραχή των έμφυλων στερεοτύπων, η οποία αποτέλεσε μέσο της παιδικής χειραφέτησης, την τεχνητή γονιμοποίηση, την παρένθετη μητρότητα, την ευθανασία και, αύριο, ίσως, την πολυγαμία και την παιδοφιλία. Και όλα αυτά γίνονται στο όνομα της ιδεολογίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων».

Όταν η κοινωνία βρίσκεται σε μούδιασμα από τα όσα συμβαίνουν, στην σκηνή της ιστορικής πράξης βγαίνει η εξέγερση των μεμονωμένων ατόμων για να διακόψει αυτόν τον εφιάλτη που ζουν οι λαοί. Δεν είναι τυχαίο το ότι στην Γαλλία σε τέτοια εξέγερση μετατράπηκε η δημόσια αυτοκτονία του Ντομινίκ Βεννέ - ενός γνωστού διανοούμενου με παραδοσιακές αντιλήψεις στην καρδιά του καθολικού Παρισιού – στον ναό Notre Dame, ο οποίος στο επιθανάτιο του σημείωμα είπε ότι «πρέπει να θυσιαστεί για να διακόψει τον λήθαργο, ο οποίος διαβρώνει τις απόψεις που έχουν σχέση με τα ταυτοτικά μας ερείσματα και κυρίως το έρεισμα της οικογένειας, ενδόμυχη βάση του πολυχλιετούς πολιτισμού μας».

Στον αγώνα για τις παραδοσιακές αξίες και έννοιες οι άνθρωποι θυσιάζουν τις ζωές τους, για να μην καταντήσει ανόητη η ζωή των άλλων. Ο αγώνας διεξάγεται για κάτι περισσότερο από τις πεποιθήσεις, διεξάγεται για την περαιτέρω συνέχιση της ανθρώπινης ύπαρξης, καθώς εδώ και καιρό είναι γνωστό από την ιστορία ότι οι ομοφυλόφιλες επαναστάσεις πάντοτε ανοίγουν

τον δρόμο στις καταστροφικές, οικουμενικές διαδικασίες – την διάλυση των κρατών, την εξαφάνιση των λαών, την κατάρρευση των πολιτισμών.

Όλοι μας είμαστε μάρτυρες και συμμετέχοντες σε ένα παράλογο πείραμα – ένα συνειδητά προγραμματισμένο τέλος της ανθρώπινης ιστορίας, το οποίο, όπως φαίνεται, έρχεται από κεί που το περίμεναν – όχι από την πυρηνική καταστροφή, αλλά από τις γλοιώδεις και ασφυκτικές ομοφυλόφιλες αγκαλιές. Ο λογικός ή, μάλλον, ο παράλογος άνθρωπος θα πεθάνει από την επίμονα προκαθορισμένη παγκόσμια τάση της εξάλειψης των διαφορών μεταξύ των φύλων. Σ' αυτό το αυτοκτονικό project συμμετέχουν όλοι: οι επιχειρήσεις, το θέατρο, η λογοτεχνία, οι πρόεδροι, τα κοινοβούλια, ο κινηματογράφος, η μόδα, τα media, η ιατρική. Ακόμη και εκείνοι που έχουν βγει στις διαδηλώσεις στους δρόμους των πόλεων με συμμετοχή πολλών χιλιάδων ατόμων διαμαρτυρόμενοι κατά των ομοφυλόφιλων επαναστάσεων χειροκροτούν τις ταινίες-νικητές των πιο δημοφιλών φεστιβάλ, οι υποθέσεις των οποίων έχουν σχέση με τους ομοφυλόφιλους και τις λεσβίες. Διαφαίνεται μια σαφής τάση προς την επιβράβευση των έργων που ανήκουν σ' αυτό το κύμα. Ως γνωστό, δεν αποτέλεσε εξαίρεση ούτε το φετινό φεστιβάλ των Κανών, όπου η κριτική επιτροπή με επικεφαλής τον Στίβεν Σπίλμπεργκ απένειμε το πρώτο βραβείο στην ταινία του Γάλλου σκηνοθέτη τυνησιακής καταγωγής Αμπντελατίφ Κεσίς «Το μπλε είναι το πιο ζεστό χρώμα» που αναφέρεται στον έρωτα μεταξύ δύο λεσβιών.

Δεν είπαμε τυχαία ότι η δυναμική προώθηση του ομοφυλόφιλου πολιτισμού ως κυρίαρχου στην κοινωνία δεν εκδηλώνεται από μόνη της την τελευταία περίοδο, στηρίζεται αποφασιστικά από τις δυνάμεις με πολύ μεγάλη επιρροή. Εννοείται, κανείς δεν αμφισβητεί ότι το κακό πάντοτε έχει μια κολοσσιαία καταστρεπτική δύναμη, ωστόσο πρόκειται για μια τυφλή δύναμη, για να νικήσει χρειάζεται έναν αρκετά επιδέξιο μάντζερ-διαχειριστή. Πρόσφατα στον τύπο διείσδυσαν πολύ περίεργες πληροφορίες σχετικά με τον ρόλο της CIA και των άλλων παρόμοιων κέντρων στην προώθηση του μην παραδοσιακού πολιτισμού, περιλαμβανομένης της ούτως καλούμενης σύγχρονης τέχνης κτλ.

Δεν προτίθεται να αποδώσω όλα τα κακά και τα δεινά του σύγχρονου κόσμου στις δολοπλοκίες των διαφόρων ειδών κέντρων του «παγκόσμιου παρασκηνίου», ούτε βλέπω παντού τις συνωμοσίες των περιβόητων μασόνων και τις προκλήσεις των ειδικών υπηρεσιών. Ωστόσο καμιά φορά δεν μπορεί να μην συμφωνήσει κανείς με τα επίμονα γεγονότα, προπαντός με κείνα που αντιστοιχούν άμεσα στην λογική των εξελίξεων που διαδραματίζονται.

Οι ομοφυλόφιλες επαναστάσεις δεν γεννώνται εκ του μηδενός – προετοιμάζονται από διάφορα γεγονότα: στην αρχή διακηρύσσεται ως κανόνας η ελευθερία των σχέσεων μεταξύ των φύλων σε ένα συνηθισμένο έμφυλο επίπεδο, έπειτα προωθείται η άρση των ταμπού στις σκηνές του σεξ στο θέατρο και τον κινηματογράφο, παράλληλα λανσάρεται η διαδικασία άρνησης της κλασικής τέχνης, στο βάθος ανυψώνεται η καινούρια λατρεία των αξιών της ούτως καλούμενης σύγχρονης τέχνης κτλ. Εδώ που τα λέμε, η σύγχρονη τέχνη άρχισε να προωθείται πρώτη ως το ισχυρό πυροβολικό της επέλασης κατά των παραδοσιακών αξιών και της αισθητικής. Αν δεν έχεις διαλύσει τους

παραδοσιακούς αισθητικούς κανόνες και αξίες, είναι αδύνατο να αλλάξεις το σύστημα των εννοιών.

Η ισχυρή επίθεση κατά της Παράδοσης με την υψηλή της έννοια άρχισε αμέσως μετά το τέλος του Δευτέρου Παγκοσμίου πολέμου, όταν έγινε σαφές ότι με αντίτιμο πολλά εκατομμύρια ανθρώπινες ζωές καταφέραμε να σταματήσουμε την λυσσασμένη φασιστική απειλή της νεοειδωλολατρίας. Και τότε στο πολιτιστικό-πνευματικό επίπεδο άρχισε ακόμη μία φάση του ίδιου πλανητικού πολέμου κατά των υγιών δυνάμεων και δυνατοτήτων της ανθρωπότητας. Στο μεταξύ πολλοί ακτιβιστές του νεοειδωλολατρικού αυτού στρατού πολέμησαν με το μέρος των σκοτεινών δυνάμεων χωρίς να υπονιάζονται οι ίδιοι τι είδους τέρας υπηρετούν, που άφησαν με τη θέλησή τους να τους εξαπατήσουν τα συνθήματα απαλλαγής του ατόμου από την «αποπνικτική πλήξη της τυπικής τέχνης», «την υποκρισία του επίσημου κινηματογράφου» κτλ.

Σήμερα έγινε γνωστό ότι όταν οι πολύ καλά συσπειρωμένοι επιτήδειοι-κερδοσκόποι της διεθνούς αγοράς των έργων τέχνης άρχισαν να προωθούν την αφηρημένη τέχνη σε όλο τον κόσμο, φουσκώνοντας μέχρι τα ουράνια τις τιμές στα πρωτόγονα και ακόμη και δύσμορφα από στοιχειώδη αισθητική άποψη καλλιτεχνικά κατασκευάσματα, το έκαναν, μεταξύ άλλων, ενεργώντας στο πλαίσιο ενός ειδικού προγράμματος της CIA. Το 1950 με τα χρήματα της CIA δημιουργήθηκε ένα μέτωπο που δρα κατά της παραδοσιακής τέχνης. Στο πλαίσιο αυτού του προγράμματος εν αγνοία τους χρησιμοποιήθηκαν ο Χάινριχ Μπολ και άλλοι παρόμοιοι παράγοντες του δυτικού πολιτισμού.

Ακριβώς η CIA έγινε ο βασικός μαικήνας της αφηρημένης τέχνης οργανώνοντας με μεγάλο ντόρο μαζί με την οικογένεια Ροκφέλερ και μερικούς άλλους μεγιστάνες εκθέσεις τέτοιου είδους «αριστουργημάτων» σε ολόκληρο τον κόσμο. Μια τέτοια έκθεση το 1952 ονομάστηκε έτσι εντελώς ξεδιάντροπα «Αριστουργήματα του 20ού αιώνα». Ενώ ένα από τα ιδρυτικά μέλη της CIA, ο Ουίλιαμ Πέιλι, ήταν ακόμη και ένας από τους διευθυντές διεθνών προγραμμάτων του Μουσείου σύγχρονης τέχνης στη Νέα Υόρκη που ήταν το βασικό εργαλείο του οικουμενικού αυτού project. Περισσότερες από 800 εφημερίδες και περιοδικά σε όλο τον κόσμο λάμβαναν στήριξη από την CIA στο πλαίσιο του προγράμματος προώθησης της σύγχρονης τέχνης και μάλιστα όχι μόνο της ζωγραφικής, αλλά και του θεάτρου, της μουσικής, του κινηματογράφου και της λογοτεχνίας.

Οι ομοφυλόφιλες επαναστάσεις έχουν ανοίξει μια φρικτή άβυσσο του παιδοφιλικού λόγου, στην οποία αποκαλύφθηκαν τέτοια εκπληκτικά πράγματα που άθελά σου αρχίζεις να σκέφτεσαι τη δύναμη του παγκόσμιου «ομοφυλόφιλου λόμπυ» που έχει όχι μόνο τη δική του ιδιαίτερη ιστορία, αλλά και αρκετά συγκεκριμένο προσανατολισμό σε διάφορες χώρες. Στην ουσία όλες οι θορυβώδεις περιπτώσεις της παιδοφιλίας που αποκαλύφθηκαν τον τελευταίο καιρό οπωσδήποτε θα σας φέρουν σε άσυλα, ορφανοτροφεία, προβληματικές οικογένειες, από τις οποίες, τάχαμου, τα όργανα της κηδεμονίας πρέπει οπωσδήποτε να αφαιρέσουν τα παιδιά για να τα δώσουν για υιοθεσία στην Δύση – όπως αποδεικνύεται, πολύ συχνά στα χέρια των παιδόφιλων. Όπως φαίνεται, υπάρχει ένα ολόκληρο πρόγραμμα υιοθεσίας στο

πλαίσιο ακριβώς αυτής της παιδοφιλικής κατεύθυνσης, ως αποτέλεσμα του οποίου στις ομοφυλόφιλες οικογένειες μεγαλώνει η αντίστοιχη γενιά που δεν έχει σαφή προσανατολισμό στις παραδοσιακές αξίες και έννοιες.

Το παιδοφιλικό ρεύμα υπάρχει παράλληλα με το φιλελεύθερο ρεύμα στην κοινή συνείδηση και την σύγχρονη τέχνη και συχνά διασταυρώνεται μ' αυτά. Ακόμη το 1977 η σχέση αυτή αποκαλύφθηκε πολύ φανερά, όταν στην Γαλλία υπέρ των τριών παιδόφιλων που είχε συλλάβει η αστυνομία τάχθηκαν δημόσια 69 από τους πλέον γνωστούς διανοούμενους, μεταξύ των οποίων ήταν ο Λουί Αραγκόν, ο Ζαν-Πωλ Σαρτρ με την Σιμόν ντε Μμποβουάρ, ο Ρολάν Μπαρτ, ο Ζυλ Ντελέζ, ο Φελίξ Γκουαταρί, τον Ζαν-Φρανσουά Λιοτάρ, ο Μπερνάρ Κουσνέρ και άλλοι διάσημοι παράγοντες.

Δεν ήταν αμέτοχοι στο παιδόφιλο λόμπυ ούτε και άλλοι γνωστοί Γάλλοι φιλελεύθεροι διανοούμενοι, π.χ., ο Αντρέ Γκλύξμαν, ο Λουί Αλτουσέρ, ο Μισέλ Φουκό – ο επιστήμονας που παρατίθεται ίσως πιο συχνά απ' οποιονδήποτε άλλον, φιλόσοφος, ιστορικός, συγγραφέας της κακόφημης «Ιστορίας της σεξουαλικότητας» που πέθανε από το AIDS. Ο Μ.Φουκό και οι συνάδελφοί του το 1982 εμπλέκονταν ή ήταν μάρτυρες στην ποινική υπόθεση «Κοράλ» - ένα ηχηρό παιδοφιλικό σκάνδαλο σε άσυλο για παιδιά με κοινωνικά και ψυχολογικά προβλήματα με την ίδια ονομασία.

Τα δεδομένα αυτά εδώ και πολύ καιρό έπαψαν να είναι απόρρητα, έχουν δημοσιευτεί στον ευρύ τύπο, μεταξύ άλλων, στον ρωσικό, π.χ., στον «Commerçant Weekend», την «Νεζαβίσιμαγια γκαζέτα», το περιοδικό «Μεξντουναρόντναγια ζίζν» κ.ά.. Ωστόσο η κοινωνία φέρεται σαν να μην αντιλαμβάνεται αυτόν τον θανάσιμο κίνδυνο.

Φαίνεται ότι η καταστρεπτική ορμή της ομοφυλόφιλης επανάστασης είναι τόσο ισχυρή που ούτε η κοινωνία, ούτε το κράτος δεν μπορούν να την σταματήσουν. Ποιος όμως μπορεί να σταθεί στον δρόμο αυτού του κύματος; Η απάντηση είναι φανερή – οι παραδοσιακές χριστιανικές εκκλησίες. Μόνο εκείνες έχουν μια βαθιά, καλά εκπονημένη διδασκαλία που είναι σε θέση να σταματήσει αυτό το κύμα. Γύρω από την Εκκλησία πρέπει να συσπειρωθούν και να δράσουν μαζί της όλες οι υγιείς δυνάμεις στην κοινωνία για να αλλάξουν την πορεία των επικίνδυνων εξελίξεων στον κόσμο, για να επαναφέρουν στην θέση της την υψηλή Παράδοση, καθώς και τις αξίες και τις έννοιες του υπάρχοντος πολιτισμού που δίνει ζωοποιό ενέργεια στην ανθρωπότητα για να συνεχίσει την ζωή της όχι μέσα στο αυτοκαταστροφικό παράδειγμα.

Σε σχέση μ' αυτό γίνονται περισσότερο κατανοητοί οι πραγματικοί στόχοι εκείνων των εκστρατειών που στρέφονται κατά της Εκκλησίας την τελευταία περίοδο. Εννοείται ότι υπάρχουν λάθη και στην γραμμή της σημερινής συμπεριφοράς της Εκκλησίας, τα οποία πριν απ' όλα οφείλονται στον ανθρώπινο παράγοντα – την υποτίμηση από την συντεχνία των ιερωμένων του κινδύνου των υπαρχουσών απειλών και το όχι πάντοτε σωστό μοντέλο αντίδρασης σ' αυτές. Ωστόσο είναι φανερό και κάτι άλλο – στην Εκκλησία αυξάνονται και οι θετικές τάσεις, μειώνεται η απάθεια, στην πρώτη γραμμή καλούνται ακριβώς εκείνοι οι άνθρωποι που, όπως φαίνεται, είναι ικανοί να ανταποκρίνονται με τον κατάλληλο τρόπο στις οικουμενικές προκλήσεις.

Ενθαρρυντική παρουσιάζεται η εκλογή τέτοιων χριστιανών ηγετών, όπως ο καινούριος Πάπας της Ρώμης Φραγκίσκος, ο προκαθήμενος της Αγγλικανικής εκκλησίας αρχιεπίσκοπος του Κέντερμπερυ Τζάστιν Ουέλμπι, αξίζει στήριξης η σύγχρονη εκκλησιαστική-κοινωνική πολιτική των ορθόδοξων πατριαρχών – του Οικουμενικού (Κωνσταντινουπόλεως) Βαρθολομαίου, του Κυρίλλου της Μόσχας, του Ηλία του Β' της Γεωργίας, του Ειρηναίου της Σερβίας κ.ά.

Οι παραδοσιακές αξίες και έννοιες τρέφουν την ζωή μας με την τεράστια δύναμη του ιερού πεδίου των Θείων ενεργειών, χωρίς τις οποίες η ύπαρξη μετατρέπεται σε μια εξεργασία των βιοχημικών μεταβολισμών, ο τελικός σκοπός των οποίων δεν αντιστοιχεί στον υψηλό προορισμό του ανθρώπου – της εικόνας και της ομοίωσης και του συντρόφου του ίδιου του Δημιουργού. Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας.

ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΣ ΑΥΓΟΥΣΤΙΑΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, Κύριε Κοσμήτωρ, Σεβαστοί Πατέρες, Κυρίες και Κύριοι, να ευχαριστήσω κατ' αρχήν για τη πρόσκληση συμμετοχής στο Συνέδριο.

Ο Χριστιανισμός πορεύτηκε μέσα στην Ιστορία αρχικά με τη δειλή ελπίδα ότι επιτέλους στη ζωή των ανθρώπων το φως μπορεί να επιβάλλεται στο σκότος, και ύστερα με τη βεβαιότητα της καινοποίησης της ζωής του κόσμου. Η Εκκλησία έφερε μια νέα πρόταση ζωής στηριγμένης στη ψηλαφητή βεβαιότητα, ότι δεν είναι πια ο θάνατος που καθορίζει τα ουσιώδη του βίου. Και συνάμα, οι Χριστιανοί συνδέθηκαν εξ αρχής στη συνείδηση των ανθρώπων με την ανιδιοτελή αγάπη και τη φιλανθρωπία.

Το κήρυγμα του Ευαγγελίου προσκόμισε στην Οικουμένη μια νέα υπαρξιακή και κοινωνική πρόταση ζωής, που δεν εξαντλείται σε ιδεολογικές ντιρεκτίβες αλλά θεμελιώνεται σε ένα πρόσωπο. «Εγώ ειμί η οδός, η αλήθεια και η ζωή» δηλώνει ο Χριστός, με την απλότητα και την πληρότητα που χαρακτηρίζει το απολύτως ουσιώδες και το εντελώς αδιαμφισβήτητο.

Έκτοτε, οι άνθρωποι βρήκαν ένα νέο τρόπο να πορεύονται μέσα στην ιστορία. Κι έλαβε σάρκα και οστά το εντελώς απροσδόκητο. Το ανερμήνευτο με τους όρους της φυσικής νομοτέλειας: Μια πίστη που μοιάζει ουτοπία άλλαξε τον κόσμο. Όμως, τίποτα δεν συνέβη αυτομάτως και ερήμην των ανθρώπων.

Μια ματιά στην πρώιμη ιστορία του χριστιανισμού αποκαλύπτει κάτι που στις μέρες μας αναδεικνύεται εξαιρετικά επίκαιρο. Με όρους πολιτικής σημασιολογίας, ο χριστιανισμός εμφανίστηκε στην Ιστορία ως ανατρεπτικό κίνημα. Ως ένα σχεδόν αναρχικό περιθωριακό κίνημα, που αντιμετώπιστηκε με άγριους διωγμούς και ακραία κατασταλτικά μέτρα.

Όμως, σχεδόν τρεις αιώνες μετά, όταν οι αρχές, οι αξίες και ο πολιτισμός που προσδιόρισαν τη δομή της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας αρχίζουν να καταρρέουν· Όταν –τότε όπως και τώρα άλλωστε- η πνευματική και ηθική κρίση, που στην καθημερινότητα εκφράστηκε ως οικονομική κρίση, βύθιζε τον λαό σε απόγνωση· Τότε συνέβη το ορθολογικώς ακατανόητο: Η ουτοπία της χριστιανικής πρότασης αναδείχτηκε η μόνη που μπορούσε να προσφέρει νέο όραμα ζωής. Που έδωσε υπαρξιακές απαντήσεις στον μηδενισμό της απόγνωσης. Που γονιμοποίησε και αναζωογόνησε την πολιτισμική προσφορά του Αρχαιοελληνικού και του Ρωμαϊκού κόσμου. Εν ολίγοις, που δώρισε στην

Οικουμένη την προοπτική ενός καινούργιου μέλλοντος. Του τότε αύριο, που αποτέλεσε το ακμάζον και εξελισσόμενο σήμερα της Οικουμένης μέχρι σχεδόν πρόσφατα.

Χρειάζεται, πάντως, να διευκρινιστεί με σαφήνεια, ότι ο χριστιανισμός δεν μπορεί να εγκλωβιστεί στα στενά όρια της ιδεολογίας. Η Εκκλησία δεν είναι, απλώς, ένας κοινωφελής οργανισμός. Και, βεβαίως, δεν είναι δουλειά της να ασκεί πολιτική. Στο πέρασμα των αιώνων, αυτό που μεταμόρφωσε τον τρόπο της διακυβέρνησης των λαών και τροφοδότησε την κοινοβουλευτική Δημοκρατία με αρχές και αξίες, που τις χαρακτήριζε η ανθρωπιά, δεν ήταν η πολιτική του χριστιανισμού αλλά ο εκχριστιανισμός της πολιτικής.

Ακόμα και όταν η πρόοδος έμοιαζε να στηρίζεται σε αντιπαραθέσεις προς τον Χριστιανισμό, αυτές οι αντιδράσεις κρύβανε πίσω τους την αγωνία για τη διάσωση όσων χριστιανικών αρχών προδόθηκαν όταν και όπου ο Χριστιανισμός παρουσιαζόταν ως φορέας αυταρχικής εξουσίας πολιτικής ή πνευματικής. Οι ορθόδοξοι έχουμε ευθύνη –ιδιαίτερα σήμερα– να αποκαθάρουμε τη σύγχυση που επικρατεί σχετικά με την διαφορά της Ορθόδοξης από τις άλλες χριστιανικές παραδόσεις. Είναι καίριας σημασίας να διατρανώσουμε έργο και λόγο την ζωτικής σημασίας για την Κοινοβουλευτική Δημοκρατία διαφορετικότητα της Ορθόδοξης Εκκλησίας. Μιας Εκκλησίας που θεωρεί τους κληρικούς της εκπροσώπους του λαού και των παθημάτων του προς στον φιλάνθρωπο Θεό και όχι επίγειους τοποτηρητές μιας επουράνιας αυταρχικής δικανικής αυθεντίας. Αυτή η προσέγγιση, όμως, υποδεικνύει και τις προδιαγραφές του πολιτικού ήθους με το οποίο ασκείται η διακονία της Κοινοβουλευτικής Δημοκρατίας από χριστιανούς ορθόδοξους βουλευτές.

Σήμερα βρισκόμαστε σε μια έντονα μεταβατική περίοδο της Ιστορίας. Το παρόν μας συνταράσσεται από μείζονες εξελίξεις, στις οποίες κυριαρχεί η εικόνα μιας οξύτατης κρίσης οικουμενικών διαστάσεων. Ο κόσμος, όπως τον ξέραμε μέχρι σήμερα, μοιάζει να καταρρέει. Αναμφίβολα, ελπίζουμε και ευχόμαστε κάποια από τα συμπτώματα αυτής της αποσταθεροποιημένης κοινωνικής πραγματικότητας, όπως είναι η οικονομική κρίση και τα συνακόλουθά της, να ξεπεραστούν.

Μα και αν αυτό επιτευχθεί, αρκεί, άραγε, για να εφησυχάσουμε;

Ο κόσμος του αύριο είναι ήδη παρών. Και εμείς εθελουφλούμε. Ωστόσο, οι διανοούμενοι μιλούν σήμερα για το τέλος των ιδεολογιών. Οι φιλόσοφοι σκιαγραφούν τον έμπρακτο μηδενισμό, ως κυρίαρχη αξία και μέτρο ζωής της καθημερινότητας μας. Το οικολογικό πρόβλημα συνιστά μια άμεσα ορατή απειλή παγκόσμιων διαστάσεων. Η παγκοσμιοποίηση μοιάζει να απειλεί την ιδιοπροσωπία και την ταυτότητα ατόμων και εθνών. Και χάρη σε όλα αυτά, ανοίγεται εύκολος ο δρόμος της καταφυγής σε ιδεολογικά μορφώματα, που συχνά διέπονται από θολές και επικίνδυνες αρχές και αξίες. Αυτή η διάσταση της κοινωνικής πραγματικότητας χρειάζεται να μας απασχολήσει ιδιαίτερα, διότι κάποια από αυτά τα ιδεολογικά καταφύγια θάλπουν ακραίες επιλογές όπως την τρομοκρατία, τον νεοναζισμό, τις καταστροφικές λατρείες ή έστω την απαξίωση της πολιτικής και των άλλων δημοκρατικών θεσμών.

Κοινός παρονομαστής όλων αυτών η ηθική παρακμή, που γεννά κρίσεις οικονομικές και μετατρέπει την ενωμένη Ευρώπη και τον κόσμο ολόκληρο σε πεδίο ιδιοτελών παιχνιδιών επικυριαρχίας, διακυβεύοντας την ίδια την επιβίωση των λαών. Η εικόνα που αναδύεται όταν τοποθετηθούν όλες αυτές οι ψηφίδες μαζί δεν είναι ελκυστική και, οπωσδήποτε, στερείται φωτεινών και χαρούμενων χρωμάτων.

Φαίνεται, λοιπόν, ότι το πνευματικό κενό που γέννησε ο νεωτερικός κοινωνικός εξοστρακισμός των χριστιανικών παραδόσεων και η απαξίωση των χριστιανικών αρχών και αξιών ακόμη και από το σύγχρονο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν είναι άμοιρα συνεπειών. Ο πολιτισμός μας, επομένως και η Κοινοβουλευτική Δημοκρατία, απειλούνται σήμερα από την επικράτηση της μηδενιστικής απελπισίας. Και αυτή γεννά βία, ατομικισμό και συνεχή υποβάθμιση της αξίας του ανθρώπινου προσώπου.

Εδώ ακριβώς αναδύεται το ερώτημα περί της κοινής ευθύνης Πολιτικής και Χριστιανισμού. Έρχεται, δηλαδή, ξανά στο προσκήνιο το καταρχήν θεολογικό αλλά και βαθύτατα πολιτικό ζήτημα του προφητικού χαρίσματος.

Στη θεολογική γλώσσα, προφητεία δεν είναι μια μαγικού τύπου γνώση του μέλλοντος. Προφητικό χάρισμα σημαίνει ότι κάποιος διασώζει τη δυνατότητα ενορατικής και διορατικής συνειδητοποίησης του που οδηγούνται τα πράγματα, όταν η ζωή αποκλίνει από την αλήθεια. Όταν, δηλαδή, οι προσωπικές ή οι πολιτικές επιλογές μας απαξιώνουν τα ουσιώδη που νοηματίζουν την ύπαρξή μας.

Το προφητικό χάρισμα συνεπάγεται ανάληψη ευθυνών. Αυτοί που έχουν την πνευματική διαύγεια, ώστε να διαγνώσουν αυτές τις αποκλίσεις πρέπει να διαθέτουν και την τόλμη να αναλάβουν τις θεσμικές τους ευθύνες για τη διόρθωσή τους. Οφείλουν να αγωνιστούν ώστε το ήθος που θα διέπει από αύριο την κοινωνική και πολιτισμική πραγματικότητα και ο τρόπος που θα διακυβερνάται η ζωή των ανθρώπων να απελευθερώνουν το μέλλον από τις καταστροφικές συνέπειες της πνευματικής παρακμής, του υπαρξιακού ξεπεσμού και του ευτελισμού των αρχών και των αξιών.

Με άλλα λόγια, είναι χρεία επιτακτική ο χριστιανισμός να ξαναβρεί τρόπους ώστε το Ευαγγέλιο να ξαναγίνει πηγή εμπνεύσεως ήθους και πολιτισμού. Είναι καιρός το κήρυγμά της Εκκλησίας να αποτινάξει τον κουρνιαχτό του βερμπαλισμού και να ξαναγίνει λόγος αποκαλυπτικός και ελπιδοφόρος. Λόγος ουσιαστικός που μιλά για τα ουσιώδη.

Είναι καιρός να απελευθερωθούμε από την άκαρπη ευκολία της εξ αποστάσεως και της αφ υψηλού κριτικής των εξελίξεων με όρους δικανικούς. Να αποδεσμευτούμε από τη δυτικότροπη νοοτροπία του αυταρχικού ηθικισμού και να επανασυνδεθούμε με τη γονιμότητα της Πατερικής μας Παράδοσης. Μιας παράδοσης που πάντοτε προσλάμβανε τον κόσμο. Και τον μεταμόρφωνε. Γονιμοποιώντας τα επιτεύγματα του ανθρώπινου πνεύματος και του πολιτισμού με τη Χάρη του Αγίου Πνεύματος. Και έτσι γεννιόταν συνεχώς ένα αύριο που ξεπερνούσε τις απειλές του σκότους και αναδυόταν κάθε φορά λαμπρότερο μέσα στην ιστορία.

Τα ανάλογα αντιστοιχούν σε ότι αποκαλούμε κοινοβουλευτική Δημοκρατία. Σε ότι, δηλαδή, συνιστά την κοσμική εκδοχή αυτού που στην Εκκλησία

αποκαλείται συνοδικό σύστημα διακυβερνήσεως. Η σύγχρονη κοινοβουλευτική Δημοκρατία χρειάζεται να υπερβεί την δουλειά του αυτονόητου και τους περιορισμούς που της επέβαλε η νεωτερικότητα, όπου μεταξύ τους κεντρική θέση κατέχει η υποχρεωτική αποστασιοποίηση από τη «θρησκεία».

Οι επιδράσεις αυτής της νοοτροπίας είναι, μερικές φορές, εμφανείς ακόμα και όταν οι σχέσεις πολιτικής και Εκκλησίας παρουσιάζονται καλές. Τούτο διότι, υπό την πίεση της νεωτερικής νοοτροπίας, που έχει διαποτίσει το πολιτισμικό μας γίνεσθαι, τα όρια αυτών των σχέσεων εγκλωβίζονται στο επίπεδο της χρησιμοθηρίας. Έτσι, σχέσεις που μπορούν να δημιουργήσουν τη μικρή ζύμη που θα ζυμώσει όλο το φύραμα, προσφέροντας όραμα, ελπίδα και νόημα, εξαντλούνται στα στενά όρια του πρόσκαιρου ωφελιμισμού. Το αποτέλεσμα είναι η υποταγή στον συνεχή πειρασμό να θυσιάζεται το μείζον προς χάρη του ελάσσονος. Το είναι προς χάρη του φαίνεται.

Σπεύδω να διευκρινίσω, emphaticά, ότι αυτές οι παρατηρήσεις δεν αμφισβητούν την ύπαρξη καλοπροαίρετων, ειλικρινών και δημιουργικών σχέσεων πολιτικής και Εκκλησίας. Άλλωστε, αυτό εκφράζει πρώτιστα η «Διακοινοβουλευτική Συνέλευση Ορθοδοξίας». Και, βέβαια, η υποχρέωση Πολιτική και Εκκλησία να συνεργαστούν άμεσα και πρακτικά για την αντιμετώπιση των οξέων και των επειγόντων προβλημάτων του κοινού βίου είναι αυτονόητη και δεν χρήζει συζητήσεων ή επιβεβαιώσεων. Δραστηριότητες όπως η έμπρακτη συνεργασία στην άσκηση φιλανθρωπίας, η διοργάνωση συσσιτίων για απόρους και αστέγους, η προσφορά ανακουφιστικών παρεμβάσεων προς μείωση των οδυνηρών συνεπειών της οικονομικής κρίσης ή η συνεπικουρία σε οικολογικές προσπάθειες και σε πολλά άλλα ζητήματα πρακτικής φύσεως είναι, αυταπόδεικτα, καίριας σημασίας.

Όμως, η κρισιμότητα των καιρών δεν επιτρέπει να παραμεληθούν άλλα, εξαιρετικώς επείγοντα προβλήματα, όπως το έλλειμμα οράματος για το αύριο και αναζήτησης τρόπων καλλιέργειας και προαγωγής ενός ήθους που θα ξαναγεννήσει πολιτισμικές προτάσεις και θα απαντήσει στα αγωνιώδη ερωτήματα του ήδη παρόντος κόσμου του αύριο. Η σημασία αυτών των παρατηρήσεων γίνεται κατανοητή, αν, για παράδειγμα, αναλογισθούμε την ευθύνη της πολιτικής για την διαμόρφωση της παιδείας με την οποία ανατρέφονται οι νέες γενιές και τι συνεπάγονται για αυτές τα ελλείμματα που προαναφέρθηκαν.

Παρακαλώ, να σημειώσετε ότι μιλώ ως κληρικός της Ορθόδοξου Εκκλησίας και με την επίγνωση ότι απευθύνομαι στην «Διακοινοβουλευτική Συνέλευση Ορθοδοξίας». Αντλώ λοιπόν το θάρρος έτσι να εκφράζομαι, αισθανόμενος κατά κάποιο τρόπο σε οικογενειακή ατμόσφαιρα. Διατυπώνω, δηλαδή, τον προβληματισμό μου με τη συνείδηση ότι απευθύνομαι ως ποιμένας της Εκκλησίας προς ορθόδοξους βουλευτές και πολιτικούς, με τους οποίους μοιράζομαι την κοινή ευθύνη της διακονίας του λαού του Θεού, και επομένως κατανοούν το πνεύμα και την αγωνία μου.

Έχοντας, όμως, επίγνωση, ότι δεν είμαι ούτε ικανός ούτε αρμόδιος να κάνω υποδείξεις, θα ήθελα να ολοκληρώσω αυτή τη σύντομη παρουσίαση της σκέψης μου, υποστηρίζοντας όσα είπα με δύο παραθέματα.

Το πρώτο παράθεμα συνοψίζει την διαγνωστική διάσταση όσων προανέφερα και το δανείζομαι από τον μακαριστό Γέροντα Χαλκηδόνο κυρό Μελίτωνα:

«Δὲν εἶναι δυνατὸν ἡ Ἐκκλησία, καὶ μάλιστα ἡ Ὀρθόδοξος, ἡ δική μας Ἐκκλησία, νὰ νοηθῆ ὡς ἄσχετη πρὸς τὴ ζωὴ, πρὸς τοὺς καιροὺς, πρὸς τὴν ἀγωνίαν αὐτῆς τῆς ὥρας, πρὸς τὰ φλέγοντα προβλήματα αὐτῆς τῆς στιγμῆς, ἀπλῶς ὡς πόλις ἐπάνω ὄρους κειμένη καὶ θεωροῦσα τὰ περὶ αὐτήν. Ὡς Ἐκκλησία εἴμεθα ἐμπεπλεγμένοι εἰς τὴν πορείαν τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων, εἰς τὴν μεγάλην αὐτὴν περιπέτεια, ποὺ ὀνομάζεται Ἱστορία, ἄγουσα εἰς τὴν τελείωσιν τῶν ἐσχάτων. Ὑποκρινόμενοι τὴν χθές, ἀπουσιάζομεν ἀπὸ τὴν σήμερον καὶ ἡ αὔριον ἔρχεται ἄνευ ἡμῶν».

Το δεύτερο παράθεμα, περιγράφει το ζητούμενο της κοινής μας ευθύνης. Το δανείζομαι από τον Γ. Σεφέρη, σημειώνοντας ότι, όπου εκείνος λέει «λαός» εγώ εννοώ τον απανταχού της Γης λαό του Θεού.

«Εἴμαστε ἓνας λαὸς με παλικαρία ψυχὴ, που κράτησε τα βαθιά κοιτάσματα τῆς μνήμης του σε καιροὺς ακμῆς καὶ σε αἰῶνες διωγμῶν καὶ ἀδειῶν λόγων. Τώρα που ο τριγυρινός μας κόσμος μοιάζει νὰ θέλει νὰ μας κάνει τρόφιμους ἐνὸς οἰκουμενικοῦ πανδοχείου, θα τὴν απαρνηθούμε ἀραγε αὐτὴ τὴ μνήμη; Θα το παραδεχθούμε τάχα νὰ γίνουμε ἀπόκληροι; Δὲν γυρεύω μήτε το σταμάτημα, μήτε το γύρισμα πρὸς τα πίσω, γυρεύω το νου, τὴν ευαισθησία καὶ το κουράγιο τῶν ἀνθρώπων που προχωροῦν εμπρός»

Κυρίες καὶ κύριοι σύνεδροι, Επιτρέψτε μου νὰ ολοκληρώσω τὸν λόγο μου με τὴν πολὺ επίκαιρη παραίνεση τοῦ αποστόλου τῶν ἐθνῶν: *«Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἵνα τὸ αὐτὸ λέγητε πάντες, καὶ μὴ ἦ ἐν ὑμῖν σχίσματα, ἦτε δὲ κατηρτισμένοι ἐν τῷ αὐτῷ νοῦ καὶ ἐν τῇ αὐτῇ γνώμῃ»*(*Α' Κορ. 1, 10*)¹.

ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ PETROSYAN ΓΙΕΖΝΙΚ (ΜΗΝΥΜΑ ΤΟΥ ΚΑΘΟΛΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗ ΤΩΝ ΑΡΜΕΝΙΩΝ): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε τῆς Διακοινοβουλευτικῆς Συνελεύσεως Ὀρθοδοξίας, Αξιότιμε κύριε Γενικὸ Γραμματέα τῆς Διακοινοβουλευτικῆς Συνελεύσεως Ὀρθοδοξίας, Σεβασμιότατοι Πατέρες, Κυρίες καὶ Κύριοι.

Ἔχω τὸ καθήκον νὰ σας μεταβιβάσω τὸ χαιρετιστήριο μῆνυμα τοῦ Ἀνωτάτου Πατριάρχῃ καὶ Καθολικοῦ πάντων τῶν Ἀρμενίων κ.κ. Καρεκίν Β'. Τὸ πρωτότυπο τοῦ μηνύματος εἶναι στα Ἀρμενικά. Επιτρέψτε μου νὰ σας διαβάσω τὴν Ἀγγλικὴ μετάφραση, ἔχοντας πάντα στὴ σκέψη ὅτι ὁ Χριστιανισμὸς δὲν εἶναι μόνον ἓνα εργαλεῖο καλλιέργειας κάποιου ἠθικοῦ συστήματος στὸν ἄνθρωπο, ἀλλὰ καὶ ἔχει ἐξαιρετικὸ χρέος τὴν εξασφάλιση τῆς σωτηρίας τοῦ ἀνθρώπου, κάτι που δυστυχῶς ξεχνάμε κάποτε-κάποτε.

«Μῆνυμα τοῦ Ἀγιωτάτου Καρέκιν Β', Ἀνώτατου Πατριάρχῃ καὶ Καθολικοῦ πάντων τῶν Ἀρμενίων, ἐπὶ τὴ ευκαιρία τῆς 20ῆς Ἐπετείου τῆς Διακοινοβουλευτικῆς Συνελεύσεως τῆς Ὀρθοδοξίας.

¹ «Σας παρακαλῶ ἀδελφοί μου, διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, νὰ λέτε ὅλοι τὸ αὐτό, καὶ νὰ μὴν ὑπάρχουν σχίσματα μεταξύ σας, ἀλλὰ νὰ εἴστε ἐντελῶς ἐνωμένοι, ἔχοντες τὸ ἴδιο πνεῦμα καὶ τὴν ἴδια γνώμη»

Αξιότιμοι συμμετέχοντες της Συνελεύσεως, με χαρά αποστέλλουμε τις πατριαρχικές μας ευλογίες για παραγωγικές διαβουλεύσεις από το πνευματικό κέντρο πάντων των Αρμενίων, την μητέρα Αγία Έδρα του Ετςμιατζίν, επί τη ευκαιρία της 20ής Επετείου της Διακοινοβουλευτικής Συνελεύσεως Ορθοδοξίας.

Είμαστε ευγνώμονες που είχαμε την ευκαιρία να υποδεχτούμε τους συμμετέχοντες στη Γενική Συνέλευση της Διακοινοβουλευτικής Συνελεύσεως Ορθοδοξίας στο Ετςμιατζίν ήδη το 2010, και να γνωρίσουμε τον οργανισμό αυτόν, ο οποίος συγκροτήθηκε σε καιρούς κρίσιμους για τους λαούς μας, όταν πολλές Ανατολικο-Ευρωπαϊκές χώρες κλυδωνίζονταν από τα αθεϊστικά τους καθεστώτα και έθεταν τα θεμέλια για την οικοδόμηση ελεύθερων δημοκρατικών κρατών.

Με ανάταση ψυχής, παρατηρούμε ότι αυτός ο Διακοινοβουλευτικός Οργανισμός που είναι αφιερωμένος στην Ορθοδοξία και συγκροτήθηκε την ιστορική αυτή περίοδο έχει πάνω από 25 κράτη-μέλη και υπηρετεί τα πιστά τέκνα των Εκκλησιών μας ως φορέας Ανατολικών Χριστιανικών αξιών και βοηθώντας στην αντιμετώπιση των παγκόσμιων προκλήσεων ενώπιον της ανθρωπότητας και των λαών μας.

Ο Χριστιανικός κόσμος έχει συμβάλει σημαντικά στην ανάπτυξη του παγκόσμιου πολιτισμού και τη διαμόρφωση ενός οικουμενικού συστήματος αξιών. Η Αρμενία, ως το πρώτο έθνος που ανακήρυξε τη Χριστιανική θρησκεία ως επίσημη θρησκεία του κράτους, έχει παραμείνει πιστή στα ιδεώδη της ανεκτικότητας και της συνδιαλλαγής τα οποία ενστερνιζόταν η αρχαία ιερή Αποστολική Εκκλησία, και χαιρετίζει τον ευρύτατο δι-εκκλησιαστικό και διαθρησκευτικό διάλογο και τη συνεργασία, με σκοπό την ειρήνη και την ευημερία των λαών και των εθνών.

Σημειώνουμε με χαρά ότι η Δημοκρατία της Αρμενίας και η Αρμενική Αποστολική Εκκλησία συμμετέχουν ενεργά στις προσπάθειες των διεθνών ειρηνευτικών οργανισμών. Θεωρούμε επίσης εξαιρετικά σημαντική τη συνεργασία στο πλαίσιο της Διακοινοβουλευτικής Συνελεύσεως της Ορθοδοξίας, όπως μαρτυρείται από την παραγωγική συμμετοχή της αντιπροσωπείας της Εθνοσυνέλευσης της Δημοκρατίας της Αρμενίας.

Ελπίζουμε ότι η κοινοβουλευτική διπλωματία θα αποδειχθεί αποτελεσματικό μέσον για την εξεύρεση λύσεων στα σύγχρονα δυσεπίλυτα προβλήματα. Ο ρόλος σας ως Οργανισμού είναι ιδιαίτερα σημαντικός από αυτήν την άποψη.

Μέσω διαφόρων προγραμμάτων και πρωτοβουλιών, οι δραστηριότητες της Συνέλευσης φτάνουν σε κάθε γωνιά του κόσμου, με σκοπό να προαγάγουν καλύτερες σχέσεις μεταξύ των εθνών, να επιφέρουν ειρηνική επίλυση των υφιστάμενων συγκρούσεων, και να ευνοήσουν τη διαλλαγή μεταξύ πολιτικών και θρησκευτικών δυναμικών που διαδραματίζουν κρίσιμο ρόλο στη ζωή της ανθρωπότητας. Από αυτή την άποψη λοιπόν, εκφράζουμε την εκτίμησή μας για τα ψηφίσματα της Διακοινοβουλευτικής Συνελεύσεως για τη διάσωση των ιερών μνημείων του χριστιανικού πολιτισμού στην περιοχή, την ειρηνική επίλυση του ζητήματος Ναγκόρνο-Καραμπάχ και τη γενοκτονία που διαπράχθηκε στην Οθωμανική Αυτοκρατορία κατά των Χριστιανικών λαών των Αρμενίων, των Ελλήνων και των Ασσυρίων, μέσω των οποίων η

Συνέλευση επιβεβαίωσε την αποστολή της ως πιστή προστάτης των οικουμενικών αξιών.

Είμαστε βέβαιοι ότι στη βάση των δύο δεκαετιών που συμπληρώνει φέτος, η Διακοινοβουλευτική Συνέλευση θα συνεχίσει να συμβάλλει σημαντικά στη διασφάλιση της ειρήνης, την επίλυση των διαθρησκευτικών συγκρούσεων και την εξεύρεση αποτελεσματικών μέσων θρησκευτικής και πολιτιστικής συνεργασίας στις μελλοντικές της δραστηριότητες.

Όλα αυτά προέρχονται από το Θεό, ο οποίος μέσω του Χριστού μάς συμφιλίωσε με τον εαυτό Του και μας έδωσε το διακόνημα της συνδιαλλαγής. Προσευχόμαστε ο Θεός να δίνει δύναμη στους συμμετέχοντες της Διακοινοβουλευτικής Συνελεύσεως της Ορθοδοξίας, και σας ευχόμαστε καρποφόρες εργασίες με σκοπό την εδραίωση της ειρήνης και της ασφάλειας και τη διάδοση των χριστιανικών αξιών σε όλο τον κόσμο. Προσευχόμαστε επίσης ο Κύριος να χαρίσει στις χώρες σας και τους Θεοσεβούμενους λαούς σας διαρκή πρόοδο και ευημερία. Η Χάρις του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού μεθ' υμών.

Κύριε Πρόεδρε, στο ρου της ιστορίας δημιουργήθηκε η κατάσταση να υπάρχουν δύο Χριστιανικές Ορθόδοξες Εκκλησίες: η Ανατολική και η Oriental στα Αγγλικά. Η πρώτη οικογένεια είναι οι Βυζαντινές Ορθόδοξες Αυτοκέφαλες Εκκλησίες απαρτιζόμενες από 15 επιμέρους Εκκλησίες, όπου υπάρχει το Οικουμενικό Πατριαρχείο και οι τοπικές Εκκλησίες (Ρουμανική, Ελλαδική, Σερβική κτλ), και η δεύτερη οικογένεια είναι οι αρχαίες πέντε: Αρμενική, της Συρίας, των Κοπτών, των Ινδών κλπ. Δημοκρατία σημαίνει όταν όλα τα μέλη είναι ίσα. Εχθές ακούστηκαν 4 χαιρετιστήρια μηνύματα, όλα από μία εκκλησιαστική οικογένεια. Δεδομένου ότι κάθε λόγος χάνει το νόημά του αν δεν τίθεται το χρόνο που πρέπει, νομίζω ότι ήταν μάλλον τυχαία αυτή η τάξη των εκφωνήσεων και όχι τίποτε άλλο. Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας.

EVGENY KAPISHIN (Κοινοβουλευτική Συνέλευση Οικονομικής Συνεργασίας Ευξείνου Πόντου (PABSEC)): Ειλικρινή συγχαρητήρια εξ ονόματος των συναδέλφων της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης της Παρευξείνιου Οικονομικής Συνεργασίας. Ως γνωστόν, οι δύο οργανισμοί μας έχουν υψηλό επίπεδο συνεργασίας. Αμφότεροι οι οργανισμοί μας έχουν προς αλλήλους το status του παρατηρητού, και ευελπιστώ ότι στο μέλλον θα επιτύχουμε νέα επίπεδα συνεργασίας, θα εδραιώσουμε το διάλογο και τη συνεργασία, προς αμοιβαίο όφελος των οργανισμών μας. Εκτιμούμε ιδιαιτέρως την ενεργό συμμετοχή σας σε όλες τις δραστηριότητές μας, τη βαρύνουσα συνεισφορά σας στις συζητήσεις μας.

Κυρίες και κύριοι, θα ήθελα να κάνω χρήση της δυνατότητας που μου παρέχετε να αναφερθώ στη δραστηριότητα του οργανισμού μας στο παρόν διάστημα. Το Φεβρουάριο τιμήσαμε την 20ετία από της ιδρύσεώς μας. Είναι ένας οργανισμός που διαδραματίζει αναντικατάστατο ρόλο για το συντονισμό των προσπαθειών των εθνικών κοινοβουλίων όσον αφορά την προώθηση των ιδεωδών της δημοκρατίας, του νόμου και της πλουραλιστικής κοινωνίας. Κατά τη διάρκεια της εαρινής συνόδου μας, οι Επιτροπές μας εξέτασαν πληθώρα

ερωτημάτων που αφορούν την ενίσχυση της οικονομικής συνεργασίας των χωρών της Παρευξείνιου περιοχής. Από 9 έως 11 Ιουλίου, στη Σόφια θα γίνει η 41^η Ολομέλεια. Βασικό θέμα είναι ο τουρισμός και ο ιδιαίτερος ρόλος του τουρισμού στην οικονομία της περιοχής και στην οικονομική ανάπτυξη.

Τα μέλη της Παρευξείνιου Οικονομικής Συνεργασίας θα συζητήσουν και θα ανταλλάξουν απόψεις όσον αφορά την ενίσχυση της οικονομικής συνεργασίας στην περιοχή. Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι, είμεθα έτοιμοι στο εξής να έχουμε ολόπλευρη συνεργασία με τη Διακοινοβουλευτική Συνέλευση της Ορθοδοξίας, δεδομένου ότι οι οργανισμοί μας έχουν κοινό σκοπό: την ενίσχυση της συνεργασίας και του διαλόγου σε διακοινοβουλευτικό επίπεδο μεταξύ χωρών και λαών σε έναν μεγάλο γεωγραφικό χώρο.

Η Παρευξείνιου Οικονομική Συνεργασία και η Κοινοβουλευτική της Συνέλευση θα υποστηρίξει πλήρως οποιαδήποτε πρωτοβουλία που κατευθύνεται στην περαιτέρω ανάπτυξη της συνεργασίας και των δεσμών μας με όλες τις χώρες-μέλη.

Εξ ονόματος της Παρευξείνιου Οικονομικής Συνεργασίας και της Κοινοβουλευτικής της συνιστώσας, θα ήθελα για άλλη μια φορά να εκφράσω τα συγχαρητήρια για τη συμπλήρωση 20 ετών από της ιδρύσεώς σας και να εκφράσω την ελπίδα ότι οι σχέσεις συνεργασίας μεταξύ της Κοινοβουλευτικής Συνελεύσεως της Παρευξείνιου Οικονομικής Συνεργασίας και της Διακοινοβουλευτικής Συνέλευσης της Ορθοδοξίας θα ενισχύονται στο εξής περαιτέρω. Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας και εύχομαι γόνιμες εργασίες κατά τη διάρκεια της Ολομελείας και των συζητήσεών σας.

EUGENIUSZ CZYKWIN (ΜΗΝΥΜΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΗΣ ΠΟΛΩΝΙΑΣ): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αξιότιμοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να αναγνώσω ενώπιόν σας χαιρετιστήριο μήνυμα της Προέδρου του Κοινοβουλίου της χώρας μας, Eva Kovacs.

“Αξιότιμε κύριε Ρορον, αξιότιμα μέλη της Διακοινοβουλευτικής Συνελεύσεως της Ορθοδοξίας, εγκαρδίως σας ευχαριστώ για την πρόσκλησή σας να παρευρεθώ στην εορταστική Ολομέλεια επί τη ευκαιρία των 20 ετών από της ιδρύσεως της οργανώσεώς σας. Το Κοινοβούλιό μας εκτιμά ιδιαίτερα τη συμβολή σας στο διάλογο μεταξύ των εκπροσώπων διαφόρων θρησκειών και πολιτισμών. Είχαμε την τιμή δύο φορές, το 1998 και το 2011 να έχουμε εκπροσώπους της Ολομελείας στο Κοινοβούλιο της Πολωνίας. Οι συναντήσεις αυτές μας παρείχαν τη δυνατότητα να έχουμε εγγύς γνωριμία με το έργο σας. Χάρη σε αυτές τις συναντήσεις, μπορέσαμε να χρησιμοποιήσουμε τη συνεισφορά σας σε σειρά νομοθετικών πράξεων όσον αφορά τη διασφάλιση θρησκευτικών ελευθεριών, εγγυήσεων της ελεύθερης διεξαγωγής των λατρευτικών καθηκόντων. Εύχομαι λοιπόν επιτυχία στις εργασίες σας που συνεισφέρουν στην ενίσχυση των χριστιανικών αξιών.

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αξιότιμοι συμμετέχοντες στην Ολομέλεια, παρακαλώ να δεχθείτε τα σέβη μου, η Επικεφαλής της Sejm της Δημοκρατίας της Πολωνίας Eva Kovacs.”

Κύριοι συνάδελφοι, εξ ονόματός μου θα ήθελα κι εγώ να συγχαρώ ημάς και να ευχαριστήσω όλους εσάς που εργαστήκατε στη διάρκεια αυτών των 20 ετών.

Για εμάς που ζούμε σε χώρες όπου είμαστε μικρή μειοψηφία οι Ορθόδοξοι – οι Ορθόδοξοι της Πολωνίας είναι λιγότεροι από το 1% - δυνατότητα η που είχαμε για συμμετοχή στις εργασίες της ΔΣΟ δεν ήταν μόνο δυνατότητα να λάβουμε γνώση και να ανταλλάξουμε εμπειρίες, αλλά και η ενίσχυση που έχουμε από εσάς για να προασπιστούμε την πίστη που κληρονομήσαμε από τους προγόνους μας.

Κι εμείς εφέτος γιορτάζουμε τα 1.150 χρόνια από της ενάρξεως του έργου του Μεθοδίου και του Κυρίλλου. Θα ήθελα λοιπόν να εκφράσω τις ευχαριστίες μου στους αδελφούς εξ Ελλάδος, οι πρόγονοι των οποίων, οι Άγιοι Κύριλλος και Μεθόδιος, πριν από 1.150 χρόνια διαφώτισαν με το φως του Ευαγγελίου τους προγόνους ημών, τους δημιούργησαν αλφάβητο, γραφή, γεγονός το οποίο συνετέλεσε στην ανάπτυξη του Βυζαντινού πολιτισμού.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας.

VLADIMIR VELMAN (ΜΗΝΥΜΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ ΤΑΛΙΝ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΕΣΘΟΝΙΑΣ):

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, Σεβασμιότατοι, συνάδελφοι, κυρίες και κύριοι, πριν εκφωνήσω το χαιρετιστήριο μήνυμα του Μητροπολίτη Τάλιν και πάσης Εσθονίας, θα ήθελα να σας δώσω ένα ευχάριστο νέο: τα τελευταία χρόνια, στην Εσθονία όλο και πιο ενεργός είναι η παρουσία της Ορθοδοξίας. Η πλειονότητα της Εσθονίας, με την τελευταία απογραφή, θεωρεί τον εαυτό της Ορθόδοξο. Παρά τις περιπλοκότητες, τις δυσκολίες των διεθνικών προβλημάτων, εγείρονται σήμερα Ορθόδοξοι ναοί. Στο Maardu ανεγέρθη ναός, και τώρα χτίζονται στο Narva και στο Paldiski με πόρους των ίδιων των πιστών επιχειρηματιών. Στο Τάλιν, πριν από 10 χρόνια, ο Αλέξιος ο Β΄, συντοπίτης μας, Πατριάρχης τότε Μόσχας και πασών των Ρωσιών, έθεσε θεμέλιο λίθο για το ναό που ανεγέρθη σε μία από τις σημαντικότερες περιοχές στο Τάλιν - επικεφαλής της Εκκλησίας επί 10 χρόνια, επικεφαλής του πολιτικού κόμματος που είναι εναντίον των φιλελευθέρων που κυριαρχούν στη χώρα. Είχαμε ως αποτέλεσμα ενός μεγάλου Ορθοδόξου ναού στο Τάλιν, ενός μοναδικού ναού, θαυμάσιας αρχιτεκτονικής. Πριν από δύο εβδομάδες εγκαινιάστηκε, κατά τη διάρκεια της επισκέψεως του Πατριάρχου Μόσχας και πασών των Ρωσιών, Κυρίλλου. Σε λίγα χρόνια θα τεθεί σε λειτουργία αυτός ο ναός.

Και τώρα επιτρέψτε μου να αναγνώσω το χαιρετιστήριο μήνυμα του Μητροπολίτη μας.

«Αξιότιμοι συμμετέχοντες και προσκεκλημένοι της της Διακοινοβουλευτικής Συνελεύσεως της Ορθοδοξίας, εξ ονόματος της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Εσθονίας και του Πατριαρχείου της Μόσχας, σας χαιρετίζω και σας συγχαίρω για τα 20 χρόνια της λειτουργίας της Διακοινοβουλευτικής Συνελεύσεως της Ορθοδοξίας, η οποία αναπτύσσει ενεργό δραστηριότητα και συνεισφέρει στη διατήρηση και τη διάδοση των Ορθοδόξων αξιών. Από Ευρωπαϊκή, η Ολομέλεια έγινε παγκόσμια, και ενώνει τις προσπάθειες με τους Χριστιανούς άλλων ομολογιών, που αντιτίθενται στον εκκοσμικευμένο κόσμο. Παρατηρούμε δυστυχώς ότι από έτος σε έτος, οι Χριστιανικές αξίες παραμερίζονται. Διάφορες χώρες εγκρίνουν νόμους που αντιφάσκουν της Χριστιανικής και εν γένει της πανανθρώπινης ηθικής. Θίγονται τα θεμέλια της

ανθρώπινης κοινωνίας, η οικογένεια. Εννοώ εδώ το νόμο περί των ομοφυλοφίλων γάμων, οι οποίοι θεωρούνται πλέον ως μέρος της κατευθύνσεως προς το να επιτρέπονται τα πάντα.

Προσελκύουμε λοιπόν τους καλύτερους νομικούς, οι επικεφαλής των Εκκλησιών καλούν σε προσευχή. Εύχομαι λοιπόν κι εγώ να είναι επιτυχείς οι εργασίες της Ολομέλειας, να συνεισφέρει γόνιμα στην ενίσχυση των προσπαθειών και της πίστης μας.

Με σεβασμό, Ο Μητροπολίτης Τάλιν και Πάσης Εσθονίας και επικεφαλής της Ιεράς Συνόδου του Πατριαρχείου της Μόσχας.»

MILETA POSKURICA: Ευχαριστώ κύριε Πρόεδρε.

Είχα την εξαιρετική δυνατότητα να απευθυνθώ σε εσάς σε αυτήν την υψηλή Συνέλευση εξ ονόματος του Προέδρου της Narodna Skupstina, του Κοινοβουλίου της Δημοκρατίας της Σερβίας, εξ ονόματος της μονίμου αντιπροσωπείας της Narodna Skupstina της Δημοκρατίας της Σερβίας, επικεφαλής της οποίας είμαι εγώ.

Ως γνωστόν, η Δημοκρατία της Σερβίας, από τον καιρό που εντάχθηκε το 1995 στον οργανισμό μας, επέλεξε το δρόμο της ενίσχυσης των σχέσεων με τη Διακοινοβουλευτική Συνέλευση Ορθοδοξίας. Κατά τα παρελθόντα έτη, αυτή η οργάνωση επέδειξε τον εαυτό της ως ένα βασικό φόρουμ το οποίο ασχολείται με τα ζητήματα της θέσης και του ρόλου της πνευματικότητας στο σύγχρονο κόσμο, καθώς επίσης και με προώθηση πρωτοβουλιών, οι οποίες δεν προάγουν μόνον νεώτερες μορφές οργανώσεως και πρωτοβουλίες, αλλά και τις αξίες που ενώνουν τους Ορθοδόξους λαούς.

Η οργάνωση αυτή υπογραμμίζει ιδιαίτερα τη σημασία της διακοινοβουλευτικής διαστάσεως της συνεργασίας. Τα μέλη των αντιπροσωπειών στρέφουν την προσοχή τόσο της κοινής γνώμης όσο και των ηγεσιών επί των προκλήσεων που εγείρονται στις κοινωνίες. Τα προηγούμενα θέματα τα οποία συζητήσαμε, όπως Η κρίση του παγκόσμιου αξιακού συστήματος ως πρόκληση για τη Χριστιανική Ορθοδοξία, Προκλήσεις δημοκρατίας σε περιόδους παγκόσμιας οικονομικής κρίσης, είναι εξαιρετικά σημαντικά και επίκαιρα. Θεωρώ ότι η Δ.Σ.Ο. επέδειξε γενναιότητα και ετοιμότητα να ασχοληθεί με τα ζητήματα αυτά τα οποία απασχολούν την ανθρωπότητα στη σύγχρονη εποχή.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω τη Δ.Σ.Ο. για την έγκριση αποφάσεων για το Κόσσοβο και το Μετόχι, που εγκρίθηκαν κατά τη 16^η Ολομέλεια της Δ.Σ.Ο., το 2009, στο Βελιγράδι. Η απόφαση αυτή στήριξε την εδαφική ακεραιότητα και την κυριαρχία της Δημοκρατίας της Σερβίας, καθώς επίσης ενίσχυσε τις προσπάθειές μας ούτως ώστε κατά το βέλτιστο δυνατό τρόπο να συνάπτουμε σχέσεις με την αυτο-αποκαλούμενη Δημοκρατία του Κοσσόβου, ούτως ώστε να διατηρήσουμε την ενότητα του λαού μας και να προασπιστούμε τα μοναστήρια και τα υπόλοιπα μνημεία της πνευματικότητάς μας, που είναι οι υλικές αποδείξεις της μακραίωνης παρουσίας μας στην ίδια τη γενέτειρά μας.

Τα ζητήματα του Κοσσόβου και του Μετοχίου είναι ουσιαστικά ζητήματα, γιατί και ευχαριστούμε τη Δ.Σ.Ο. για την αρωγή της και για τη θέση αρχής την

οποία υιοθέτησε, που απορρίπτει τις μονομερείς αποσχιστικές ενέργειες της ανακηρύξεως της αυτοκλήτου Δημοκρατίας του Κοσσόβου.

Δεν θα πρέπει να ενισχύονται κάποιοι σε αυτήν την κατεύθυνση. Όπως γνωρίζετε, υπάρχει μια συμφωνία, και ευελπιστούμε ότι και η Πρίστινα θα υιοθετήσει μία πιο εποικοδομητική στάση. Η Σερβία έκανε ό,τι απαιτήσαν οι ενωτικές διαπραγματεύσεις με την Ευρωπαϊκή Ένωση, έκανε περισσότερα από οποιαδήποτε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, γιατί δεν περιμένουμε κάποια τυπικά εμπόδια για την έναρξη ενταξιακών διαδικασιών με την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Θα ήθελα επίσης να ευχαριστήσω το Ίδρυμα της Ενότητας Ορθοδόξων Λαών, με επικεφαλής τον κ. Alexeen, για την ανθρωπιστική βοήθεια και για τη βοήθεια που παρέχει στο Σερβικό λαό στο Κόσσοβο και το Μετόχι, καθώς επίσης και για τη συγκεκριμένη συνεργασία για την προσέγγιση του Σερβικού και του Ρωσικού πολιτισμού. Βλέπουμε ότι είναι ο καλύτερος τρόπος για την αλληλοκατανόηση, σε έναν κόσμο συνύπαρξης σε δύσκολες συνθήκες. Συμφωνώ λοιπόν ότι οι αξίες της Ορθοδόξου θρησκείας δεν αντιφάσκουν του κοινοβουλευτισμού. Τουναντίον, οι αξίες αυτές, όπως η ισότητα, η ανεκτικότητα, η απουσία εγωισμού, η τήρηση των αρχών του κοινοβουλευτισμού, το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι, η εναλλαγή των αρχών, η υπευθυνότητα των ηγετών.

Αξιότιμοι κυρίες και κύριοι, νομίζω ότι οι προκλήσεις στις οποίες προσκρούει ο κοινοβουλευτισμός σήμερα είναι ποικίλες. Στη διάρκεια της πολιτικής απόπειρας διοικήσεως, εμφανίζονται αλλοτριωτικά στοιχεία. Χρειάζεται διάλογος, συνεργασία, και οι αξίες της Ορθοδοξίας μπορούν να είναι προσανατολιστικές αρχές για την Ορθοδοξία. Νομίζω ότι η Ορθοδοξία πρέπει να συνεισφέρει στη διαμόρφωση του σύγχρονου κόσμου περισσότερο από ποτέ. Θεωρώ ότι υπάρχει ανάγκη περαιτέρω ανάπτυξης των πνευματικών αξιών, για την υπέρβαση αρνητικών μοντέλων τα οποία έχουν έρθει στην επιφάνεια.

Ως Γνωστόν, η Σερβία σήμερα γιορτάζει 1.700 χρόνια από το Διάταγμα των Μεδιολάνων. Αυτή η δικαιοκλή πράξη είναι εξαιρετικά σημαντική για όλη την επικράτειά μας και για τη θρησκεία μας. Η υιοθέτηση του Χριστιανισμού είναι εξαιρετικά σημαντική, η κατάπαυση των διωγμών κατά των Χριστιανών είναι εξαιρετικά σημαντικό ιστορικό γεγονός. Σήμερα λοιπόν, η Σερβία θα ακολουθήσει τις ιδέες του Μεγάλου Κωνσταντίνου. Θα προσπαζόμαστε τα δικαιώματα του κάθε πολίτη στην ελευθερία της πίστεως, την ελευθερία της συνειδήσεως, προς αποφυγή κάθε διακρίσεως. Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας.

Ολοκληρώνοντας, θα ήθελα, εξ ονόματος της Narodna Skupstina της Σερβίας, να ευχαριστήσω θερμώς τη Δ.Σ.Ο., και ιδιαίτερα την ηγεσία, για την υποστήριξη της Σερβίας και του Σερβικού λαού που παρέχετε μέχρι τώρα. Νομίζω ότι η συνεργασία θα συνεχιστεί και στο μέλλον, και υπογραμμίζω την προσήλωση των Σέρβων βουλευτών στους στόχους της Δ.Σ.Ο.

ΑΤΕΦ ΜΑЈДАΛΑΝΙ: Θα ήθελα να σας ευχαριστήσω για ό,τι έχετε πράξει, για ό,τι κάνατε και θα κάνετε για το μέλλον της κοινωνίας μας.

Δεν μπορούμε να συναντιόμαστε σε τέτοιες εξαιρετικές συνθήκες στις οποίες βρίσκεται η Αραβική περιοχή μας, χωρίς να αποδίδουμε τη δέουσα προσοχή στα ζητήματα της Χριστιανικής παρουσίας στην Εγγύς Ανατολή. Καθώς η Αραβική περιοχή εν γένει, και ιδιαιτέρως ο Λίβανος και η Συρία έχουν εμπλακεί σε εμφύλια διαμάχη, πρέπει να αντιμετωπιστεί πολύ προσεκτικά ο αντίκτυπος των γεγονότων αυτών στις Χριστιανικές κοινότητες. Η Χριστιανική παρουσία έλκει την καταγωγή της σε αυτή τη γη, σε αυτόν τον πολιτισμό, σε αυτές τις παραδόσεις, οι οποίες δεν είναι εισαγόμενες έξωθεν, δεν είναι προσωρινή κατάσταση – η παρουσία αυτή προσδίδει εξαιρετική λάμψη στην Εγγύς Ανατολή, και οφείλουμε να προασπιστούμε με όλα τα διαθέσιμα μέσα, γιατί απειλείται περισσότερο από κάθε άλλη φορά στο παρελθόν. Απαιτείται επείγοντως δράση προκειμένου να διατηρηθεί η μοναδική αυτή παρουσία.

Επί πολλούς αιώνες, οι Χριστιανικές κοινότητες συνέχιζαν να ανθούν περιστοιχισμένες από μία μετριοπαθή Μουσουλμανική πλειοψηφία που επιθυμούσε να διατηρήσει αυτή τη συνεργασία. Και οι δύο κοινότητες έχουν τις ίδιες εθνικές επιδιώξεις, φιλοδοξίες και, το σημαντικότερο, κοινή Αραβική ταυτότητα. Τελευταία, έκαναν την εμφάνισή τους διάφοροι παράγοντες οι οποίοι απειλούν αυτόν τον ιστό και συντελούν στην ταχύτερη έξοδο των Χριστιανών. Ο ακραίος Ισλαμικός φονταμενταλισμός, καθώς και οι πόλεμοι στο Ιράκ έχουν ουσιαστικά εξαλείψει τις Χριστιανικές κοινότητες στο Ιράκ. Η εμφύλια διαμάχη στη Συρία έχει τρομακτικές επιπτώσεις για τις Χριστιανικές κοινότητες στην Ανατολή και το Βορρά. Οι Ευρωπαϊκές και οι Δυτικές χώρες, διευκολύνοντας τη μετανάστευση, συμβάλλουν σε αυτή την εκτεταμένη ερήμωση των Χριστιανικών κοινοτήτων.

Η Ελληνική Ορθόδοξη κοινότητα παραμένει η μεγαλύτερη των Χριστιανικών κοινοτήτων στη Συρία και το Λίβανο. Είναι, επομένως, επιτακτική ανάγκη το παρόν συνέδριο να εξετάσει προσεκτικά την κατάσταση και να την αντιμετωπίσει.

Η μεγάλη πλειοψηφία των Μουσουλμάνων έχει επίγνωση αυτού του κωλύματος και έχουν κοινό συμφέρον να προβάλουν αντίσταση κατά του ακραίου φονταμενταλισμού, διότι υφίστανται και οι ίδιοι τις συνέπειες. Εν τούτοις, οι πιο εύθραυστες Χριστιανικές κοινότητες έχουν υποφέρει πιο δυσανάλογα με τις κλιμακούμενες θρησκευτικές εντάσεις. Η ραγδαία αύξηση της μετανάστευσης αποτελεί επείγουσα ανάγκη που απαιτεί άμεση προσοχή. Η συρρίκνωση του Χριστιανικού πληθυσμού στη Συρία θα αποτελούσε καταστροφή των ιστορικών αναλογιών τόσο για τους Χριστιανούς όσο και για τους Μουσουλμάνους. Είναι επιτακτική ανάγκη να συμμετάσχει και η ευρύτερη μετριοπαθέστερη Μουσουλμανική κοινότητα στην ενίσχυση και την προστασία της Χριστιανικής παρουσίας από τα πιο ριζοσπαστικά και εξτρεμιστικά στοιχεία.

Οι Χριστιανικές κοινότητες στη Συρία είναι πολυσύνθετες, αποτελούμενες από Συρίους και Ασσυρίους ανατολικά του Ευφράτη, Αρμενίους και Καθολικούς στο Χαλέπι, και Ορθόδοξη κοινότητα στη Δαμασκό και στα δυτικά. Η Ελληνική Ορθόδοξη κοινότητα, όμως, είναι η μεγαλύτερη στη Συρία και συνδέεται οργανικά με άλλες Ελληνορθόδοξες κοινότητες στο Λίβανο, την Ιορδανία και την Παλαιστίνη.

Όμως, όλες είναι αντιμέτωπες με μία οργανωμένη εγκληματική προσπάθεια που δεν εξαιρεί κανένα θρησκευτικό δόγμα. Η απαγωγή των επισκόπων Boulos Yazigi και Youhanna Ibrahim, και προηγουμένως των ιερέων Ishac Mahfouz και Michael Kayal δεν είναι παρά ένα μόνον παράδειγμα ειδικού εγκλήματος με σκοπό τον εκφοβισμό των Χριστιανικών κοινοτήτων εν γένει. Θα πρέπει να καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια για την επίτευξη της ασφάλειας και απελευθέρωσης των αγαπημένων αδελφών μας.

Ενώ ο Λίβανος προσπάθησε να αποσυνδεθεί πολιτικά από την κρίση στη Συρία, δεν μπορεί να ειπωθεί το ίδιο για το ένα εκατομμύριο των Συριών προσφύγων που αποτελούν το ένα τέταρτο του πληθυσμού του Λιβάνου. Ο Λίβανος, σε αντίθεση με άλλες χώρες, έχει υποδεχθεί με ανοιχτές αγκάλες όλους τους εισερχόμενους. Είναι τεράστιο το βάρος της παροχής αξιοπρεπούς και υγιεινής στέγασης, καθώς και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και εκπαίδευσης για τα παιδιά. Δυστυχώς, η οικονομική και υλική υποστήριξη που παρέχεται από τους δωρητές ουδόλως επαρκεί για να καλύψει τις ανάγκες των προσφύγων. Και μία κρίση προσφύγων θα οδηγούσε αναπόφευκτα σε αστάθεια, άνοδο του φονταμενταλισμού και διάβρωση της εξουσίας του Λιβάνου.

Ο Λίβανος χρειάζεται επείγοντως βοήθεια για να αντιμετωπίσει την κρίση του κύματος των προσφύγων.

Η Ανατολή όπως την ξέρουμε αποδυναμώνεται ταχύτατα. Οι Χριστιανικές κοινότητες χρειάζονται δραστική υποστήριξη και προστασία για να ξεπεράσει την αναταραχή. Αλλιώς, ο Θεός να φυλάει, το λίκνο του Χριστιανισμού θα απομείνει χωρίς Χριστιανούς.

ANDREI SHIPKO: Καλημέρα σας. Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αξιότιμοι συμμετέχοντες της Διακοινοβουλευτικής Συνέλευσης της Ορθοδοξίας, σεβαστοί πατέρες, αδελφές και αδελφοί,

Είναι πολύ συμβολικό το γεγονός ότι σήμερα η χώρα μας, η Ουκρανία, εορτάζει την ημέρα του Συντάγματος. Και θα ήθελα να σας χαιρετίσω όλους εξ ονόματος του Κοινοβουλίου της Ουκρανίας και εξ ονόματος του λαού της Ουκρανίας.

Κατά τη γνώμη μου, είναι πολύ σημαντικό το γεγονός ότι η Συνέλευση της Δ.Σ.Ο. πραγματοποιείται στη γη της Ελλάδας που έγινε ευνοϊκό έδαφος που δέχθηκε το μήνυμα του Ευαγγελίου από το στόμα των Αποστόλων. Η Οικουμενική Ορθόδοξη Εκκλησία είναι ο άμεσος διάδοχος της διδασχίας των Αποστόλων. Γι' αυτό, δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι η Ορθόδοξη πίστη συνένωσε μέσα στη Συνέλευσή μας τους βουλευτές διαφόρων χωρών. Για μένα, ως εκπρόσωπο της Ουκρανικής αντιπροσωπείας, είναι ιδιαίτερα συγκινητικό το γεγονός ότι η γη του Κιέβου ευλογήθηκε από τον Απόστολο Ανδρέα τον Πρωτόκλητο. Και εδώ στην ιερή γη της Ελλάδας, όπου φυλάσσονται τα ιερά του λείψανα, ελπίζω όλοι μας θα λάβουμε την ευλογημένη βοήθεια του Αποστόλου, η οποία θα μας εξασφαλίσει την καλή επιτυχία στη δουλειά μας.

Όπως επανέλαβε πολλές φορές ο Πατριάρχης Μόσχας και πασών των Ρωσιών Κύριλλος, έχουμε μια πολύ υπεύθυνη αποστολή: να επηρεάσουμε με

δημιουργικό τρόπο την ηθική επιλογή της σύγχρονης ανθρωπότητας. Είναι γνωστό το γεγονός ότι η Χριστιανική διδασκαλία έπαιξε κορυφαίο ρόλο στην ιστορία της ανθρωπότητας. Ο Χριστιανισμός κήρυξε τις αλήθειες που δεν ήταν γνωστές στον προχριστιανικό κόσμο: ότι στη βάση των ανθρωπίνων σχέσεων πρέπει να βρίσκεται η αγάπη και η αλήθεια, ότι πρέπει να αντιμετωπίζεις τον συνάνθρωπό σου όπως αντιμετωπίζεις τον εαυτό σου, ότι όλοι είναι ίσοι ενώπιον του Θεού, και ότι κάθε άνθρωπος είναι κατ' εικόναν του Θεού.

Θα πρέπει σε αυτό να προσθέσουμε το γεγονός ότι η ιστορία της Ουκρανίας διαμορφώθηκε υπό την επίδραση της Ορθοδοξίας, που επηρέασε και την ίδρυση του κράτους μας, του έθνους μας και του πολιτισμού μας. Η επικαιρότητα και η σπουδαιότητα της συνεργασίας μεταξύ των εκπροσώπων τα κρατικής εξουσίας και της εκκλησίας αυτή τη στιγμή επιβάλλεται και από τις συνθήκες της σύγχρονης ζωής. Αναμφίβολα ζούμε σε έναν κόσμο όπου υπάρχουν πολλές ομολογίες, γι' αυτό δεν μπορούμε να κάνουμε λόγο για τη γενική παιδεία στις παραδόσεις της Ορθόδοξου πίστης. Ωστόσο, η Δ.Σ.Ο. είναι εκείνη η πλατφόρμα από την οποία μπορούμε να προσελκύνουμε και να εφιστούμε την προσοχή της ευρύτερης κοινής γνώμης στις πνευματικές και τις ηθικές αρχές της Ορθόδοξου πίστης. Οι ηθικές αρχές πρέπει να είναι αιώνιες. Η σύγχρονη Ουκρανία, ως νεαρό κράτος, σήμερα αντιμετωπίζει την αναγκαιότητα της επίλυσης των σύνθετων πνευματικών και ηθικών προβλημάτων. Ως διάδοχος του μεγάλου Ορθόδοξου πολιτισμού, φέτος θα γιορτάσουμε 1.250 χρόνια του εκχριστιανισμού της Ρωσίας. Ας τονιστεί ότι βιώσαμε μια μακρά περίοδο της κρατικής αθεΐας και τις συνέπειές της τις αντιμετωπίζουμε μέχρι σήμερα. Στην κοινή συνείδηση της νεαρής μας χώρας, όπου δεν έχουν καθιερωθεί ακόμα οι στέρεοι ηθικοί προσανατολισμοί, καμιά φορά καθιερώνονται αξίες αμφιβόλου φύσεως, και στη νέα γενιά επιβάλλονται ιδέες που βρίσκονται σε αντίθεση με το Ευαγγέλιο: η λατρεία της επιτυχίας, η λατρεία του Μαμωνά, ο σοδομισμός και άλλες διαστροφές, πράγμα που οδήγησε στην επαίσχυντη παρέλαση που πραγματοποιήθηκε πρόσφατα στο αρχαίο Κίεβο.

Η χώρα μας είναι λίκνο του μακραίωνου Χριστιανικού πολιτισμού, και δεν πρέπει να επιτρέπουμε σε ανεύθυνους ανθρώπους να προπαγανδίζουν και να επιβάλλουν την δική τους δικαιοσύνη, η Εκκλησία μας πρέπει να παρεμβαίνει σε αυτές τις διαδικασίες. Ως εκπρόσωπος των πολιτικών αρχών, συμμετέχω ενεργά στη συνεργασία με την Εκκλησία μας. Πριν από 15 χρόνια ιδρύθηκε το Κέντρο Ορθόδοξου Πολιτισμού ΚΛΙΜΑΚΑ. Οι βασικοί σκοποί αυτού του έργου είναι το ιεραποστολικό έργο, η παιδεία, η ανάπτυξη του πολιτισμού, η διασφάλιση της πρόσβασης στα πολιτιστικά αγαθά για όλα τα κοινωνικά στρώματα. Υλοποιούμε πολλά κοινωνικά έργα, λειτουργεί ένα τηλεοπτικό στούντιο, υλοποιούμε προγράμματα εθνικής και πολιτιστικής ανάπτυξης. Υπάρχει επίσης η ιστοσελίδα, η οποία είναι διαδραστική και η οποία λειτουργεί ως πεδίο επικοινωνίας και αυτο-μόρφωσης της νεολαίας. Φέτος θα πραγματοποιηθεί 5^ο Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογράφου στο Δνείπερο, όπου θα προβληθούν έργα πνευματικού και ηθικού προσανατολισμού. Τέσσερις φορές το χρόνο διοργανώνονται μουσικές συναυλίες φιλανθρωπικού χαρακτήρα με τη συμμετοχή ερμηνευτών παγκοσμίου φήμης. Εκδίδονται

βιβλία, γίνονται μαγνητοφωνήσεις των πνευματικών λαϊκών ψαλμών, γυρίζονται ταινίες και γίνονται αντίγραφα από τις ταινίες που χαρίζονται σε σχολεία, πανεπιστήμια, ορφανοτροφεία και βιβλιοθήκες. Σε αυτή την αίθουσα βρίσκεται σήμερα ο Διευθυντής του Πολιτιστικού αυτού Κέντρου, ο πρωθιερέας κ. Sobko. Εκτός τούτου, από κοινού με την Ουκρανική Ορθόδοξη Εκκλησία, υλοποιούνται με επιτυχία και πολλά άλλα έργα. Με σκοπό την ανάπτυξη του εθελοντικού κινήματος της νεολαίας σε περιοχές της χώρας, διεξάγονται ορθόδοξα forums εθελοντών.

Σε ό,τι αφορά τη συνεργασία στον τομέα της Ιατρικής, στη βάση ενός από τα κορυφαία ιατρικά πανεπιστήμια της χώρας, ιδρύθηκε η Ορθόδοξη Ακαδημία των Ιατρικών και Ψυχολογικών Επιστημών. Οι φοιτητές της Ιατρικής εκπαιδεύονται με βάση τα ανθρωπολογικά έργα του Αγίου Θεοφάνη του Έγκλειστου, του Γρηγορίου του Παλαμά, του Αγίου Λουκά της Κριμαίας του Voyno Yasenetsky, δηλαδή μελετούν τον ανθρώπινο οργανισμό από φυσιολογική, χημική, βιολογική και πνευματική άποψη.

Με σκοπό την πνευματική και ηθική εκπαίδευση, έχουμε ξεκινήσει ένα διαδραστικό διαφωτιστικό έργο, την έκδοση της συλλογής των παιδικών κλασικών παραμυθιών γνωστών συγγραφέων, που αποκαλύπτουν και καλλιεργούν χριστιανικές αξίες. Η συλλογή αυτή έχει συνταχθεί κατόπιν διαβουλεύσεων με αντιπροσώπους της εκκλησίας.

Στην πορεία της εκπόνησης βρίσκονται μερικά νομοσχέδια που αφορούν σε προγράμματα της πνευματικής και ηθικής εκπαίδευσης στην Ουκρανία.

Θέλω να πω ότι χάρη στην Ορθοδοξία έχουμε στη χώρα μας βαθιές παραδόσεις της φιλανθρωπίας και του ελέους. Θα ήθελα να συμφωνήσω με τον Πατριάρχη της Μόσχας και πασών των Ρωσίων Κύριλλο ότι η ηθικότητα αποτελεί έναν απαραίτητο όρο της ανθρώπινης ευτυχίας. Μόνο η συνείδηση, μόνο η πίστη, μόνο οι πεποιθήσεις μπορούν να θέσουν τέρμα στα βαρύτερα εγκλήματα. Μόνο ενεργώντας όλοι μαζί, οι εκπρόσωποι της εξουσίας, οι εκπρόσωποι της εκκλησίας και οι εκπρόσωποι της επιστήμης μαζί με την παγκόσμια κοινότητα, μπορούμε να εξασφαλίσουμε άξια αποτελέσματα για την πνευματική και ηθική εξυγίανση της κοινωνίας μας. Όπως είπε ο Vikenti Lirinski, το βασικό είναι η ενότητα και το δευτερεύον είναι η ελευθερία, αλλά σε όλα πρέπει να υπάρχει η αγάπη.

Σας εύχομαι τη βοήθεια του Θεού, την έμπνευση και την φιλοπονία για καρποφόρα εργασία. Και πρέπει να συνεχίσουμε την Ορθόδοξη κληρονομιά μας. Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας. Χαίρομαι που είμαι μέλος της Δ.Σ.Ο. και πραγματικά είμαστε μία ομάδα η οποία υλοποιεί τα σχέδιά της. Ευχαριστώ πολύ.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, Κύριε Γενικές Γραμματέα, Αγαπητά μέλη της Διακοινοβουλευτικής Συνέλευσης Ορθοδοξίας, Κυρίες και Κύριοι, Σας χαιρετώ με ιδιαίτερη τιμή και χαρά σε αυτή την επετειακή μας σύνοδο και εκφράζω τα συγχαρητήριά μου και την εκτίμησή μου προς όλους όσους συνέβαλαν στα είκοσι παραγωγικά και δημιουργικά χρόνια της Συνέλευσής μας.

Επιτρέψτε μου μια σύντομη παρέμβαση στο θέμα που συζητείται σήμερα, τη σχέση μεταξύ Δημοκρατίας και Χριστιανισμού. Χριστιανισμός και Δημοκρατία μοιράζονται κοινές αξίες και έχουν κοινή θεώρηση όσον αφορά στη δομή και λειτουργία της οργανωμένης κοινωνίας. Υπάρχουν ενδεικτικά, αλλά καθοριστικά, σημεία της διαπίστωσης αυτής: Το αξίωμα για σεβασμό και αποδοχή της διαφορετικότητας και η ελευθερία της ατομικής επιλογής είναι πρωταρχικά διδάγματα και αδιαμφισβήτητες αρχές της Χριστιανικής διδασκαλίας, όπως επίσης και αρχές της Δημοκρατίας.

Ο Χριστιανισμός, και δη η Ορθοδοξία, έχουν στο επίκεντρο των κοινωνικών δομών που ευαγγελίζονται, τον άνθρωπο, το λαό. Η Δημοκρατία θέλει ένα κράτος που υπηρετεί το λαό, σέβεται τις ελευθερίες του και τις συνειδησιακές επιλογές του, υπερασπίζεται και προστατεύει τον αδύναμο και καταπιεσμένο, επιδιώκοντας την κοινωνική πρόοδο και ευημερία. Οι απαραίτητες αυτές ιδιότητες ενός δημοκρατικού κράτους βρίσκονται και στη βάση κάθε Ορθόδοξου χριστιανικού κελεύσματος.

Κυριότερο χαρακτηριστικό, όμως, και θεμελιώδες για την εξέλιξη του πολιτεύματος της Δημοκρατίας, είναι η κοσμικότητα της Χριστιανικής Εκκλησίας στη σύγχρονη εποχή. Η Χριστιανική θρησκεία αποδέχεται και σέβεται τις δομές της δημοκρατίας και τις πολιτικές διαδικασίες, συμμεριζόμενη τις ανησυχίες της κοινωνίας και των πολιτικών δυνάμεων, ως πνευματικός φορέας στήριξης και ενίσχυσης της κοινωνικής σταθερότητας και συνοχής. Καθοδηγώντας τους πιστούς στις πνευματικές τους αναζητήσεις και προσφέροντας παράλληλα πλούσιο και πολύπτυχο φιλανθρωπικό έργο, προάγει αξίες και αρχές που στηρίζουν την ομαλότητα και νηφαλιότητα στο κοινωνικό γίγνεσθαι, βασική προϋπόθεση ενός δημοκρατικού πολιτικού βίου σε κάθε κράτος. Δημοκρατία και Χριστιανική πίστη συνυπάρχουν σήμερα και αλληλοενισχύονται, μέσα από μια σχέση αλληλοσεβασμού.

Η Διακοινοβουλευτική Συνέλευση της Ορθοδοξίας αποτελεί ζωντανή απόδειξη της υγιούς, αλλά και παραγωγικής λειτουργίας των δύο αυτών θεσμών, προς το καλώς νοούμενο συμφέρον του συνόλου των πολιτών που εκπροσωπούν. Εκφράζω λοιπόν την αισιοδοξία μου ότι αυτή η άρτια και αμοιβαία θετική σχέση θα συνεχίσει να αποτελεί στήριγμα στα κράτη μας για να ανταπεξέλθουν στις προκλήσεις της νέας εποχής και των μεγάλων αλλαγών, που επέφερε η παγκοσμιοποίηση και η παγκόσμια οικονομική κρίση.

Εμείς, η Κυπριακή αντιπροσωπεία, παρά την καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και κάθε δημοκρατικής αρχής από την Κατοχική Τουρκία – όπως γνωρίζετε, η Τουρκία κατέχει από το 1974 το 40% των εδαφών της Κυπριακής Δημοκρατίας, και έχει διώξει από τα σπίτια τους πέραν των 200.000 ανθρώπων, η Τουρκία, από το 1974 καταπατά κάθε θρησκευτική ελευθερία στα κατεχόμενα εδάφη μας, και έχει καταστρέψει τη θρησκευτική και πολιτιστική μας κληρονομιά στα κατεχόμενα – παρ' όλα αυτά, εμείς είμαστε εδώ. Είμαστε εδώ μαζί σας στον κοινό αγώνα για δημοκρατία, ελευθερία και δικαιοσύνη, αρχές που αποτελούν βασικά χαρακτηριστικά και της Ορθόδοξης πίστης μας, αλλά και κάθε δημοκρατικού πολιτικού συστήματος.

Σας ευχαριστώ και εύχομαι στη Συνέλευσή μας κάθε επιτυχία στη συνέχιση του σημαντικού έργου και της προσφοράς προς την Ορθοδοξία και την κοινωνία γενικότερα.

JIM KARYGIANNIS: Κύριε Πρόεδρε, γραμματεία, σεβαστοί πατέρες, συνάδελφοι από όλο τον κόσμο,

Με μεγάλο ενδιαφέρον βλέπω ότι το θέμα για το οποίο μιλάμε είναι «Κοινοβουλευτική Δημοκρατία – Χριστιανισμός – Ορθοδοξία: αξίες και έννοιες». Κατ' αρχήν, θα ήθελα να σας συγχαρώ όλους για τα 20 έτη που συμπληρώσατε, αλλά υπάρχουν πράγματα που μπορούμε και πρέπει να αλλάξουμε. Θα πάω περίπου 70 χρόνια πριν, στη Ναζιστική Γερμανία. Υπάρχει κάποιος που είπε: «Πρώτα ήρθαν για τους Τσιγγάνους. Μετά ήρθαν για τους ομοφυλόφιλους, και κανείς δεν μίλησε. Μετά ήρθαν για τους Εβραίους και κανείς δεν μίλησε. Και τώρα έρχονται για μένα...» Αυτό συνέβη στη Ναζιστική Γερμανία.

Άκουσα με μεγάλο ενδιαφέρον για το Ναγκόρνο Καραμπάχ και τους Αζέρους. Να σας διαβεβαιώσω, κύριε, ότι είμαι στη λίστα των ανεπιθύμητων για τους Αζέρους, λόγω της συμμετοχής μου πέρυσι στις εκλογές ως διεθνούς παρατηρητού, στο Στεπανακέρτ.

Άκουσα από τους φίλους μου από την Κύπρο, ότι αν και ο οργανισμός αυτός είναι 20 ετών, το Κυπριακό πρόβλημα είναι 39 ετών. Δεκαεννέα χρόνια μετά τα γεγονότα στην Κύπρο και 20 χρόνια αργότερα, και δεν έχουμε κάνει απολύτως τίποτε.

Θέλω να επιστήσω την προσοχή σας στις Επιτροπές που έχουμε. Έχουμε Επιτροπή Οικονομικών, Επιτροπή Κανονισμού, Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Επιτροπή Πολιτισμού, Επιτροπή Διεθνούς Πολιτικής, Επιτροπή ΜΜΕ, Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων και Μητρότητας, Επιτροπή Παιδείας. Και άκουσα από το συνάδελφο κ. Μυγδάλη ότι η επόμενη επανάσταση θα προέλθει από τα ΜΜΕ ή το Διαδίκτυο. Λέει ότι δεν θα υπάρξουν άλλες Πλατείες Ταξίμ, δεν θα υπάρχουν πλέον Πλατείες Ταχρίρ. Και όμως, οι Κόπτες, τις επόμενες 24 ή 48 ώρες, στην Αίγυπτο, θα βγουν στο δρόμο και θα διαδηλώσουν για την έλλειψη ανθρωπίνων δικαιωμάτων και θρησκευτικής ελευθερίας στην Αίγυπτο. Νομίζω ότι η διαδικτυακή Πλατεία Ταξίμ ίσως να μην απέχει πάρα πολύ. Και ακούω για 'νέες τεχνολογίες', 'σχέδιο σαφές', 'δημόσιο, κοινό' 'άμεσο και έμμεσο' 'σχέδιο συναίνεσης των πολιτικών κομμάτων' – αυτά ήταν τα λόγια σας.

Όμως, κυρίες και κύριοι, θέλω να σας παρουσιάσω μία άλλη πλευρά της κατάστασης. Θέλω να σας μεταφέρω όσα συμβαίνουν στη Μοζαμβίκη – και ο πατέρας είναι ακριβώς εδώ μπροστά μας. Πέρυσι, συντάχθηκε μία επιστολή. Αυτή εδώ. Υπεγράφη από τον Πρόεδρο, 4 Ιουλίου 2012, και απευθυνόταν στον Εξοχότατο Armando Emilio Guebuza, Πρόεδρο της Δημοκρατίας της Μοζαμβίκης. Υπάρχει ένα κτίριο της UNESCO το οποίο έχουν πάρει από την Ελληνική Ορθόδοξη Εκκλησία, το έχουν δημεύσει. Και ενώ άλλα κτίρια που είχαν δημεύσει από τη Μουσουλμανική Εκκλησία και από άλλες εκκλησίες ή τη Μουσουλμανική Συναγωγή έχουν επιστραφεί, το μόνο που δεν έχει επιστραφεί είναι της Ορθόδοξης Εκκλησίας. Και εμείς γράψαμε μία επιστολή.

Και ο Πρόεδρος την έλαβε. Και για να το θέσω όπως έλεγε ο παππούς μου, την έβαλε στον τοίχο της τουαλέτας. Ουδεμία απάντηση έναν χρόνο μετά. Και είμαστε σήμερα εδώ, είμαστε εδώ και 39 χρόνια μετά τα γεγονότα στην Κύπρο. Και είμαστε σήμερα εδώ μετά τα όσα θα συμβούν στην Πλατεία Ταχρίρ τις επόμενες 48 ώρες. Και γράφουμε επιστολές, και εγκρίνουμε ψηφίσματα, και σας ερωτώ: τι κάνουμε; Δεν με πειράζει να αφήνω την οικογένειά μου και να έρχομαι στην Ελλάδα και να περνάμε και καλά, και ίσως να πηγαίνουμε και στην παραλία! Αλλά το σωστό είναι όλοι μας να κάνουμε κάτι, να κάνουμε το επόμενο βήμα. Εμείς γράφουμε επιστολές και τις στέλνουμε. Εγκρίνουμε ψηφίσματα και είμαστε ευχαριστημένοι και εφησυχάζουμε και συγχαίρουμε αλλήλους!

Επισκέφθηκα τα κατεχόμενα της Κύπρου, και ράγισε η καρδιά μου όταν είδα εκκλησίες 1100, 1200 και 1300 ετών να καταστρέφονται. Ράγισε η καρδιά μου όταν είδα εικόνες κλεμμένες να τις πουλούν στη μαύρη αγορά. Και η καρδιά μου ράγισε όταν ένας καλός μου φίλος, Κύπριος, μου έλεγε «Εδώ βαφτίστηκα σε αυτή την εκκλησία, ήρθα ξυπόλητος, μου βάλανε παπούτσια κι έφυγα. Και τώρα είναι τζαμί και πρέπει να βγάλω τα παπούτσια μου για να μπω μέσα!»

Είδα και εκκλησίες στο βόρειο τμήμα της Κύπρου που έχουν μετατραπεί σε στάβλους και λουτρά –για να μην χρησιμοποιήσω άλλη λέξη! Αυτά έχουν συμβεί στις εκκλησίες μας! Κι εμείς ακόμα γράφουμε επιστολές. Και εξακολουθούμε να ερχόμαστε εδώ και να μιλάμε και να συγχαίρουμε ο ένας τον άλλον, και να εγκρίνουμε ψηφίσματα. Και το αποτέλεσμα; Έχει αλλάξει τίποτε; Έχουμε κάνει τίποτε; Ή θα πάμε όλοι πίσω στις πατρίδες μας και θα πούμε «Ωραία περάσαμε στην Ελλάδα, σας ευχαριστούμε που μας φέρατε»;

Κυρίες και κύριοι, μπορώ να έρθω και από μόνος μου στην Ελλάδα. Οποιοσδήποτε μπορεί να έρθει μόνος του στην Ελλάδα. Και μπορείτε να πάτε στις παραλίες, να μαυρίσετε, και να γυρίσετε και να πείτε «Ωραία ήταν η Ελλάδα!». Και σας ευχαριστούμε που ήρθατε και ξοδέψατε τα λεφτά σας.

Αν δεν αφήσουμε εδώ όχι κάποιου είδους ψήφισμα, αλλά κάποιας μορφής σχέδιο δράσης, θα είμαστε εδώ άλλα 20 χρόνια, άλλα 20 χρόνια με την Κύπρο έτσι, άλλα 20 χρόνια ο σεβαστός πατέρας να περιμένει να πάρει πίσω την εκκλησία του.

Σας λέω λοιπόν ότι πρέπει να πούμε ένα ακόμη πράγμα. Όταν λένε «Ήρθαν για τους Τσιγγάνους και κανείς δεν μίλησε, ήρθαν για τους ομοφυλόφιλους και κανείς δεν μίλησε, ήρθαν για τους Εβραίους και κανείς δεν μίλησε...» Μαντέψτε: «Τώρα έρχονται για μας». Και πρέπει όλοι μας, ο καθένας ανεξαιρέτως από εμάς, να πούμε «Ενώθηκα με τους τσιγγάνους, ενώθηκα με τους ομοφυλόφιλους, ενώθηκα με τους Εβραίους» και να μιλήσουμε εκ μέρους όλων τους. Διότι τελικά είμαστε όλοι μέρος του ανθρώπινου γένους.

Και στην αίθουσά μας εκπροσωπούνται τρεις χώρες που είναι μέλη των G8. Και εκπροσωπούνται εδώ και χώρες που ανήκουν στους G20. Εμείς λοιπόν που είμαστε μέλη των G8 και των G20 πρέπει, όταν έχουμε επαφές με αυτές τις συγκεκριμένες χώρες, να τους λέμε: «Αν δεν σέβετε τα ανθρώπινα δικαιώματα, αν δεν σέβετε την ελευθερία του τύπου και αν δεν σέβετε τη θρησκευτική ελευθερία, δεν θα έχουμε δοσοληψίες μαζί σας, δεν θα κάνουμε μαζί δουλειές». Μπορείτε να φανταστείτε την Τουρκία να την αποκόβουν από

τους G8; Ανήκουν στους G20. Μπορείτε να φανταστείτε να μην μπορούν να πουλήσουν στις ΗΠΑ ή να κόβεται η χρηματοδότηση από τις ΗΠΑ και άλλες χώρες προς την Τουρκία; Μπορείτε να φανταστείτε πόσο γρήγορα θα το λύσουν το Κυπριακό;

Σας λέω λοιπόν μέσω του Προέδρου και ζητώ ομόφωνη συναίνεση. Να συγκροτήσετε μία Επιτροπή η οποία να μην είναι μόνο στα χαρτιά, και να είναι η Επιτροπή Πολιτικής Δράσης. Και το πρώτο πράγμα που θα κάνει αυτή η Επιτροπή να είναι η επίλυση του προβλήματος στη Μοζαμβίκη. Διότι η Μοζαμβίκη και ο σεβασμιότατος πατέρας απευθύνεται σε εμάς για να βρει απαντήσεις. Και μετά μπορεί να έρθει η σειρά του Ναγκόρνο Καραμπάχ και μετά μπορεί να έρθει η σειρά των Κοπτών ή οτιδήποτε άλλο. Αλλά ο άγιος πατέρας που κάθεται εδώ μπροστά επιζητά τη στήριξή σας, επιζητά τη βοήθειά σας. Και έχουμε ήδη καθυστερήσει 20 χρόνια με το Κυπριακό από τότε που ιδρυθήκαμε. Αν λοιπόν δεν υπάρξουν αντιρρήσεις, και αν δεν κρίνετε ότι παραβαίνω τη διαδικασία επιζητώντας την ομόφωνη συναίνεσή σας, θα θεωρήσω πως όλοι συμφωνείτε να διαμορφώσουμε το επόμενο βήμα: μια Επιτροπή Πολιτικής Δράσης για να ασχοληθεί με τα θέματα και τα προβλήματα αυτά καθεαυτά. Υπάρχουν αντιρρήσεις;

ΕΙΡΗΝΗ ΔΟΥΡΟΥ: Καλημέρα σε όλους.

Θα μου επιτρέψετε να μοιραστώ μαζί σας μερικές παρατηρήσεις, μερικά σημεία τα οποία, ο τρόπος με τον οποίο θα αναφερθούν, δεν σημαίνει ότι τα πρώτα είναι πιο ουσιαστικά από τα δεύτερα.

Να ξεκινήσω ευχαριστώντας όσους πριν από 20 χρόνια δίνουν τη σκυτάλη σε εμάς, τους νεότερους. Δεν ήταν αυτονόητα η γενναιότητά τους, η επιμονή - σήμερα εδώ φαίνεται ότι δίνουμε χαρακτήρα πιο επετειακό, αλλά, αν πάμε πίσω στα χρόνια, ξέρουμε πάρα πολύ καλά ότι δεν ήταν καθόλου αυτονόητο. Λέω λοιπόν ένα μεγάλο ευχαριστώ και τους λέω ότι, παρ' όλο που ακούστηκαν κριτικές για τις αδυναμίες –και πώς θα μπορούσε να γίνει άλλωστε- που υπήρχαν σε αυτά τα 20 χρόνια, τους λέω ότι δυστυχώς ή ευτυχώς παραμένουν σήμερα σε πάρα πολλές μεριές του κόσμου, αλλά και σε άλλες που εμείς οι νεότεροι δεν έχουμε γνωρίσει επανέρχονται, εκείνοι οι σπουδαίοι λόγοι για τους οποίους ιδρύθηκε η Διακοινοβουλευτική Συνέλευση της Ορθοδοξίας.

Εξηγούμαι. Δεύτερο σημείο. Ο τίτλος «Κοινοβουλευτική Δημοκρατία, Χριστιανισμός, Ορθοδοξία: αξίες και έννοιες». Στον τίτλο είναι παρατακτικές, και τουλάχιστον στην Ελληνική γλώσσα, στο συντακτικό, η παράταξη δηλώνει ισοτιμία. Είναι άραγε έτσι; Για εμάς τους νεότερους βουλευτές που παίρνουμε τη σκυτάλη από τη γενναιότητα των ιδρυτών της Διακοινοβουλευτικής Συνέλευσης, τουλάχιστον εδώ στην Ελλάδα, σας λέω ότι σήμερα δεν είναι έτσι. Για άλλους που κοιτώ, τα 20 αυτά χρόνια ενδεχομένως να μην ήταν ποτέ ισοτιμία. Ή να μην είχαν φτάσει σε εκείνο το σημείο για το οποίο αγωνίζεστε, αγωνιζόμαστε, αγωνίζονται. Σας λέω ότι σήμερα η επέτειος, ιδίως για την Ελληνική Δημοκρατία, ιδίως για το Ελληνικό Κοινοβούλιο, ίσως είναι πιο σημαντική από το να γιορτάζει απλά την ίδρυση της Διακοινοβουλευτικής Συνέλευσης, και ο τίτλος μας είναι πιο σπουδαίος σε σχέση με πριν από 20

χρόνια. Σε αυτήν εδώ –είμαι σίγουρη ότι έχετε ήδη ενημερωθεί- την ιστορική αίθουσα, την αίθουσα της Γερουσίας, όταν μετά από τον Εθνικοαπελευθερωτικό πόλεμο, μετά από την Επανάσταση απέναντι στην Οθωμανική Μουσουλμανική Αυτοκρατορία συστάθηκε το Ελληνικό κράτος, σε αυτό το κοινοβούλιο, σε αυτό το κτίριο το Ελληνικό, που θέλει και οφείλει να μην ξεχνά ποτέ ότι εκπροσωπεί ένα κράτος που γέννησε την έννοια της δημοκρατίας, μια γλώσσα που φέρει σε χιλιάδες χρόνια πίσω τη λέξη και την έννοια, το σημαίνουν και το σημεινόμενο της δημοκρατίας, ελάχιστη απόσταση από την Πνύκα, ο κοινοβουλευτισμός της Ελλάδος έχει πληγωθεί ανεπανόρθωτα. Στο Ελληνικό Κοινοβούλιο, στη χώρα που στο Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, κύριε Πρόεδρε, είχε μεγαλύτερο φόρο αίματος και από τη Ρωσία, υπάρχει ένα νεο-Ναζιστικό κόμμα που μάχεται απέναντι στη δημοκρατία και απέναντι στην ορθοδοξία. Και άρα λέω στους παλαιότερους ότι έχουμε χρέος σήμερα, σε τούτη την επέτειο, να ξανα-υπογράψουμε τους λόγους για τους οποίους πριν από 20 χρόνια, δυστυχώς, λέω, φτιάξαμε τη Διακοινοβουλευτική Συνέλευση της Ορθοδοξίας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το αυγό του φιδιού έχει εκκολαφθεί. Και είναι ευθύνη όλων μας πώς θα πάψει αυτή η δυναμική. Δεν είναι τυχαίο κιάλας ότι τα μέλη του μορφώματος αυτού επιχειρούν να διεισδύσουν στους χώρους της Ορθόδοξης Χριστιανικής λατρείας, διεκδικώντας ένα είδος καθαγιασμού των ρατσιστικών, ξενοφοβικών βίαιων ιδεών τους. Δεν είναι τυχαίο ότι επιδιώκουν, για παράδειγμα, όπου μπορούν, να μεταφέρουν τις εικόνες. Πηγαίνουν στις εκκλησίες σε ιστορικές για την Ελληνική Ορθοδοξία ημέρες, γιορτές, λειτουργίες και, απειλώντας τους ιερείς, θέλουν να σηκώσουν αυτοί τις εικόνες, περιφέροντας έτσι δημόσια την ευλάβειά τους. Δεν υπάρχει κατ' εμέ τίποτε πιο προσβλητικό, τίποτε πιο ανιστόρητο, τίποτε πιο αντιχριστιανικό από αυτήν την προσπάθεια, η οποία -θέλω να το πω και θέλω να το τονίσω γιατί με κάνει να αισιοδοξώ, με κάνει να αισθάνομαι σπουδαία που κρατάω τη σκυτάλη από τους παλαιότερους κοινοβουλευτικούς- δεν βρίσκει ιδιαίτερα πολλά ευήκοα ώτα ιεραρχών. Υπάρχουν κάποιοι, δυστυχώς, μέσα στους κόλπους της Ορθόδοξης εκκλησίας της Ελλαδικής, που κάνουν λόγο για 'καλά παιδιά, αγωνιστικά' – και αυτά είναι λόγια που διαβάζω από Δελτία Τύπου, δεν τα εφευρίσκω- που απλά θεωρούν ότι πρέπει να αποφεύγουν κάποιες 'ανωφελείς ακρότητες ώστε να είναι περισσότερο ωφέλιμοι' - αν είναι δυνατόν να μπορούν να είναι ωφέλιμοι οι ναζιστές για την Ορθόδοξη Ελληνική Εκκλησία, για την Ελληνική δημοκρατία! - και να καταστούν, όπως είπαν δυστυχώς κάποιοι ιεράρχες μας, 'μια γλυκιά ελπίδα για τον απελπισμένο πολίτη'. Εδώ, κυρίες και κύριοι, βρισκόμαστε σε μία συνειδητή παραχάραξη του Χριστιανικού νοήματος. Διότι δεν γίνεται κανείς να μην γνωρίζει τα λόγια του Αποστόλου Παύλου «ουκ ένι Έλλην και Ιουδαίος, περιτομή και ακροβυστία, βάρβαρος, Σκύθης, δούλος, ελεύθερος, αλλά τα πάντα και εν πάσι Χριστός». Τα γνωρίζουν αλλά επιλέγουν να τα αγνοήσουν, προτιμούν, όπως σας είπα, κάποιοι τα 'καλά παιδιά' και όχι το πραγματικό μήνυμα ανοχής και ανεξιθρησκείας της Ορθοδοξίας. Εκτίθενται λοιπόν οι ίδιοι, και εκθέτουν το ίδιο τους το πλήρωμα σε σύγχυση, και φέρουν πλήρως την ευθύνη γι' αυτό.

Ανέβηκα λοιπόν πάνω στο βήμα για να πω ένα μεγάλο ευχαριστώ σε όσους πριν από 20 χρόνια, έχοντας μπροστά τους άλλους κινδύνους, έβαλαν τα θεμέλια της Διακοινοβουλευτικής Συνέλευσης της Ορθοδοξίας. Ανέβηκα πάνω στο βήμα για να κοιτάξω τους εμπειρότερους και να τους πω ότι η δικιά τους κακή εμπειρία στις δικές τους χώρες, στα δικά τους Κοινοβούλια, γεμίζει τις βαλίτσες και –ας μου επιτρέψετε και μία αντιχριστιανική λέξη- το οπλοστάσιο των δικών μας αγώνων, των νεότερων, και των επιχειρημάτων μας, ώστε να καταστεί ο τίτλος της σημερινής μας συζήτησης στο αρχικό τους νόημα.

Θα ήθελα βεβαίως να σχολιάσω κι άλλα από αυτά τα τόσο σπουδαία που ακούστηκαν, είτε για τη γειτονιά μας που φλέγεται, για τη Συρία και για το Λίβανο, για το πώς πρέπει εμείς να αντιμετωπίσουμε, είτε για χρόνιες πληγές, στη μαρτυρική Κύπρο, και για άλλες που εύχομαι στα επόμενα 20 χρόνια να μην είναι στον απολογισμό της εργασίας μας.

Αλλά έχει νόημα να δίνουμε εμείς το πραγματικό νόημα στις λέξεις, που θα αποδίδει και τους αγώνες μας. Και σας λέω ότι πιο επίκαιρος τίτλος για να γιορταστεί αυτή η σπουδαία πρωτοβουλία δεν θα μπορούσε να βρεθεί σήμερα. Μακάρι να μην ήταν έτσι. Μακάρι να ήταν μια απλή επέτειος παραγεμισμένη από χαιρετισμούς, δείπνα και βόλτες στην όμορφη Αθήνα. Δεν είναι όμως. Δεν είναι ούτε για τούτο το Κοινοβούλιο, ούτε για άλλα πολλά, ούτε για άλλα σε πιο μακρινές γειτονιές από τούτη εδώ, την Πλατεία Συντάγματος. Είναι όμως, και πρέπει να αρθούμε στο ύψος των περιστάσεων. Και να κάνουμε μια Εκκλησία που δεν θα σταυρώνει, μια εκκλησία όπως την μάθαμε, που προτιμά να σταυρώνεται. Γιατί αυτά είναι τα νοήματα της διδαχής, όχι μόνον του Απόστολου Παύλου, στο οποίο σωστά αναφερθήκατε αρκετοί από εσάς, αλλά πολλών-πολλών κειμένων.

Θέλω να σας πω ότι στέκομαι υπερήφανα μπροστά από την παλαιότερη γενιά, υπόσχομαι ότι δεν θα λείψω από αυτόν τον αγώνα μέχρι οι έννοιες να ξαναπάρουν το κανονικό τους νόημα, αλλά -για όσους με ξέρουν δεν θα μπορούσε να γίνει αλλιώς, για όσους θα γνωριστούμε- δεν μπορώ να τελειώσω με τόσο επικά λόγια. Θα προτιμήσω να έχω κόντρα με το Σύμβουλο, και να του πω ότι, αν συμφωνεί και αυτός ότι η Ορθόδοξη Εκκλησία δεν έχει να μάθει τίποτε από τα ακροδεξιά ναζιστικά παραδείγματα, ήταν παράπτωμα το να αναφέρει στην ομιλία του ως πρότυπο για τους Χριστιανούς και τους δημοκράτες μια αυτοκτονία ενός ακροδεξιού. Διότι ο Ντομινίκ Βενέρ αυτοκτόνησε. Και δεν υπάρχει πατερικό κείμενο, παλαιότερο ή σύγχρονο, που να προτείνει την αυτοκτονία ως μέσο αγώνα.

Τέλος, ευτυχώς που λείπει, αγαπητέ Σύμβουλε, ο Μητροπολίτης Γαλλίας, γιατί θα άκουγε για πρώτη φορά, και θα του άσπριζαν και οι τελευταίες τρίχες, ότι φιλόσοφοι σαν τον Αλτουσέρ ήταν πίσω από τα παιδοφιλικά κινήματα! Ευτυχώς δεν είναι εδώ, γιατί εμείς πρέπει να διδάσκουμε την ανοχή, το σεβασμό. Μακριά από μας ακόμα και τα διπλωματικά επεισόδια.

Σας εύχομαι καλή συνέχεια των εργασιών και σας ορκίζομαι, σας υπόσχομαι ότι θα αρθώ στο ύψος των περιστάσεων και των υποχρεώσεων που προκύπτουν από τη θέση του αναπληρωτή Γενικού Γραμματέα της Διακοινοβουλευτικής Συνέλευσης της Ορθοδοξίας.

Καλούς αγώνες σε όλα τα Κοινοβούλια, καλούς αγώνες σε όλες τις μαρτυρικές πατρίδες που εκπροσωπείτε, και είμαι βέβαιη ότι, με το δικό μας οπλοστάσιο, στο τέλος θα νικήσουμε. Ευχαριστώ πολύ.

EMILIO LABUDOVIC: Θα ήθελα να ευχαριστήσω τα μέλη της Γραμματείας. Σήμερα βρισκόμαστε σε μία κατάσταση όπου πρέπει να μελετήσουμε το παρελθόν μας για να μπορέσουμε να επικεντρωθούμε στο μέλλον. Είναι πολύ πιο εύκολο να αναλύει κανείς το παρελθόν παρά να μιλάει για το μέλλον. Και ένα συμπέρασμα που βγαίνει σε σχέση με την Ορθοδοξία είναι ότι η Ορθοδοξία απειλείται, αντιμετωπίζει πολλές απειλές, όπως και το Ναγκόρνο Καραμπάχ, όπως και η ούτως καλούμενη Δημοκρατία του Κοσσόβου. Δυστυχώς, όλα αυτά συμβαίνουν μπροστά στα μάτια όλου του κόσμου, αλλά δεν θέλει κανείς να βοηθήσει. Και γιαυτό σας ευχαριστώ όλους για τη βοήθεια που προσφέρετε. Σας παρακαλώ και στο μέλλον να μας στηρίζετε. Θα ήθελα επίσης να πω ότι η Ορθοδοξία έχει και κάποια εσωτερικά προβλήματα, όπως συνέβαινε και με τον Ιούδα και το Χριστό. Καμιά φορά ξεχνούμε τον εαυτό μας. Θα σας αναφέρω ένα παράδειγμα που έγινε πριν από μερικά χρόνια στην πρωτεύουσα του Μαυροβουνίου, στην πόλη Ποντγκόριτσα. Έχει σχέση με τον μηδενισμό, ο οποίος αποτελεί απειλή για το κράτος. Πρόκειται για έναν λαϊκό ζωγράφο, ο οποίος κατούρησε και ανακήρυξε το έργο του σε μεγάλο αριστούργημα και οι συνάδελφοί του, οι ομότεχνοί του είπαν ότι φιλοτέχνησε ένα αριστούργημα. Είναι πάρα πολύ επικίνδυνο, είναι ακόμα πιο επικίνδυνο από όσα είχαν κάνει οι Τούρκοι, και δεν μπορούμε να το λησμονήσουμε. Δεν μπορούμε να ξεχάσουμε τις ρίζες μας, διότι χάρη σε αυτές είμαστε αυτοί που είμαστε.

Είμαι πολιτικός, είμαι και πολιτικός επιστήμων, και θα ήθελα να πω ότι έχουμε χάσει το νόημα, την ουσία της πολιτικής. Άλλαξε τη μορφή της, δεν αποτελεί πλέον τη λαϊκή βούληση. Είναι απλώς ένα τσίρκο όπου οι άνθρωποι τραγουδούν και πυροβολούν ο ένας τον άλλον. Δυστυχώς οι πολιτικοί προσπαθούν να έχουν την όψη των λαϊκών τραγουδιστών, φορούν πολύ λίγα ρούχα. Σήμερα υπάρχουν πολλοί φορείς που διαδίδουν ψέματα, και μαζί με αυτό, οι πολιτικοί, οι φανατικοί διαφόρων ειδών από την παγκόσμια τράπεζα κάνουν πειράματα χρησιμοποιώντας εμάς ως πειραματόζωα. Μας λένε «ο ασθενής πέθανε, μας συγχωρείτε». Πρέπει να βρούμε κάποια λύση, πρέπει να βρούμε κάποια διέξοδο, και πρέπει να βρούμε τις ρίζες μας.

Δεν είμαι κανένας πολιτικός δεινόσαυρος, πιστεύω ότι πρέπει να βρούμε μια λύση εδώ, η πηγή βρίσκεται εδώ. Ο χώρος στον οποίο βρισκόμαστε είναι το λίκνο του ανθρώπινου πολιτισμού. Το παρατήρησα κάνοντας μια βόλτα στην Αθήνα. Διάφορα κράτη που απαρτίζουν την Ευρώπη προσπαθούν να μας διαμορφώσουν κατά τη θέλησή τους. Ωστόσο, πρέπει να θυμίσουμε στην Ευρώπη ότι ο Χριστιανισμός γεννήθηκε εδώ, σε αυτή την περιοχή, σε αυτή τη γη.

Κυρίες και κύριοι, είμαστε υποχρεωμένοι ως υπεύθυνα άτομα – εννοώ τους θεολόγους και τους πολιτικούς – πρέπει να σκεφτούμε καινούριες λύσεις, και πρέπει να το κάνουμε σήμερα. Επειδή όλος ο κόσμος κινείται και δεν πρέπει να μείνουμε στάσιμοι. Πρέπει να διανύσουμε έναν δύσκολο δρόμο, δεν

μπορούμε να το κάνουμε μέσα σε μία μέρα. Ίσως δεν ζήσω μέχρι τότε, αλλά πρέπει να κάνουμε τα πάντα για το καλό των παιδιών μας και για το καλό των εγγονών μας.

Και ολοκληρώνοντας, θα ήθελα να υπογραμμίσω ότι σήμερα έχουμε 28 Ιουνίου. Έχουν περάσει 624 χρόνια από τη στιγμή που ο Σέρβος πρίγκιπας Λάζαρος βγήκε στο Κοσσυφοπέδιο μπροστά στους Τούρκους και επέλεξε το θάνατο αντί για σκλαβιά. Δυστυχώς, έξι αιώνες μετά βρισκόμαστε στην ίδια κατάσταση. Θα ήθελα να σας ευχαριστήσω που είστε εδώ μαζί μας σε αυτή τη μάχη. Ως Χριστιανός και Ορθόδοξος, θα ήθελα να σας παρακαλέσω τουλάχιστον στις προσευχές και στη σκέψη σας να είστε μαζί με το Σέρβο Επίσκοπό μας ο οποίος βρίσκεται σε πολύ δύσκολη κατάσταση. Τώρα η ιστορία επαναλαμβάνεται. Σας παρακαλώ να βοηθήσετε τουλάχιστον με τις προσευχές σας το λαό μας και τον Επίσκοπό μας, το Σέρβο Επίσκοπο και να προσευχηθείτε στο Θεό για να πάνε όλα καλά.

Σας ευχαριστώ και πάλι για την υπομονή σας και σας εύχομαι υγεία και καλή επιτυχία.

ΑΙΔ. π. GEORGE (KONDOTHRA): Κύριε Πρόεδρε, αξιότιμα μέλη της Συνελεύσεως, προέρχομαι από μία χώρα με πληθυσμό περισσότερο από ένα δισεκατομμύριο, την Ινδία. Σας φέρνω λοιπόν χαιρετισμούς από την Ινδία.

Ακούσαμε πολύ προσεκτικά τις παρουσιάσεις σήμερα το πρωί, τις πολύ διαφωτιστικές παρουσιάσεις. Δύο σύντομες παρατηρήσεις θα ήθελα να κάνω. Κατ' αρχήν, με το νέο φαινόμενο της παγκοσμιοποίησης, η έννοια του έθνους-κράτους σχεδόν εξαφανίζεται. Κανένα έθνος σήμερα δεν είναι αυτόνομο ως προς την οικονομία, τον πολιτισμό ή την πολιτική, αλλά αναπόφευκτα συνδέεται με το παγκόσμιο σενάριο. Και εδώ έγκειται η μείζων πρόκληση για την κοινοβουλευτική δημοκρατία. Το είπα αυτό διότι η δική μας χώρα, η Ινδία, αυτο-αποκαλείται η μεγαλύτερη λειτουργική δημοκρατία στον κόσμο, με πάνω από ένα δισεκατομμύριο ανθρώπους.

Αν θεωρήσουμε την ελευθερία και τη δικαιοσύνη ως τους δύο πυλώνες της δημοκρατίας, τότε, αν υπάρχει καταπίεση ή αδικία σε οποιοδήποτε μέρος του κόσμου, κανένα έθνος στον κόσμο δεν μπορεί να ισχυριστεί ότι είναι δημοκρατικό. Είναι αξιόπαινο το ότι η Διακοινοβουλευτική Συνέλευση Ορθοδοξίας επεκτείνει την κάλυψή της, την κατανόησή της για τη δημοκρατία σε όλα τα έθνη, ξεκινώντας με αυτή τη δημοκρατία εδώ, και της είμαστε ευγνώμονες.

Δεύτερον, οι νέες τεχνολογίες, και ιδίως η βιοτεχνολογία και οι τεχνικές γενετικής παρέμβασης επιφέρουν τεράστιες αλλαγές στον τρόπο με τον οποίο κατανοούμε το ανθρώπινο πρόσωπο. Και σήμερα το πρωί ακούσαμε πολύ σημαντικές θεολογικές προτάσεις για το ανθρώπινο πρόσωπο, την τεχνολογία κλπ. Πρέπει λοιπόν να αναπτύξουμε μία νέα θεολογική και πολιτική ανθρωπολογία, ώστε να είμαστε πιστοί στη Βιβλική Αποστολική Ορθόδοξη κληρονομιά μας σύμφωνα με την οποία το ανθρώπινο πρόσωπο δημιουργήθηκε κατ' εικόνα Θεού, αλλά και δεκτικοί στις νέες αλλαγές που συμβαίνουν στον κόσμο μας. Αυτό είναι το μέλλον, και αυτή είναι και η μεγάλη πρόκληση για μας.

Είμαι πολύ ευγνώμων σε όλους σας, τους οργανωτές, που μας προσκαλέσατε από την Ινδία για πρώτη φορά σε αυτή τη μεγαλοπρεπή συνάντηση. Σας ευχαριστώ πολύ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΑΡΝΑΒΑ: Κύριε Πρόεδρε, Αιδεσιμότατοι, Κυρίες και Κύριοι συνάδελφοι,

Χαιρετίζω κι εγώ με τη σειρά μου τους αγαπητούς συναδέλφους και εκφράζω την ιδιαίτερη χαρά μου για την επετειακή αυτή σύνοδο της Συνέλευσής μας, που σηματοδοτεί τη συμπλήρωση είκοσι χρόνων δράσης και προσφοράς.

Και παράλληλα, να ευχαριστήσουμε τους πρωτοπόρους, οι οποίοι έβαλαν τα θεμέλια ώστε εμείς σήμερα να έχουμε το δικαίωμα να παρουσιαζόμαστε σε αυτό το βήμα και να συζητάμε αυτά τα πολύ ενδιαφέροντα θέματα τα οποία έχουμε ενώπιόν μας.

Όπως έχει ήδη λεχθεί, υπάρχει μακρά παράδοση συνύπαρξης, ίσως και αλληλοσυμπλήρωσης, της Δημοκρατίας με το Χριστιανισμό. Αισθάνομαι εντούτοις την ανάγκη να υπογραμμίσω ότι τα νέα δεδομένα της πολιτικής σκηνής, όπως διαμορφώνονται σήμερα, υπό το βάρος της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης, απαιτούν μια διαφοροποιημένη θεώρηση των πραγμάτων και επαναπροσδιορισμό της βάσης χάραξης και άσκησης πολιτικής.

Επαναφέρω το θέμα της οικονομικής κρίσης μόνο για να επισημάνω ότι, μαζί της, επήλθε και η έλλειψη εμπιστοσύνης των πολιτών προς τους δημοκρατικούς θεσμούς, προς το κράτος και, στον ευρωπαϊκό χώρο, προς τις δομές και τη φιλοσοφία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στην Κύπρο και στην Ελλάδα, είδαμε απογοητευμένοι μία Ευρωπαϊκή Ένωση, από την οποία αναμέναμε συμπαράσταση και αλληλεγγύη, να αντιμετωπίζει τους εταίρους της με στάση εχθρική, να μας θέτει στενά χρονοδιαγράμματα συμμόρφωσης προς τις υποδείξεις, όπως επίσης και απειλητικά τελεσίγραφα.

Να πω ότι εμείς ως Κύπρος, οι οποίοι βιώνουμε σήμερα μια μεγάλη οικονομική κρίση, η οποία μπορώ να πω ότι δεν είναι εξ υπαιτότητας του λαού της, αλλά ακόμα και εξ υπαιτότητας εξωτερικών παραγόντων, αναμέναμε από την Ευρωπαϊκή Ένωση, από τους λεγόμενους «εταίρους» μας, να λειτουργήσουν πάνω στη βάση στην οποία λειτουργεί και έχει ιδρυθεί η Ευρωπαϊκή Ένωση, πάνω στη βάση της αλληλεγγύης, και όχι πάνω στη βάση του καταπιγμού –μπορούμε να πούμε- των φτωχότερων χωρών του Νότου, όπως έγινε στην Κύπρο και στην Ελλάδα.

Μπροστά σε αυτές τις εξελίξεις, οι πολίτες απαξιούν τη στυγνή και κυνική πολιτική, που κατευθύνεται από τα οικονομικά συμφέροντα και μόνο. Απαιτούν μια νέα προσέγγιση, πιο ανθρωποκεντρική, βασισμένη σε αξίες και αρχές, που να ικανοποιεί το περί δικαίου αίσθημα των λαών. Να ενισχύει τη Δημοκρατία και να απαλείφει την ανισότητα. Επιβάλλεται, δηλαδή, αυτήν ακριβώς την κρίσιμη στιγμή, η χάραξη πολιτικής να καθορίζεται από τις αρχές της δημοκρατίας, της δικαιοσύνης, της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της αλληλεγγύης και όχι από τις επιβολές των οικονομικών συμφερόντων των ισχυρών, που άλλωστε πρέπει να το πούμε, είναι αυτά που έφεραν την κρίση, εάν κάποιος αναλύσει τα μεγάλα συμφέροντα των μεγάλων χωρών της Βόρειας Ευρωπαϊκής Ένωσης. Φυσικά,

για να μπορέσουμε εμείς ως πολιτικοί, ως κοινοβούλια, να επανακτήσουμε την εμπιστοσύνη των λαών μας, ο λαός δεν αναμένει μόνον ο ίδιος να αναλαμβάνει τα λάθη των πολιτικών ή των συστημάτων, αλλά ο λαός απαιτεί και την αλήθεια, ο λαός απαιτεί επιτακτικά και την τιμωρία αυτών οι οποίοι έχουν συμβάλει ώστε σήμερα, εκτός από την Κύπρο, την Ελλάδα, και άλλοι λαοί Ευρωπαϊκοί και μη, ακόμη να ζουν μέσα σε συνθήκες που μπορούν να χαρακτηρίζονται ακόμη και συνθήκες κάτω από τη φτώχεια.

Η ενίσχυση της δημοκρατικότητας των θεσμών και της πολιτικής γενικότερα, πέραν από την προσήλωση στις αρχές, προϋποθέτει και την ενδυνάμωση του κοινοβουλευτισμού, της κατεξοχήν διαδικασίας νομιμοποιημένης εξουσίας στα σύγχρονα κράτη. Ο ρόλος των Κοινοβουλίων στις προσπάθειες εδραίωσης του κράτους δικαίου, για να αποκατασταθεί η εμπιστοσύνη του λαού προς τους θεσμούς, είναι καθοριστικής σημασίας ως προμαχώνας κατά των επιβουλών των ισχυρών και προάσπισης των δικαιωμάτων των πολιτών, πρωτίτως δε των αδυνάτων.

Κι εδώ θα μου επιτρέψετε να κάνω μία παρένθεση. Έχει κάνει αναφορά ο συνάδελφος ο κύριος Βότσης για το ποια είναι η κατάσταση η οποία επικρατεί εδώ και 39 χρόνια στην Κύπρο, όπου ο ισχυρός επιβάλλεται του αδύνατου. Ένα πανίσχυρο Τουρκικό κράτος χωρίς να αναγνωρίζει κανέναν, ακόμα ούτε τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών, ούτε τις αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας, αλλά ούτε ακόμη και να σέβεται το Ευρωπαϊκό κεκτημένο, όπου ως Τουρκία σήμερα χτυπά την πόρτα ένταξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση, καταπατεί στο μέγιστο τα ανθρώπινα δικαιώματα ενός λαού που είναι πλήρες μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Άρα, πώς είναι δυνατόν ο Κυπριακός λαός να επιδεικνύει εμπιστοσύνη σε αυτό που λέγεται Ευρωπαϊκή οικογένεια, όταν μέσα σε αυτήν την οικογένεια δεν μπορεί να υπερασπιστεί τα δίκια του; Και έχει γίνει αναφορά. Αν κάποιος επισκεφθεί, όπως ο συνάδελφος από τον Καναδά, τις κατεχόμενες περιοχές, θα δει ότι εκεί ο Χριστιανισμός έχει υποστεί μια βαρβαρότητα – μπορώ να χαρακτηρίσω. Εκκλησίες έχουν μετατραπεί σε τζαμί, έχουν μετατραπεί σε υποστατικά όπου ζουν ζώα, αλλά παράλληλα έχουν καταστραφεί οι τάφοι των προγόνων μας και οτιδήποτε άλλο υποδεικνύει ότι το κατεχόμενο μέρος της Κύπρου είναι Χριστιανικό, είναι Ελληνικό Ορθόδοξο. Και αυτό δεν το έπραξαν απλά από κακία, το έπραξαν επί σκοπώ, γιατί δεν θέλουν πλέον στις κατεχόμενες περιοχές της Κύπρου να υπάρχει οποιαδήποτε ένδειξη ότι σε αυτό το κομμάτι έχουν ζήσει για 9.000 ολόκληρα χρόνια Κύπριοι Έλληνες Χριστιανοί Ορθόδοξοι. Άρα, πώς οι λαοί μπορούν πλέον να έχουν εμπιστοσύνη στις πολιτικές τα κοινοβούλια ή ακόμα και οι κυβερνήσεις, όταν πλέον δεν νιώθουν ότι κάποιος τους υπερασπίζονται; Για αυτόν το λόγο εμείς, αν και εφ' όσον το απόγευμα τεθεί προς συζήτησιν η πρόταση του συναδέλφου από τον Καναδά για τη δημιουργία μιας Επιτροπής Πολιτικής Δράσης – γιατί ναι, σωστά είναι τα ψηφίσματα, καλά είναι τα ψηφίσματα, καλές οι παρουσίες, όμως θεωρούμε ότι με τη δημιουργία μιας τέτοιας Επιτροπής ή κάτι παρόμοιο το οποίο θα αποφασίσει εδώ η Συνέλευση, όπου πλέον όχι θεωρητικά αλλά πρακτικά θα λάβει δράση – όχι μόνο θα ωφελήσει εμάς, αλλά θεωρώ ότι σίγουρα θα δώσει

και μια διαφορετική εικόνα και οντότητα σε αυτόν τον οργανισμό, που η παρουσία του μπορώ να πω ότι είναι πάρα πολύ χρήσιμη.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι, λοιπόν, διττός ο ρόλος, αλλά και η ευθύνη, που αναλαμβάνει σήμερα, για ακόμα μία φορά, η Διακοινοβουλευτική Συνέλευση της Ορθοδοξίας. Ως διεθνής κοινοβουλευτικός οργανισμός, οφείλει να λάβει αποφάσεις που να προωθούν, εντός των κρατών μελών της, την ενδυνάμωση του ρόλου των Κοινοβουλίων στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων και σχηματισμού πολιτικών και, παράλληλα, οφείλει να φροντίσει ώστε οι πολιτικές αυτές να καθορίζονται από αρχές σύμφωνες με τις οικουμενικές διακηρύξεις της.

Κλείνοντας, θα ήθελα να εκφράσω την ικανοποίησή μου για το έργο που παράγει και προάγει η Διακοινοβουλευτική Συνέλευση της Ορθοδοξίας στα είκοσι χρόνια της αρχικά ευρωπαϊκής και στη συνέχεια διεθνούς παρουσίας της. Εύχομαι σε όλους μας, αγαπητοί συνάδελφοι, δύναμη και επιμονή, ώστε να ολοκληρώσουμε το απαιτητικό μας καθήκον προς την Ορθοδοξία, τη Δημοκρατία, αλλά ιδιαίτερα στον κόσμο μας. Σας ευχαριστώ.

SERGEJS MIRSKIS: Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αξιότιμα μέλη της ΔΣΟ, θα αναγνώσω το χαιρετιστήριο μήνυμα του Μητροπολίτη Ρίγας και πάσης Λετονίας.

«Αγαπητά μέλη της Δ.Σ.Ο., με εγκάρδια χαρά χαιρετίζω τους Ορθόδοξους βουλευτές από διάφορες χώρες του κόσμου και σας εύχομαι γενναιόδωρη ευλογία στο ευγενές σας έργο. Η ΔΣΟ ιδρύθηκε με έναν ευγενή σκοπό: τη στήριξη της μαρτυρίας της Ορθοδοξίας στον κόσμο και στην κοσμική κοινωνία, την εδραίωση των Ορθόδοξων αρχών στον καθημερινό βίο. Αυτό προϋποθέτει την εδραίωση της ηθικής υγείας των λαών και την πνευματική αναγέννηση. Το έχει ανάγκη η σύγχρονη κοινωνία, είναι εξαιρετικά σημαντικό για τους λαούς μας, πολλοί από τους οποίους έχουν περάσει από σκληρές δοκιμασίες του 20^{ου} αιώνα. Περάσαμε από την εποχή της καταστροφής της παιδείας και του πολιτισμού που βασίζονται στις Χριστιανικές αρχές. Σήμερα βαδίζουμε στο δρόμο της αναγέννησης, αλλά δεν νοείται ο δρόμος της αναγέννησης χωρίς την καλλιέργεια των υψηλών ηθικών αρχών, στη βάση των οποίων βρίσκεται η πίστη στο Χριστό Σωτήρα. Τέτοια διαπαιδαγώγηση είναι δυνατή μόνο στους κόλπους της Εκκλησίας, μόνο η Εκκλησία μπορεί να βοηθήσει τον άνθρωπο να διαμορφώσει τη σωστή Ορθόδοξη παιδεία.

Η μοναδικότητα της Ορθόδοξης μαρτυρίας μας στον κόσμο βρίσκεται στο συνδυασμό της ενότητας και της μοναδικής ποικιλομορφίας. Η Εκκλησία μας έχει πλούσια εμπειρία διακονίας διαφόρων λαών. Αυτή η διακονία επιτελείται σε διάφορες συνθήκες, αλλά έχει στη βάση της την τήρηση των εντολών της Παλαιάς Διαθήκης.

Η Εκκλησία της Λετονίας του Πατριαρχείου της Μόσχας ασκεί τη διακονία της στις συνθήκες ύπαρξης πολλών ομολογιών. Σήμερα εκπρόσωποι διαφόρων θρησκειών ζουν σε συνθήκες ειρήνης χάρη, μεταξύ άλλων, και στην Ορθόδοξη Εκκλησία της Λετονίας, που πάντοτε στηρίζει την ειρήνη και τη συναίνεση μέσα στην κοινωνία. Ωστόσο, η ειρήνη και η συναίνεση δεν μπορούν να πρυτανεύουν μέσα σε μία κοινωνία όπου δεν τηρούνται οι πνευματικές αρχές,

τις οποίες διαφυλάσσει και κηρύττει η Εκκλησία. Η διαφύλαξη αυτών των αρχών δεν είναι μόνον χρέος των ιερωμένων, αλλά και των ανθρώπων που στηρίζονται στις αρχές της Ορθοδοξίας. Είναι ευχάριστο να γνωρίζουμε ότι υπάρχουν τέτοιοι άνθρωποι μεταξύ των πολιτικών, και αυτό αποδεικνύεται από το έργο της ΔΣΟ. Σας ευχαριστώ για το έργο σας σε ό,τι αφορά τη διατήρηση των πνευματικών και ηθικών αρχών της Ορθοδοξίας στον κόσμο.

Ο Θεός να ευλογεί τους λαούς και τις χώρες που εκπροσωπείτε. Ας είναι μαζί σας η χάρις του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού.

Μητροπολίτης Ρίγας και πάσης Λετονίας, Αλέξανδρος»

SERGEI POPOV: Αξιότιμοι συνάδελφοι, προχωρούμε τώρα στη συζήτηση του απολογισμού των ενεργειών μας κατά το παρελθόν έτος. Είναι γεγονός όμως ότι δεν περιοριζόμαστε μόνο στη δραστηριότητα παρελθόντος έτους, αναφερόμαστε στην όλη δραστηριότητα της Διακοινοβουλευτικής μας Συνελεύσεως, καθ' όλο το 20ετές διάστημα της υπάρξεώς μας. Εναλλάσσονται οι συνθέσεις των αντιπροσωπειών. Κάποιοι έχουν λίγο ασαφή εικόνα της ιστορίας των σταδίων του γίνεσθαι της οργανώσεώς μας, δεν υπάρχει λόγος να ενοχοποιούμε κάποιο για αυτό. Είναι μάλλον δική μας η ευθύνη που λίγο εξηγούμε τα κεκτημένα, ανεπαρκώς εξηγούμε τι καταφέραμε και τι δεν καταφέραμε. Αδιαμφισβήτητα, έχουν όλοι κάποια αισθήματα ανικανοποίητου. Ενδεχομένως να είχαμε πιο υψηλή βαθμίδα αποτελεσματικότητας. Να έχουμε υπ' όψιν μας ότι είμαστε διακοινοβουλευτική ομάδα, επομένως οι βασικές μέθοδοι διά των οποίων εργαζόμαστε και συνεργαζόμαστε είναι διακοινοβουλευτικές.

Εδώ λοιπόν στην Ολομέλεια πραγματευόμαστε και ζητήματα των διεθνών οργανισμών, στα πλαίσια των οποίων συμμετέχουμε ως διακοινοβουλευτική οργάνωση. Θα ήθελα λοιπόν να θέσω το εξής ερώτημα. Έχει παρέλθει μία εικοσαετία από της ιδρύσεώς μας. Πολλές ομολογίες προσπάθησαν να συγκροτήσουν τέτοια οργάνωση. Οι Καθολικοί τρεις φορές προσπάθησαν να κάνουν κάτι αντίστοιχο με εμάς, δεν τα κατάφεραν. Δύο φορές προσπάθησαν οι Διαμαρτυρόμενοι, δεν τα κατάφεραν. Προσπάθησαν οι Βουδιστές, δεν τα κατάφεραν. Οι μόνοι που τα κατάφεραν είναι οι Μουσουλμάνοι. Αυτοί δημιούργησαν την Ισλαμική Διάσκεψη η οποία έχει μερικές συνιστώσες, μεταξύ των οποίων και την Ένωση σε επίπεδο ηγετών κρατών, μια κυβερνητική συνιστώσα, και αντιστοίχως μια διακοινοβουλευτική. Η Ορθοδοξία δεν έχει άλλο διεθνή οργανισμό όπου θα μπορούσε ενοποιημένη να προασπίζεται τις παραδοσιακές μας αξίες, να προασπίζεται τις θέσεις μας, να διακηρύσσει τα προβλήματά μας, να αναφέρει με βροντερή φωνή αυτά τα οποία θα ήθελαν πολλοί να αποσιωπήσουν. Είμαστε η μοναδική οργάνωση η οποία από έτος εις έτος εγείρει οξύτατα προβλήματα τα οποία είναι άβολα για κάποιους, ενδεχομένως και για την Ευρωπαϊκή Ένωση, για κάποιες άλλες Ευρωπαϊκές χώρες, για το NATO ενδεχομένως. Φρονώ λοιπόν ότι για τους συναδέλφους μας αυτό απαιτεί αρκετή ανδρεία, γενναιότητα, να προασπίζομαστε τις θέσεις μας και στα Κοινοβούλια. Ο Czykwin είναι ο μόνος Ορθόδοξος βουλευτής στη Βουλή της Πολωνίας. Θα ήθελα να πω ότι είναι ο μόνος ο οποίος πριν από λίγα χρόνια έθεσε το θέμα του Κοσσοβού στο

Πολωνικό Κοινοβούλιο. Μόνος του μίλησε εκεί για την αδικία που διαπράττεται, έθεσε προ των ευθυνών τους όσους υποστηρίζουν τις ενέργειες του ΝΑΤΟ στο Κόσσοβο, ενεργώς αναπτύσσει δραστηριότητα, επανειλημμένως επισκέφθηκε το Κόσσοβο, είδε πώς καταστρέφονται οι ναοί μαζί με φωτογράφους Πολωνούς, συνέλεξε φωτογραφικό υλικό, διοργάνωσε μια έκθεση φωτογραφίας, η οποία παρουσιάστηκε σε 18 Κοινοβούλια. Πολλοί θα μπορούσαν να πουν ότι δεν αρκεί αυτό, είναι λίγο αυτό. Θα ήθελα να ρωτήσω: υπάρχει κάποιος άλλος που πιο σοβαρά, με μεγαλύτερη ευθύνη, με μεγαλύτερη αποφασιστικότητα, έχει εγείρει αυτά τα ζητήματα; Και πού είναι αυτός;

Είναι λοιπόν ζητήματα τα οποία συζητήθηκαν στο Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ. Τα ζητήματα ετέθησαν στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, όπου είναι παρούσες όλες οι χώρες μας... κάποια πιο αυστηρή απόφαση από αυτή που έχουμε εμείς αποφασίσει ή ψήφισμα αντίστοιχα. Σήμερα προφανώς που έχουν παρέλθει 20 χρόνια από της ιδρύσεως της οργανώσεώς μας, θα μπορούσαμε να πούμε ότι έχει ενισχυθεί αρκούντως η οργάνωσή μας. Θα μπορούσαμε να αναφερθούμε στο γεγονός ότι έχει κατακτήσει ένα σοβαρό κύρος, εκπροσωπείται σε διάφορους διεθνείς οργανισμούς και φόρουμ, έχει στενές επαφές με σειρά Κοινοβουλίων με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, με Ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς. Και το γεγονός αυτό, το ότι γνωρίζουν πλέον την οργάνωσή μας και τη σέβονται, εισακούεται η γνώμη της, είναι συνεισφορά εδώ όλων ημών, πρωτίστως της Διεθνούς Γραμματείας μας, των Γενικών Γραμματέων μας, οι οποίοι με ιδιαίτερη ευθύνη, μεθοδικότητα, αντιμετωπίζουν όλα αυτά τα ζητήματα.

Είναι αδιαμφισβήτητο το γεγονός ότι είναι πλούσια η δραστηριότητά μας. Κατά το παρελθόν έτος είχαμε πολλές ενδιαφέρουσες συναντήσεις. Οργανώσαμε επί μακρόν ένα ταξίδι στην Αμερική, στον Καναδά. Για μια σειρά λόγους χρειάστηκε να το αναβάλουμε. Αναζητούσαμε επαφές, αναζητούσαμε Ορθοδόξους βουλευτές ούτως ώστε να συναντηθούμε προσωπικά, να συζητήσουμε, να αντιληφθούμε αν επιθυμούν να λάβουν μέρος στη δραστηριότητα της οργανώσεώς μας. Συνάδελφοι πέταξαν λοιπόν πέρυσι, είχαν σοβαρές διαπραγματεύσεις, και νομίζω ότι θα μας παράσχουν μια θετική πληροφορία για το αν θα υπάρχει συνέχεια – είναι εξαιρετικά σημαντικό να έχουμε επαφές. Είναι εξαιρετικά σημαντικό επίσης ότι έχουμε ένα καταστατικό, και το καταστατικό μας με σαφή και κατηγορηματικό τρόπο θέτει τους όρους δραστηριότητός μας. Όταν ένα Κοινοβούλιο επιθυμεί να λάβει μέρος και υποστηρίζει τις ιδέες της οργανώσεώς μας, οφείλει να υπάρχει απόφαση επίσημη του Κοινοβουλίου περί του ότι η εν λόγω χώρα εντάσσεται στη σύνθεση της Διακοινοβουλευτικής Συνελεύσεως, εξουσιοδοτεί αντιπροσώπους ως επισήμως εγκεκριμένη αντιπροσωπεία, και ως εκ τούτου λαμβάνει ευθύνη περί όλων αυτών. Δεν κλείνουμε σε κανέναν τις πόρτες, αλλά ενημερώνουμε ότι για μας είναι εξαιρετικά σημαντική η στάση του Κοινοβουλίου. Αυτό είναι ζήτημα αρχής, καθ' ότι κατόπιν τούτου τίθεται ένα ζήτημα π.χ. αν το κοινοβούλιο καλύπτει δαπάνες μετακινήσεως των βουλευτών, διαμονής τους σε άλλους τόπους όπου υποχρεούνται να παρευρίσκονται.

Λέμε λοιπόν ότι τα έγγραφα τα οποία συζητούμε εδώ οφείλουν οπωσδήποτε να διακινούνται, να διαδίδονται στα διάφορα Κοινοβούλια, να είναι προσπελάσιμα από όλους τους Βουλευτές, ώστε να μπορούν να λάβουν γνώση, άμεσα να ανταποκριθούν. Αυτό είναι εξαιρετικής σημασίας θέμα αρχής, διότι είναι τέτοια η υφή, η ουσία του κοινοβουλευτισμού, η αμοιβαία συμμετοχή μας, και οφείλουμε να είμαστε κατά το μέγιστο βαθμό στο επίπεδο του σεβασμού με τους οργανισμούς τους οποίους εκπροσωπούμε και στα πλαίσια των οποίων εργαζόμαστε. Διότι η σταθερότητα της οργανώσεώς μας εδράζεται κατ' εξοχήν στους ανθρώπους οι οποίοι αναπτύσσουν τη δραστηριότητά τους εδώ, στα έγγραφα τα οποία εγκρίνουμε, στη δραστηριότητα που αναπτύσσουμε και στο καταστατικό, τον κανονισμό που έχουμε και διέπει τη λειτουργία μας, που έχει περάσει από τη δοκιμασία του χρόνου.

Θα ήθελα για άλλη μια φορά λοιπόν να υπομνήσω το πώς δημιουργήθηκε η οργάνωσή μας, πώς δεν διαλύθηκε όπως πολλές άλλες οργανώσεις, πώς πέρασε από τη δοκιμασία του χρόνου.

ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΜΟΖΑΜΒΙΚΗΣ κ. ΙΩΑΝΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριε Γενικό Γραμματέα, κυρίες και κύριοι Βουλευτές. Πέρυσι στη Γενική Συνέλευση γράψαμε ένα γράμμα για τον Πρόεδρο της Μοζαμβίκης σχετικά με το πολιτιστικό κέντρο της Ορθόδοξης Εκκλησίας, το ποίο έχει καταληφθεί από το 1976. Σε όλες τις θρησκείες έχουν αποδοθεί τα εκκλησιαστικά κτίρια: στους Ισλαμιστές, στους Καθολικούς, στους Εβραίους, εκτός από μας. Η Συνέλευση λοιπόν πήρε μια απόφαση, την δώσαμε επίσημα στον Πρόεδρο της χώρας, δεν υπάρχει απάντηση επίσημη, γνωρίζουμε όμως από τα παρασκήνια, από την αρμόδια Υπουργό Δικαιοσύνης, ότι ψάχνουν τρόπο για να μας απαντήσουν. Περιμένουμε, και εγώ θα ενημερώσω τη Γραμματεία, όπως κάνω πάντα.

Δεύτερον, σχετικά με τον Μπαν Κι Μουν. Όταν δώσαμε το Ψήφισμα της Γραμματείας, το έδωσα εγώ ο ίδιος στο χέρι του, έχουμε απάντηση. το έστειλα στις 12 Ιουνίου στη Γραμματεία, το δίνω και τώρα. Η απάντηση είναι από τη Νέα Υόρκη, σχετικά με τους Επισκόπους της Συρίας.

Στις 7 Μαΐου είχαμε μία συνάντηση με την Πρόεδρο. Να κάνω και δυο ανακοινώσεις ακόμα, με την ιδιότητα του συνδέσμου του Παναφρικανικού Κοινοβουλίου με τη ΔΣΟ. Είχαμε μία συνάντηση με την Πρόεδρο την κα Μακάμο. Ήταν παρών και ο βουλευτής ο κ. Ζαχαρίας, για να συζητήσουμε για το Ίδρυμα. Ο εκπρόσωπος του Παναφρικανικού Κοινοβουλίου ο κ. Khumalo, επειδή είχε προσωπικό πρόβλημα στη χώρα του, δεν μπόρεσε να είναι στη συνάντηση, ήμουν εγώ και ο Ζαχαρίας και κάποιοι άλλοι από τη Βουλή. Η κα Πρόεδρος του Κοινοβουλίου της Μοζαμβίκης δεσμεύτηκε, όπως είχε πει και στην αντιπροσωπεία μας πρόπερσι, ότι θα υλοποιηθεί το πρόγραμμα για το Ίδρυμα για τη Δημοκρατία και τη Θρησκευτική Ανεκτικότητα και όρισε και τον κο Ζαχαρία -που είναι Ορθόδοξος και θα βαπτισθεί απόψε μετά το δείπνο σε ένα ξεκλήσι στον Πειραιά- και μας στέλνει επίσημο γράμμα για να γίνει κοινή επιτροπή να προχωρήσει το θέμα του Ιδρύματος. Το καταθέτω και αυτό. Τρίτον, το Διαθρησκευτικό Συμβούλιο της Μοζαμβίκης, σε συνέχεια του δικού σας Ψηφίσματος της Διακοινοβουλευτικής, έβγαλε Ψήφισμα-Καταγγελία και υπογράφουν όλες οι θρησκείες: Ισλαμιστές, Εβραίοι, Χριστιανοί και

Ορθόδοξοι. Είναι στη διάθεσή σας. Είναι το μοναδικό Διαθρησκειακό Συμβούλιο στην Αφρική που έχει βγάλει τέτοιο Ψήφισμα.

Τέλος, φέτος, ύστερα από έγκριση του Γραμματέως μας, κάναμε στη Μοζαμβίκη μια αφιερωματική εκδήλωση για τα 20 χρόνια. Καλέσαμε διπλωμάτες, βουλευτές, όλες τις θρησκείες, και έγινε μια έκθεση Βυζαντινής αγιογραφίας σε συνεργασία με τη Ρωσική Πρεσβεία και άλλους φορείς στη χώρα. Έτσι προβάλαμε τους στόχους και τους σκοπούς της οργάνωσης σε διάφορους διεθνείς οργανισμούς στο Κοινοβούλιο της Μοζαμβίκης.

Και επειδή στη Μοζαμβίκη δεν υπάρχουν Πρεσβείες -εκτός από τη Ρώσικη Πρεσβεία, που έχουμε αγαστή συνεργασία και με τον κύριο Πρέσβη και με τα μέλη της Ρωσικής διπλωματικής αντιπροσωπείας- υπάρχουν όμως άλλες εθνικότητες, όπως οι Βούλγαροι, οι Σέρβοι, οι Ουκρανοί, οι Γεωργιανοί, που είναι πάρα πολλοί γιατροί. Θα ήθελα να σας παρακαλέσω, αν είναι δυνατόν, οι χώρες σας να ορίσουν επίτιμους προξένους. Είναι μία χώρα που ανεβαίνει, είναι καλό λοιπόν από τα μέλη των κοινοτήτων που υπάρχουν στη Μοζαμβίκη –αν θέλετε εγώ μπορώ να συνεργαστώ μαζί σας ή μαζί τους να ορίσετε π.χ. η Σερβία, η Βουλγαρία, η Ρουμανία, η Λευκορωσία, η Ουκρανία, κάποιον επίτιμο πρόξενο, για να έχουμε και εμείς οι Ορθόδοξοι ισχυρή Ορθόδοξη παρουσία. Σας ευχαριστώ πολύ.

THEODORE SSEKIKUBO: Ευχαριστώ κε Πρόεδρε. Ζητώ συγγνώμη αν σας πηγαίνω λίγο πίσω, αλλά ας δούμε αν μπορούμε να το χειριστούμε. Διότι αυτό που έθιξε ο συνάδελφος προηγουμένως έχει χρονικό όριο, και ο χρόνος είναι ουσιώδους σημασίας, ιδιαίτερα για τα δύο θέματα που αναφέρθηκαν: το Κυπριακό και της Μοζαμβίκης. Αν μπορώ να μιλήσω για το θέμα της Μοζαμβίκης, θα πρότεινα ο Πρόεδρός σας και η Γραμματεία να ορίσουν μία αντιπροσωπεία σε συνεργασία με την Επιτροπή Διεθνούς Πολιτικής, και η αντιπροσωπεία αυτή να κανονίσει μία συνάντηση με την ηγεσία της Μοζαμβίκης – μπορεί να κανονιστεί μία συνάντηση με τον Πρόεδρο της Μοζαμβίκης, και αυτό θα ήταν ένα βήμα προς τα εμπρός, μια και μιλάμε για δράση.

Τώρα, για το Κυπριακό. Διάβαζα ότι η Τουρκία ζητά πρόσβαση στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά η Γερμανία έθεσε το θέμα του τρόπου με τον οποίο χειρίστηκε η Τουρκία τις λαϊκές εξεγέρσεις. Αυτό σημαίνει ότι, αν μπορέσουν να το ξεπεράσουν, αύριο η Τουρκία θα γίνει μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είναι αλήθεια ότι δεν έχουμε επίσημη πρόταση από μέλος, αλλά τα θέματα που έθιξε είναι σε όλους μας ξεκάθαρα. Και αν πούμε ότι θα περιμένουμε μια άλλη ευκαιρία κάποια άλλη φορά για να λάβουμε απόφαση, ίσως να είναι πολύ αργά. Ακόμα και αν δεν έχουμε λοιπόν πρόταση επίσημη, μπορούμε ίσως να καταρτίσουμε σημεία δράσης, διότι ο χρόνος είναι πολύτιμος, και μέχρι να ξαναέρθουμε εδώ να το δούμε ή πάμε στη Μόσχα να το δούμε, ενδέχεται αν μας έχουν προλάβει τα γεγονότα. Εφ' όσον λοιπόν τα θέματα που έθιξε είναι σε όλους μας ξεκάθαρα, και το θέμα της Μοζαμβίκης είναι σαφές σε όλους μας, θα ήθελα να ζητήσω, μέσω υμών κε Πρόεδρε, να αναζητήσετε σημεία δράσης ώστε να μην πετάξουμε και το μωρό μαζί με τη σκάφη, αλλά να κρατήσουμε

το μωρό και να πετάξουμε μόνο το νερό. Ας έχουμε λοιπόν κατά νου ότι ο χρόνος είναι πολύτιμος για αυτά τα δύο θέματα. Ευχαριστώ.

ΣΑΒΒΑΤΟ, 29 ΙΟΥΝΙΟΥ 2013

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ: Δεν είναι τόσο τυπικό το κομμάτι που ακολουθεί, αφού υπάρχει μία προσήλωση σε αυτό που θα κάνουμε τώρα. Ο Πρόεδρος κος Ποπόφ θα σας εξηγήσει τη διαδικασία που θα ακολουθηθεί. Θα είναι σύντομη. Και φυσικά παρίσταται εδώ μαζί μας και έχουμε ιδιαίτερη χαρά, ήταν και το βράδυ- ο Πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων και ο πραγματικός οικοδεσπότης, ο συνάδελφός μας κος Βαγγέλης Μείμαράκης.

SERGEI POPOV: Φτάνουμε στο τελικό μέρος της Ολομελείας μας. Χτες είχαμε μια πολύ ενδιαφέρουσα διάσκεψη, και σήμερα έχουμε μία επίσημη τελετή υπογραφής της επετειακής διακήρυξης εκ μέρους των Κοινοβουλίων που χαιρετίζουν και υποστηρίζουν τις Ορθόδοξες παραδόσεις, μια απεύθυνση προς όλους τους Ορθόδοξους λαούς του κόσμου. Είναι μια εξαιρετικά σημαντική πρωτοβουλία, την προετοιμάζαμε επί μακρόν. Θα ήθελα μετά χαράς να ανακοινώσω ότι αυτή η ιδέα ανήκει στον Πρόεδρο του Ελληνικού Κοινοβουλίου, ο ίδιος ανέλαβε αυτήν την πρωτοβουλία, μας την πρότεινε να την εξετάσουμε, απευθύνθηκε με επιστολές προσωπικά στους Προέδρους των Κοινοβουλίων και σε όσους ανταποκρίθηκαν σήμερα και κατέφθασαν στην Ελλάδα για να προσυπογράψουν αυτή τη Διακήρυξη. Προτείνω λοιπόν να παράσχουμε τη δυνατότητα στους διακεκριμένους επίτιμους προσκεκλημένους μας. Θα ήθελα να παρακαλέσω τον εξοχότατο κύριο Πρόεδρο του Ελληνικού Κοινοβουλίου να μας ομιλήσει. Στη συνέχεια τον πρόεδρο του Κοινοβουλίου της γεωργίας, τον Αντιπρόεδρο της Σερβίας, και κατόπιν τούτου θα περάσουμε άμεσα στην υπογραφή της Διακήρυξης.

Θα λέω τα επώνυμα και τις χώρες. Το κείμενο της Διακήρυξης θα βρίσκεται εδώ ενώπιόν σας και κατά σειρά παρακαλώ να προσέρχεστε, όποιος υπογράφει επισήμως εκ μέρους της χώρας. Αυτή θα είναι η τάξη που προτείνουμε για τη διεξαγωγή της τελετής υπογραφής.

Πριν δώσω το λόγο στον κύριο Πρόεδρο, θα ήθελα όλοι μαζί να εκφράσουμε εγκάρδιες ευχαριστίες στο Ελληνικό Κοινοβούλιο και προσωπικώς στον κύριο Πρόεδρο για το τεράστιο έργο που έχει διεξαχθεί για την προετοιμασία της επετειακής αυτής Ολομελείας μας. Να εκφράσουμε τις ευχαριστίες μας στους υπαλλήλους της Βουλής, σε όλους τους ανθρώπους, τους συναδέλφους βουλευτές, σε όλους όσους έλαβαν μέρος στην προετοιμασία της Ολομελείας μας και διασφάλισαν αυτό το υψηλό επίπεδο διεξαγωγής των εργασιών μας.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΕΙΜΑΡΑΚΗΣ

Κυρίες και Κύριοι Σύεδροι,

θέλω να σας ευχαριστήσω για την παρουσία σας σε αυτήν τη σημαντική συνεδρίαση στη Διακοινοβουλευτική Συνέλευση της Ορθοδοξίας, η οποία φέτος συμπίπτει με τη συμπλήρωση 20 ετών από τότε που συστάθηκε.

Θέλω να ευχαριστήσω κατ' αρχήν τον κ. Ρορον, και όλους όσους αποδέχθηκαν την πρόταση του Ελληνικού Κοινοβουλίου αυτή η σημαντική Συνέλευση να

γίνει στην Ελλάδα, να γίνει στο Ελληνικό Κοινοβούλιο. Και θέλω να ευχαριστήσω όλους τους συντελεστές αυτής της πετυχημένης συνάντησης, που ξεπερνά τα γεωγραφικά μας όρια. Θέλω να ευχαριστήσω το συνάδελφο κ. Αναστάσιο Νεράντζη ο οποίος με μεράκι πραγματικό έχει ανταποκριθεί σε όλες αυτές τις προαπαιτούμενες εκδηλώσεις για να έχουμε την επιτυχή Συνέλευση σήμερα, αλλά και άλλους εκλεκτούς συναδέλφους οι οποίοι είναι μέλη της Επιτροπής, όπως επίσης και τους υπαλλήλους της Ελληνικής Βουλής οι οποίοι βοήθησαν πάρα πολύ ώστε να στεφθεί από επιτυχία η σημερινή μας συνάντηση.

Σε αυτά τα 20 χρόνια που κλείνουμε σήμερα από την ίδρυση της Συνέλευσης, έχουν γίνει πάρα πολλά θετικά βήματα, τα οποία έχουν καταγραφεί στην ιστορία, δημιουργικά και θετικά. Επειδή ακριβώς στηριζόμαστε σε βασικές παναθρώπινες αρχές και αξίες που αποτελούν το οικοδόμημα των σύγχρονων κοινωνιών, στηριζόμαστε σε αρχές αγάπης, αλληλεγγύης, συναδέλφωσης, ειρήνης, αρχές οι οποίες αποτελούν αυτό το οικοδόμημα, ξεπερνούν τα γεωγραφικά όρια της κάθε χώρας, αγγίζουν τις καρδιές όλων των ανθρώπων ανεξαρτήτως φυλής, ανεξαρτήτως χρώματος, ακόμα και ανεξαρτήτως θρησκείας, διότι αυτές οι αρχές ξεπερνούν ακόμα και αυτά τα θρησκευτικά στεγανά τα οποία πολλές φορές υπάρχουν και μας δημιουργούν κάποιες αγκυλώσεις. Αυτή λοιπόν η Συνέλευση, αυτή η Διακοινοβουλευτική Συνέλευση Ορθοδοξίας κατάφερε να δημιουργήσει ένα κοινωνικό ρεύμα –θα έλεγα- σε όλες τις χώρες, ώστε να γίνει ακόμα πιο κατανοητό ότι η συμβίωση των πολιτών αλλά και των κοινωνιών μπορεί πράγματι να γίνουν μέσα από κάποιες συγκεκριμένες αρχές και αξίες και με πλήρη σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα, για να μπορέσουμε πράγματι να ξεπεράσουμε τις όποιες δύσκολες συνθήκες υπάρχουν σήμερα σε παγκόσμιο επίπεδο, να κηρύξουμε αυτήν την παναθρώπινη αγάπη και ενότητα, να κηρύξουμε την αλληλεγγύη που πρέπει να υπάρχει μεταξύ των λαών, μεταξύ των πολιτών, για να μπορέσουμε όλοι μαζί να προχωρήσουμε προς τα εμπρός.

Και γι' αυτό ακριβώς αυτές οι αρχές και οι αξίες αποτελούν τη γέφυρα όλων αυτών των πολιτισμών. Και θα σας έλεγα πολύ περισσότερο είναι χρήσιμο για μας, για την Ελλάδα, αλλά και την ευρύτερη περιοχή μας, που είμαστε ένας χώρος που συναντώνται πολιτισμοί, διαφορετικές απόψεις, που έχουμε πολλές φορές στη γειτονιά μας εντάσεις, που έχουμε πολλές φορές ακραίες συμπεριφορές, που βρίσκουν έδαφος ακριβώς γιατί αυτές οι αρχές και οι αξίες δεν επικρατούν παντού. Είμαι σίγουρος όμως ότι θα βρούμε την κατανόηση που απαιτείται. Είμαι σίγουρος ότι με σεβασμό στη διαφορετική άποψη, με ανοχή, με αντοχή, με υπομονή, με επιμονή, με αγάπη, με διάθεση συναδέλφωσης, θα συμβιώσουμε όλοι ειρηνικά, όπως άλλωστε είναι και τα βασικά κηρύγματα των αρχών τις οποίες έχουμε αποδεχθεί, στηρίζουμε, υποστηρίζουμε και διακηρύσσουμε.

Με αυτές τις σκέψεις λοιπόν θα ήθελα και πάλι να σας ευχαριστήσω, να ευχηθώ σε άλλα 20 χρόνια να μπορέσουμε να ξανασυναντηθούμε στην Ελλάδα, να έχουμε την εορτή των 40 ετών της Ορθοδοξίας, να έχουμε πολλαπλάσιο δημιουργικό έργο και να μπορέσουμε όλοι μαζί να πετύχουμε τους στόχους τους οποίους έχουμε θέσει.

Και ταυτόχρονα, αυτή η Διακήρυξη η παναθρώπινη που θα υπογράψουμε σήμερα να είναι το πνευματικό και ηθικό συμβόλαιο που θα μας οδηγήσει προς τα εμπρός και η πνευματική και ηθική παρακαταθήκη που θα αφήσουμε στα Κοινοβούλια μας και στη νεολαία, για να μας οδηγήσουν.

Συγχαρητήρια και πάλι, σας ευχαριστώ πολύ. Εύχομαι να απολαύσετε καλά την Ελλάδα, την Αθήνα, και τη φιλοξενία μας. Συγχαρητήρια.

DAVID USUPASHVILI: Κύριε Πρόεδρε, εκπρόσωποι της Ορθόδοξου Εκκλησίας, επιτρέψτε μου να είμαι μαζί σας. Είναι μεγάλη χαρά μου να παρευρίσκομαι σε μία τόσο σημαντική διοργάνωση που σηματοδοτεί 20 χρόνια λειτουργίας του οργανισμού που εκπροσωπεί τον Ορθόδοξο κόσμο, που εκπροσωπεί Κοινοβούλια τόσο πολλών εθνών. Είναι μεγάλο προνόμιο ημών των Γεωργιανών να ανήκουμε στον κόσμο που είναι γνωστός ως Χριστιανικός Ορθόδοξος κόσμος και να είμαστε μέρος αυτού του σπουδαίου πολιτισμού. Βρίσκομαι εδώ με τις ευλογίες του καθολικού Πατριάρχη Γεωργίας Ηλία Β΄ που στέλνει σε όλους σας χαιρετισμούς.

Είναι πολύ σημαντικό για εμάς τους πολιτικούς, μέλη των Κοινοβουλίων, να βασίζουμε την κρίση και τις αποφάσεις μας στις σταθερές αξίες που είναι τόσο σημαντικές για τα έθνη μας, για τις χώρες μας, στη διάρκεια πολλών αιώνων, και που φτάνουν μέχρι τις ημέρες μας. Έχει πολύ μεγάλη σημασία για μας να διατηρήσουμε στενή σχέση με τα θεμέλια της ταυτότητας των εθνών μας. Γι' αυτό φόρουμ όπως αυτό είναι πολύ σημαντικά. Και η Διακήρυξη που θα υπογράψουμε σήμερα έχει μεγάλη σημασία γιατί θα μας καθοδηγήσει για άλλα 20 χρόνια, και ίσως ακόμα παραπέρα. Διότι έχει αποδειχθεί επί πολλούς αιώνες ότι αν θέλουμε ειρήνη, αν θέλουμε ευημερία, αν θέλουμε κάθε άνθρωπος να είναι ευτυχισμένος, πρέπει να είμαστε πιστοί σε αυτές τις αξίες, και πρέπει να οργανώνουμε τις κοινωνίες μας και τις χώρες μας, τον παγκοσμιοποιημένο κόσμο μας, κατά τον ίδιο τρόπο.

Φυσικά διεξάγονται πολλές συζητήσεις σε όλες τις χώρες, σε όλες τις κοινωνίες, και στη Γεωργία, για το πώς να πορευόμαστε μέσα σε αυτόν τον πολυσύνθετο παγκοσμιοποιημένο κόσμο, πώς μπορούμε να εμπλουτίσουμε τις κοινωνίες μας με τα επιτεύγματα διαφόρων εθνών, διαφόρων πολιτισμών, διαφόρων θρησκειών, διατηρώντας όμως ταυτόχρονα την ταυτότητά μας και συνεχίζοντας να υπηρετούμε τα έθνη μας. Μία τέτοια συζήτηση διεξάγεται και στη Γεωργία, και ως Πρόεδρος του Κοινοβουλίου της Γεωργίας, είμαι πολύ υπερήφανος που μπορώ να σας αναφέρω ότι διατηρούμε πολύ στενές σχέσεις με τους ηγέτες της εκκλησίας μας και πραγματοποιούμε πολύ παραγωγικές, πολύ σημαντικές συζητήσεις επ' αυτού. Διότι ο ένας χωρίς τον άλλον δεν μπορούμε να εκπληρώνουμε τα σημαντικότερα καθήκοντά μας, τις ευθύνες που φέρουμε για τα έθνη μας και για τη ευρύτερη κοινότητα του κόσμου.

Είναι η πρώτη φορά που παρευρίσκομαι σε αυτή τη διοργάνωση, διότι είναι η πρώτη φορά που μπήκα στη Βουλή, όπως και άλλοι εκπρόσωποι της χώρας μου. Και θέλουμε να είμαστε όσο το δυνατόν πιο ενεργά μέλη αυτού του οργανισμού. Ευχαριστούμε τους διοργανωτές που μας προσκάλεσαν εδώ. Ευχαριστούμε όλους όσους συμμετείχαν στη διοργάνωση, και θα προσπαθήσουμε να είμαστε συνεργάτες και εταίροι σας, και να συμβάλουμε

στο έργο αυτού του οργανισμού για πολλά χρόνια στο μέλλον. Ευχαριστώ πολύ.

NENAD POPOVIC: Αξιότιμε κε Πρόεδρε της Ολομελείας, αξιότιμε κύριε Πρόεδρε του Ελληνικού Κοινοβουλίου, κυρίες και κύριοι, χαιρετίζω εγκαρδώς όλους εσάς εξ ονόματος του Προέδρου της Εθνοσυνέλευσης της Δημοκρατίας της Σερβίας Stefanovic.

Από το 1995 η Σερβία λαμβάνει ενεργώς μέρος στη δραστηριότητα της Διακοινοβουλευτικής Συνελεύσεως. Είχαμε την τύχη να φιλοξενήσουμε μία Ολομέλεια, και το Ψήφισμα το οποίο ενεκρίθη τότε είχε ιδιαίτερη σημασία για τη διατήρηση της πολιτισμικής κληρονομιάς της χώρας μας. Το Κοινοβούλιο της Σερβίας έχει πολύ στενή συνεργασία με όλες τις Ορθόδοξες χώρες. Έχουμε 86 Ομάδες Φιλίας, και η πλειονότητα αφορά χώρες Ορθόδοξες. Οι Σέρβοι Βουλευτές αποδίδουν ιδιαίτερη προσοχή στη συνεργασία με τις Ορθόδοξες χώρες. Συγκεντρωθήκαμε εδώ στην Αθήνα προς υπογραφή αυτής της Διακήρυξης. Επιθυμώ, λοιπόν, να εκφράσω και εγώ τη στήριξή μας σε αυτή την οργάνωση, και εύχομαι επιτυχίες στις περαιτέρω εργασίες της.

SERGEY ZHELEZNIAK: Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, Αξιότιμε κύριε Γενικέ, αξιότιμοι επικεφαλής των Κοινοβουλίων, εκπρόσωποι των Εκκλησιών μας, συνάδελφοι, αδελφοί και αδελφές, επί τρεις ημέρες συζητήσαμε τα ζητήματα των προβλημάτων εκείνων τα οποία εγείρονται ενώπιον των κοινωνιών μας, ενώπιον των χωρών μας. Και φρονώ ότι όλοι ομοθυμωσ καταλήξαμε στην άποψη ότι η πλειονότητα των προκλήσεων της επικαιρότητας μπορούν να διευθετηθούν μόνο με από κοινού προσπάθειες.

Η ένωσή μας είναι μία ένωση η οποία δεν εδράζεται μόνο σε ορθολογικά επιχειρήματα, μόνο σε κάποιο κοινό συμφέρον. Είναι μία ενότητα η οποία εδράζεται στις ενιαίες αξίες της Ορθοδοξίας, τις οποίες οφείλουμε να υποστηρίζουμε, να διατηρούμε και να προάγουμε στο σύγχρονο κόσμο, διότι ακριβώς οι αξίες κινούν τον κόσμο προς τα εμπρός. Επιπλέον, εγείροντας την κοινή μας φωνή στην περίπτωση αυτή στην οποία θίγονται οι αξίες της Ορθοδοξίας, είτε υφιστάμεθα επίθεση στην πίστη μας, είτε θίγονται τα αισθήματα αξιοπρέπειας των ανθρώπων μας, αυτό πρέπει να το κάνουμε πολύ πιο ισχυρά από ό,τι το πράτταμε μεμονωμένα. Είμαι πεπεισμένος λοιπόν ότι συνενώνοντας τις προσπάθειές μας σε καλά, εποικοδομητικά, δημιουργικά έργα, μπορούμε σοβαρά να βοηθήσουμε τις χώρες μας, μπορούμε να βοηθήσουμε τους πολίτες μας, να ενισχύσουμε τις θέσεις μας, και φυσικά να συνεισφέρουμε ούτως ώστε οι γνώσεις περί της Ορθοδόξου πίστεως, η γνώση για το μοναδικό πολιτισμό μας, να καταστεί κτήμα όλου του κόσμου.

Είμαι πεπεισμένος ότι η Διακήρυξη την οποία θα προσυπογράψουμε σήμερα θα είναι ένα ακόμη σημαντικό βήμα προς την ενίσχυση των θέσεων της Ολομελείας μας προς τη διεθνή κοινότητα. Είμαι επίσης πεπεισμένος ότι τα ζητήματα τα οποία συζητήσαμε στη διάρκεια αυτών των ημερών, προβλήματα τα οποία εκφράζονται στη διακήρυξη, θα τεθούν στη βάση των περαιτέρω εργασιών μας στο επικείμενο διάστημα. Είμαι λοιπόν πεπεισμένος ότι αυτές οι αξίες, αυτό το πνεύμα, αυτό το φως το οποίο φέρει η Ορθοδοξία θα ενισχύσει

την ειρήνη, την ασφάλεια, το σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα και το σεβασμό στον Ορθόδοξο πολιτισμό σε όλον τον κόσμο.

Σας ευχαριστώ πολύ για τη συνεργασία σας. Θα ήθελα να ευχαριστήσω τη φιλοξενούσα χώρα, το Ελληνικό Κοινοβούλιο, για τη φιλοξενία. Αισθανόμαστε πραγματικά σαν στο σπίτι μας. Και το επόμενο έτος, κατά την 21^η Ολομέλεια, θα είναι μεγάλη χαρά μας να σας υποδεχτούμε στη Μόσχα. Ευχαριστώ.